EMMANVELIS THESAVRI

PATRITII TAURINENSIS

COMITIS

Magnæ Crucis & Equitis Sanctorum Mauritij & Lazari

ELOGIA

In Calissiensi Societatis IESV

COLLEGIO

ITERVM IMPRESSA

ANNO M. DC. LXXX VII.

BENEVOLO LECTORI

NE sine thesauro sint regna & avaritia, aurifodinæ faciunt : ne ingenia, libellus iste prospiciet. Ditare is hæc poterit, cui ne Nomen quidem opum est vacuum. Nec eas in imis terrarum defodit, sed in apertum profert iterùm, neque sæculis fere unquam Thesaurus hic invidet : hoc aliis beneficentior, quòd publici iuris sit, & communis: nam alij thesauri latent, hic patet omnibus. Non ille ex abdito captat pretium : Nam acumen ingenij nisi proferas, ut sterile laudis, sic extra pretium est. Nempe nec invisa oculus, nec mens æstimat ignota. Et certe quisquis thesauris inhiat, hic illi unus sufficit. Hinc ditescat amplius, quàm si Pelopis talenta, vel Midæ fortunam invadat, ac æternus heres occupet. Ditior, qui hinc evadet doctior; & æraria nolet extra hoc aurum. Melior etenim aurifodi-

na, ubi mens eruditur & ratio, quam ubi metalli gleba eruitur. Malim item ab ingenio, quam ab auro explendescere: auro enim etiam equorum splendent ephippia; mens acrior hominem effert, ac ut à brutis secernit, sic Intelligentiarum numero inserit. Desipiat ergo omnis gaza præ hoc Thesauro. Sapit qui hunc manibus terit, usu ipso beatus, vel si pari ingenio animetur, longe beatior. Usque adeo Thesaurus hic non sibi, sed aliis dives, quos seipso beare nequeat. Fidem etiam suo nomine facit sententiarum pondus & inuidendum ingenij acumen. Non hic pagina, non linea ferme ulla, quam non auro æstimes. Vix alias felicius Priscorum illorum Patrum series in notitiam posterorum influxit quã per tam felicem calamum, qui dum atramentum redderet, tot profudit uniones. Accipe igitur Thesaurum hunc, Lector Attice, qui rursus in publicum prodit. Non

enim

enim semel publicam lucem meruit partim ingenij tam illustris. Tu si opes ingenii amas, hic illas abundè reperies.

PATRIARCHÆ,
SIVE
CHRISTI SERVATORIS GENEALOGIA.

Per Mundi ætates traducta

A. D. EMANUELE THESAURO

PATRITIO TAVRINENSI

Comite, & magnæ Crucis Equite.

SANCTORUM MAVRITII & LAZARI.

MUNDI
PVERITIA.

PASTORES.

ADAM & EVA

Linèa infamis | Christi linea.

Linèa infamis		Christi linea
Cain.	*Abel.*	Seht.
Henoch.		Enos.
Irad.		Cainam.
Vabiael.		Malaleel.
Mathusael.		Iared.
Lamech.		Enoch.
		Mathusales.
Iabel. Iubal. Tubal.		Lamech.

ADAM
TERRÆ FILIUS.

ÆNIGMA:

Siste gradum Viator; mira leges.
Hic ille jaceo, per quem omnes jacent,
Natalis mihi Sedes Damascus,
Licet in Creta nato.
Creticum quippè signum dum instituor,
Ex Typo Prototypus fio;
Ut Hominē me verè dicas, fictū & verū:
Cælo natum ex cæno.
Nec orbus, nec posthumus fui,
Sed Patris expers.
Vel fecit me Pater, non genuit,
Matrem habui, quæ me habet.
Lignea nutrix sine lacte,
Virum me aluit, non puerum,
Filiam non filiam Uxorem duxi.
Quæ simul nata, & nupta,
Uno partu Nepotē mihi, & liberū genuit

Rex

Rex ſine urbibus, dives ſine auro,
Sine magiſtro eruditus, ludum aperui.
Tot nactus auditores, quot homines.
Heu ſtolida ſapientiæ fames?
Cum omnia ſcirem, ut plura ſcirem, de-
ſipere cœpi
Virorũ ſapiẽtiſſimus demẽtor a fœmina.
Quâ male Suada;
Pomum cæleſti interdicto circumſcri-
ptum attingens,
Beatæ ſylvæ fructus dum carpo, Sylvam
amitto.
Itaq; cum profuga Conjuge,
Ex Rege Agricola:
Quia Numen non colui, terram colui.
Hoc uno concordes conjuges,
Quod uno juncti jugo,
Matris uterum tam diu ſecuimus,
Donec utero nos recepit.
Itaq; me Uxor immortalem peremit;
Uxorem ego, uterq; omnes.
Ah, quam de minimo periimùs!
Tantum malum attulit malus.
Cujus frondibus obvolutus Anguis,

Venenum vomuit, omnes hauserunt.
Tuus ergo Genitor, sed nunquam visus,
Te peremi antequam gignerem.
Sed ô lætas malorum vices!
Ligno eodem reparatus, quo perij,
Indidem venenum traxi, & medelam
Una in arbore ego deliqui, multatus est
Cujus à cæde redivivus, (Deus
Superos petij, cum inferos perijt
Minus egeram nisi peccassem.
Nomen flagitas? (cis pete
Quatuor mūdi plagarū nomina ab Græ.
Anatoli, Dysis, Arcto, Mesambria!
Abscissa nominum capita junge nomen
habebis
Decubui cognati mihi Mundi Anno
CM. XXX.
Surrexi post Annos
M. M. M. M. M. CC. XXXII.
Gaude Viator, ac perge.

C A I N
ADAMI FILIUS

EPI-

EPITAPHIUM.

Huc mala verba Viator.
Perditorum Princeps tales poscit inferias.
Hic avarus Agricola, Felicis frater Pastoris,
Pejores fruges Aris imponens, omnes amisit;
Et ingratus Deo Sator, ingrata sibi fata deprehendit
Imo mordaci consumptus invidiâ,
Quod Abelis Hostiis felicius succederet;
Ne fraternæ victimæ litarēt, victimā fecit Fratrem.
Primus hic flagitiorum institor,
Mortem invenit, & invexit.
* *Horruit mors expiandis sceleribus nata*
Primos sibi aditus per innocētis jugulū frangi.
Mirum primo se ictu magnā orbis partē orbasse
Tā dulci delinita sāguine, inōcētes avidiꝰ petiit
Tā dextero erudita jactu, cæteros certiùs ferit.
At non impune tulit proditor;
Forum nactus sylvam suam, testem mortuum,
Apparitorē umbrā, carnificē culpā judicē Deū
Ergo inani pavore territus, ac se ipsū terrens,
Idem semper & alius, ibi semper & alibi:
Se fugit ac sequitur, scelestus scelestum:

Umbram suam pavet, mendax mendacem.
Inter mortis metum, ac vitæ odium,
Ut nullibi vivat, ubique vivens;
Quia timẽda nõ timuit, timet nõ timẽda.
Urbem primus condidit; nec immerito:
Ut si campis securitatem depulerat,
Carcerem sibi moliretur.
Sed nulla impijs tuta latebra,
Cum malis ubique male fit.
Hunc urbe suâ exulantem
Lamechus Nepos pro fera ferit;
Facili errore, ferarum similem.
Æquo igitur & iniquo jure,
Malus à malo supplicium capit, quod dedit:
Et parricidio fratricidium expiatur.
Bis lugendum Parentibus facinus;
Cum committitur & cum punitur.
Male moritur, vivis Parentibus:
Ab furijs raptatus, primus Tartarũ fundavit.
Fuge Viator, ac solum quate.

A B E L

ADAMI FILIUS.

TU.

TUMULUS.

Viator quid est? Clamosum hoc Solum,
Et ignotam de glebis vocem, formidas?
Primus hic omniũ tumulꝰ mortalibus patuit
Nondũ patiente terrâ suis se fatibus farciri.
Conditur sub hoc cæspite virgineus pastor;
Primorũ hominũ secũda proles, & primũ funꝰ
Male suis oculis vaticinati Parentes,
Abelem, hoc est luctum vocarunt:
Atqui mortem omnibus, vitam nemini flendam, transegit
Pastoritiam;
Optimi Principatus imaginem
Nam errãtium pecudũ populo sub legem misso,
Regale munus, & gregale permiscens,
Pedum pro sceptro gestavit.
Itaq; Rex inter Oves, Ovis inter Reges,
Obsequentissimæ lanigerorum Reipublicæ
Imperando servijt, serviendo imperavit.
Villis, non jugulo, tributum imposuit.
Petebat sine naufragio Phryxeas opes è Caulæ
Nam pro auro vellus erat;
Et germanum vocabulum retinente pecuniâ

 Pecus

Pecus tondebat non populos.
Quin ovium lacte non carnibus usus;
Cædibus vivere noluit.
Ita Gregis altor & alumnus,
Suarumq; ovium collactaneus,
Alimento similes mores traxit.
Candidos non cruentos
Primus tamen Sacerdos Aris Agnos admovit
Sed ovantes oviculæ Deo cadebant,
Et oris sono se beatas professæ:
Tantumdem præsagiebant Pastori;
Vis scire, quam opima obtulerit?
Tales hostias, ut voraret avidius Numen,
Linguosam in flammam devolavit.
Nec secundas mensas curavit, Caini fruges,
O implacatam cognatorum invidiam!
Tabuit cæcâ rabie Germanus Cain.
Ac diu designatum
Blandè seduxit, proditorie trucidavit.
Quæris quo telo? Ligneo.
Nam tali ex materia nata Mors.
Quæris quid petiverit? gutture.
Hoc enim mortis vestibulum fuerat
Ut non dubites in Abele multatos esse Parentes

Ah

Ah peccantium stolidæ mentes:
Mutũ putabat Cain flagitiũ, cõpresso illi jugulo
Sed proditorem omnia produnt.
Hem fracto gutture vocalior Abel,
Hic è Tumulo Parricidam terrefacit,
Et vivum citat extinctus.
Condisce Viator,
Infandum facinus muta fantur.

HENOGH

CAINI FILIUS.

IRAD Henoci Filius.
VAVIAEL Iradi Filius.
MATHUSAEL Vaviaelis Filius.

CENSURA.

Tecum mihi res est Divine scriptor Moses,
Quod gesta virorum quatuor
Henoci, Iradi, Vaviaelis, Mathusaelis,
De commentariis eraseris,
Et sæcula totidem, nominibus non hominibus
distinxeris.
Senas nimirum nomina stes vitam;

Vacuisq; trophæis nudū titulum inscribis.
Quid nomina sine gestis? quod gesta sine nomine?
Utraq; perierunt; hæc auribus illa oculis
Perinde est carere fastis, ac factis.
Fallor Auctarium censurâ libero.
Suis coloribus singulorum gesta pinguntur.
Dum à Caino dicuntur sati,
Exurgunt suos in ortᵒ virulēta germina.
Radicis vitium continuant thyrsi;
Deformes sunt omnes, non difformes:
Fœdo exemplari similes.
Quorsum igitur avita Nepotum crimina,
Argutus ingereret Scriptor?
Narrāda nō erāt facta, sed mutāda nomina;
Aut singuli similes Caino vixere,
Aut unus in singulis Cain revixit.
Modestus proinde, non molestus Moses,
Ne vel aures loquendo,
Vel historiam silendo læderet;
Loquaci silentio,
Infanda gesta, nec vulgavit, nec tacuit:
Annorum etiam numerum consultò siluit.
Nihil enim vivunt, qui male vivunt,
Nec

Nec annos impij uſurpant, ſed perdunt.
Novo igitur invento ſupplicio,
Sceleſtos ulciſcitur dum tacet ſcelera:
Calamo pungit quos expungit:
Totq; capita obtruncat, quot trũcat nomina.
Iacete igitur æternùm
Incæſti, Latrones, Parricidæ;
Digna Caino Proles.
Pro latebrâ & ſepulchro, ſilentium dono.

L A M E C H
MATHUSAELIS FILIUS.

ENTHVSIASMVS.

Quorſum Fata conſulis Lameche,
Quem inconſultum facta condemnant?
Afflatus vaticinor. Quid hoc eſt?
Bis amans, bis amens;
Non uno contentus jugali vinculo,
Gemino te mancipium ligas?
Utramq; igitur pellicẽ, utrãq; ſuccubam facis.
Ut fatidico jam nomine arguaris,
Lamechus mæchus.
Quæ hæc diſcors concordia, Cor

Cor unum in discordes scindere Conjuges,
Et alternis liberis, alternas inducere,
Novercas?
Licet sine lituo, & infula præsagire
Certũ tibi odiũ rivales instigent Conjuges,
Cum incerti confligent amores.
Uno flagrabis incendio,
Cũ geminus Hymen adversis bellabũt facibus.
Malo omine Polygamiæ licentiã facis ex Bigamia.
Nã septuagies septies plectendus,
Septẽ, & septuaginta liberos suscipies, & depones?
Toties Orbus quoties Pater,
Impius vere Genitor
Impio terram genere onerabis
Magis impius Nepos,
Impiorum Principem ambum pro fers cædes.
Nil tibi debet Terrarum Orbis,
Quod Cainũ exanimas, si ejus animum retines
Unò jaculo Caino mortem, vitijs vitam dedisti.
Errabit oculus, at non errabit manus,
In flagitia per se docilis.
Filij etiam nece Ambi Manes placabis.
Æquè scelestus, sive scelestos gignas, sive occidas
Hoc habent pessimi optimum,

Quod

Quod mutua sese per arma plectunt.
Hoc pessimū, quod sine scelere non possunt plectere.

Divinare jam libet:
Incipiet Mors hac te punire qua peccas.
Marcente siquidem utrâq; pupillâ,
Antequam vitâ Careas, orbe carebis:
Et mortuo destinatā noctē vivus anticipabis.
Regent te filij errantem Patrem,
Qui errantes filios non regis,
Te cæcū antecedent qui scelestum sequuntur.
Ibis tandem cum filijs præceps Genitor,
In diluvio naufragus
Cupidinis flammis cōbustus, in unda peribis.

I A B E L

LAMECHI FILIUS.

PROSOPOPOEIA.

Viator, bene mihi precare si malus es.
Ego Lamechi primigenius, sed Patre pejor,
De malis benè merui.
Nam cum cælo teste viverent impij.

Nec

Ne ulla sceleribus daretur latebra;
Pellicea primus tentoria prætexui,
Quæ Cæli conspectum raperent
Debet igitur impietas mihi, quod cæli oculos
Citiusq; adulta, quia inulta, (fugit.
Nec Patre carui, nec patriâ:
Et sub Ovillis pellibus latitarunt lupi.
Sed malus aliquid meruit,
Nã cum avitũ crimen aratris luerẽt homines,
Sepulcro proludentes in sulco:
Iam improbæ servituti
Vicaria Boum colla succedere coegi;
Hominum jugum remolitus in Bruta.
Felici ergo talione.
Peccarunt Iuvenes, plectuntur Iuvenci.
Nec tardis modo armentis imposui.
Nã quod ferox Equus Equiti servit, meum est munus.
Illexi oblato freno jejuna quadrupedis ora:
Ille, ut ignota xenia ignarus hausit,
Totam voravit servitutem.
Irascitur jam rabidus.
Et spumæ livore exosas inquinans phaleras,
Undante collo subrigitur

Ac terram scrutante Ungulâ, me quærit.
Servit tamen ingratijs;
Suosq; Domino commodat pedes.
Quanta mihi debeas Viator, vides.
Equum verte, ne Tumulum evertas.
Nam qui Cælum spectare nolui,
Parum egi, si à Cælo spector.

I U B A L
LAMECHI FILIUS

N Æ N I A.

Fingite luctum ridentes Præficæ;
Talemq; Næniam exsibilate.
Iaces ab tandem, ac taces,
Modulantium Chorage Iubal.
Dedisti tuæ voci pænas.
Nam exiguum spiritum quo vita ducitur,
Tu primus frangere ausus ad melodiam,
Spiritum simul emisisti, & amisisti.
Consensere astra in tuos obitus.
Tu enim cælestis harmoniæ sectatq imaginem,
Sacrum Planetarum concentum furatus,

Divo-

Divorum delicias mortalibus propinasti,
Poscebant mutæ animantes suo de tortore supplicium.
Tu enim primus testudinem, anguē innoxium
Fornatili suâ domo eliminasti,
Ut Harmoniam angui nocentiorem,
Vacua illa in latebra conderes.
Tu secta pecudū viscera, imparibus discreta numeris tetēdisti;
Ut pollice verberatâ, aures mulcerent.
Vah ingenius Pastor!
Qui greges in cythara equuleo mortuos torques,
Et inter tormenta canere jubes.
Crudelis, ut lætos ad Agnorum gemitus,
Choreas ducant Pastorum chori,
Agnorum visceribus ludis. Malè tibi sit Iubal,
Qui tam dulci peste,
Aures afficis, ut inficias animos.
Latet inter cytharæ fides Cupido infidus;
Qui canoris imbellium pecudum nervis
Feroces Hominum enervat Spiritus;
Et arcu eodem
Chordas ferit, & corda.
Ridet interim furtiva mors,

Qua

Quæ dulces inter modos
Inauditum securiùs explicat pedem;
Et læta meditantes letho prævenit.
Stabis æternum exemplum Iubal.
Tibi jocosæ Lyræ fila pulsanti,
Tenue vitæ filum fata succident.
Carebis funebri luctu, lætitiæ Author
Et qui flebili sæculo non flevisti.
Extinctus videbere.

T U B A L
LAMECHI FILIUS

HYPOTYPOSIS.

Ex alia in aliam vocaris musicam Viator.
Auras plectro demulsit Iubal;
Aures malleo Tubal obtundit.
Ille tybiæ repertor, hic gladij.
Utrumq; noris ab uno satum Lamecho.
Nam effæminatus, ac ferus Pater,
Titulum divisit Heredibus.
Hinc alter effœminatur ad cantum,
Alter efferatur ad Arma.

Dubi-

Dubitas de Magistro?
Cerne tam diræ artis rudimenta,
Dices tam bonum ingenium à malo Genio,
En ut ipso prope de Tartaro
Vulnificum ferrum scrutatur veneficus.
Vides, ut sibilantes circum caminos
Fumosus cursitans Faber,
Anhelantes agitat folles,
Qui toties animati, & exanimes,
Alternum spiritum flammis inspirant?
Illic crudus artifex ferrum coquit,
Flammis domitum malleo cruciat;
Et ferro ferrum flagellat.
Quæris cur tam ferum sit ferrum?
Suas in nobis vindicat plagas,
Et vulneribus eruditur, ut vulneret.
O diræ vitæ fastidia?
Brevem vitam fecit Natura,
Brevissimam culpa, Ars nullam.
Inventus est Caini Nepos, qui Caino invidiam demeret;
Ille mortem vocavit, hic alas addit,
Ille in campum duxit, hic armat:
Ille fecit ut mortalis mori possit,

Hic

Hic, ut nemo vivus securus vivat:
Ille unum occidit, hic quantos?
Quotiesquisq; ferro cadet, in hunc clamabo
Ferreus erat, qui ferrum reperit.
At malo tuo malam artem exerces Tubal.
Ferrum cudis, ferro cades.
Parricidam fecisti Patrem;
Caderis à Patre.

SETH
ADAMI FILIUS
SIMILES.

Hactenus prava germina,
Nunc sacra & duratura,
Mala tempora melioribus pensantur.
Quicquid Adamo sustulit Cain, Adamus orbi reponit.
En geminum cum Abele Sethum,
Idem & alius ab eo est.
Eadem frons, Religio eadẽ, idem animus,
Iunge nomina, totos junxeris.
Itaq; sero partu fæcunda Mater,
Duos

Duos peperit in uno, vel bis peperit eundem (vit in Fratrem.
Non perijt Abelis innocētia sed desulta-
Diceres tam grandem animam,
Non uno contētam corpore, gemina im-plevisse
Aut geminandæ Parentum voluptati,
Bis natum esse unum.
Nec in uno quidem stabis.
Exibit generis invicti linea nobilis,
Et Patria virtus semel agitata
Aget se in succedaneos Heroâs:
Felicioribus illi terram aratris beabunt,
Gregibus, ac Regibus leges ponent:
Ingenuas artes ingenio extundent:
Templa Deo, templis vates vovebunt:
Decidet passim execrāda fratricidæ pro-
Et Abelis nitorem, (pagos
Interrupta Sethi Gētilitas diu retinebit:
Mersoque Orbe sola enatabit.
O quæstuosam Caini invidiam!
Dum Virgunculū perdit, fæcūdum facit,
Et unum metendo, innumerabiles serit.
Sic profuturus semper noceat livor.

Time-

Timebit Ora⁹ feracis exēplum vulneris;
Cum Dei filium occidet,
Tertium Abelem.
Fertili sanguinis elemento innumerabiles gignet.

E N O S
SETHI FILIUS.

ENCOMIUM.

Enossi verò laudib⁹ nil potiùs addiderim
Quam quod ignotum Dei Nomen,
Sub mortales aures solus attulit.
Nil majus dici potuit, nec brevius.
Tanta ista virtus, ut abdiderit reliquas.
Interprete nimirū, ac sequestre vocabu-
Cum Empyreo cōmercia nexuit. (lo,
Vt tā facilè sit *Deū* rogare, quam vocare.
Tempestivo igitur officio,
Postquam homines alloqui desijt Deus,
Hic homines docuit cum Deo loqui.
Nec leviùs arrogatum Numini decus.
Nam cum ignotus Deus omnia nosceret;
Magna

Magna ſpargebat munera,
Sed vel ingrata, vel ingratis.
Suſpectum enim beneficium eſt ab ignoto.
Primus itaq; Nomenclator Enos,
Divinis actis nomen inſcripſit,
Et hominū authorē hominib⁹ authoravi
Excepere dulciſſimū nomē Cælitū Chori
Et Sanctiſſimis partum labris,
Inter aurium cunabula verſavere.
Arriſit amico vocabulo placidi⁹ Cælum
Et labentes ſoni reliquias,
Lambentes Auræ collegerunt.
Ivere in plauſus canoræ volucres:
Et ſcribendo Tetragrammato,
Suas certatim pennas pararunt Cygni,
Ipſas adeo Tartari latebras
Magni nominis Echo perſonuit,
Atq; ingens veluti globus,
De fulminali machina eliſus,
Trepidas Eumenides conſternataſque confecit
Quæris quid authoramenti retulerit E
Idem accepit, quod dedit. (nos
Homonimos enim cum ſuo Numine,
Deum

Deum appellavit, Deus eſt appellatus:
Aras poſuit, impoſitus eſt Aris.

CAINAM
ENOSSI FILIUS.
MALALEEL CAINAMI FILIUS.
OPPOSITA.

Cainamus & Malaleel,
Ignotæ Virtutis, non ignoti virtuti;
Parem pietatem in nomine diſpari præſeferunt.
Nam Cainam lamentabilem gemitum,
Malaleel lætũ numinis laudatorem ſonat
Optimo nimirum peſſimoque ſæculo;
Certabant paria virtutibus vitia.
Hinc Religioſa Sethi poſteritas,
Jlline nefanda Caini genimina,
Procacitatem modeſtiæ,
Sacrificijs ſacrilegia coæquabant.
Itaq; hominem inter homines nullum inveniſſes;
Sed vel Angelos vel Belluas;

Aut Arâ dignos, aut Harâ.
Adeò mortale Genus,
Vel extremos Numinis amores,
Vel extrema odia promeritum
Voluptati & mœrori,
Parem materiam dividebat.
Divisit proinde officium pietas:
Geminosq; Mystas initiavit;
Quorum alter luctâ, alter cantu litaret.
Sile jam Græcia miratrix
Democriti, & Heracliti disparē Genium.
Possum melius par divino de autographo promere.
Nam Cainam lugēdo, Malaleel canendo
Novem sæcula confecere.
Ille oculos luctu, hic laudibus fauces attrivit:
Et antiquam animam
Alter eflevit, alter efflavit.
Diutiùs tamen vixit Cainamus:
Denique à Cainamo Malaleel est satus
Vera quippe Voluptas,
Lachrymarum est proles.

IARED
MALALEELIS FILIUS.

EXPOSTULATIO

Eſt quo tecum expoſtulem Fama;
Quæ tot prædita linguis, quot plumis,
Circa Iaredi laudes inplũis es, & elinguis
Nam præter annos ac prolem, nihil admodum pangis.
Non annis viuunt mortales, ſed factis.
Tu Iaredi annos prodis, facta perdis.
Quid eſt hoc aliud quã occidere mortuũ?
Fallor.
Authoritatem ex ſilentio quæris.
Ad laudum metam de compendio perveniſti,
Dum Iaredum Enoci Genitorem vocas.
Non poterat intempeſto ſæculo tam bonus educi,
Niſi ex optimo Patre.
Quam magnum hoc fuerit docuit mora
Atavus non eſſe poterat cum Pater eſſe cœpit.

Ut non miferis tam fenili ingenio puerum
Nemo ferius prolem habuit.
Nemo enim diuturnius erat habiturus.
Feſtiva non ſunt quæ feſtina.
Decennio parturit Elephas, ſed Elephantem.
Celeres partus velut ſibi præreptos citò revocant Fata.
Tanti erat igitur novē ſæcula meditari.
Vt talem ſobolem de ſuo fingeret exēplo
Omnium verò ſapientiſſimè,
Quod vix editum, Aris admovit.
Novum fœnoris genus, Deo fœnerari:
Dare quod acceperis,
Ut luculentiùs recipias quod dederis.
Nam qui mortalis dedicatus eſt puer,
A morte eſt manumiſſus.
Potes jam tu ſecurus eſſe de Filio, de te Filius.
Utriq; benè cautum.
Neuter ſuam flebit orbitatem:
Tu Filio ſuperſtes eris, Filius tibi.

ENOCH

E N O C H
IAREDI FILIUS.

CENOTAPHIUM.

Inanem ex auro Tumulũ molire Faber,
Et vivaci emblemate.
Cæleſtem hominem cæla.
Infantul⁹ fingatur, Aris nõ Cunis reptãs.
Septim⁹ ab Adamo nat⁹, Deo deſtinatus
Vt in ſeptimo quieſcat *Deus.*
Iam adultum ſolitudini affinge,
Ut honeſtæ legationi decoros compa-
ret cultus
Aureo ſqualore lepidam maciem ditas
Argento lacrymas imitante :
Ut pœnitentiam, ignotum nomen,
Non tam ſuadeat, quam oſtendat.
Iam ſylvis digreſſus,
Laſcivos doceat Cainitas
Cæleſtem ultionem præoccupando vitare :
Ac delere lacrymis ſcelera, ne diluvio
deleantur.
Heu tardæ mortalium mentes !

 Incre-

Incredulos monet, non movet:
Ac flenda vaticinans, ridetur vates.
Mimirum, præcipites lentam ultionem non timent
Ignari gravissima quæq; lente ferri.
Ergo feliciori legatione ad Sethigenas missum,
Quos in Angelos vertit;
Ab Angelis in sublime raptum sculpe.
Num liquidum aera, num ætherem purum potiatur?
Nondum liquet.
Hunc utiq; alicubi sculpe,
Vbi extra mortis jacula mortem rideat;
Et vivis egressus, mortuis superstes,
Solus sibi Phœnix, juvenile seniũ trahat
Quid agat dubitas?
Orbis spectator, orbi spectaculum parat.
In Pseudochristũ proChristo velitatur.
Bellabit contra rebellem,
Et peremptus perimet peremptorem,
Hæc ubi expresseris,
Brevem Tumulo Epigraphen fige.
Enochus hic jacet.

Cum

Cum jacebit omnes jacebunt:
Fleas Viator, antequam jaceas.

MATHUSALES
ENOCI FILIUS
LAMECH MATHUSALE FILIUS.

EUCHARISTICON.
Vobis verò inclyti Mathusales & Lameche,
Humana plaudant ingenia.
Qui divinissimam Artiũ Astronomiam
Cælo devocastis.
Nitebant illis ignita Sidera, & ignota.
clarissimus ille populus.
Tenebrionum more per noctem bacchari videbatur,
Nesciebant tẽpestates cui gratias haberẽt
Astro
Terrebant rupes ridẽda Lunæ deliquia;
Non terrebãt cõatæ cæli furiæ, Cometæ
Ibat immortale lumen à caduco indistinctum
Et

Et mediastini vapores
Inter Stellarum Patricios numerabantur
Omnia dixisses errantia Sidera, non incedere, sed exulare:
Omnia caduca,
Die pereunte nasci, nascente perire:
Totũ deniq; Cælum Oceano tumulari.
Sic improvidis vita carpebatur:
Et assiduas Planetarum lucubrationes inertissimi spectabant: (fueri
Vt hominum incuria, Astrorum injuria
Quæ nomine carebant ut patriâ.
Vos itaq; Cæli Filij;
Stupore duce qui optimus ignorantiæ comes,
Profanis impermissa penetralia rimati,
Cæli oculos Mortalium oculis ostẽdistis.
Cæpere muta illa sidera deprehensi Pro
Suorum cursuum aperire cõsilia: (the
Et obscuræ temporum leges
Admotis facibus legi,
Paucis ante diluvium sæculis
Nata sunt Astra, quia nota.
Sapuit orbis cum senuit:
Cælum nosci cæpit, cum irasci;

Ut

Ut diſceret gen⁹ humanũ quid amitteret
Deniq; pereunte mũdo natæ ſunt Muſæ,
Quarum prima fuit Urania.
Vos verò cæli interpretes
Paucis ante diluvium Solibus obijſtis,
Tempeſtivo perfugio in Cælum recepti,
Quaſi homines circũvenire non poſſent
Stellæ,
Quam diu Stellarum amici viverent.
Omnium tamen ætates viciſti Mathu-
Longiore dignus ſæculo; (ſales,
Niſi quæ procul de ſiderib⁹ cõjectaveras
Propiùs diſpicere maluiſſes.
Detulit fatali Navigio utriuſq; reliquias
Nauclerus Noe.
Tutiſſima prorſus navis: (Vrna,
Cui magneticam pixidẽ ſacra ſupplebat
Oſſa gubernaculum, ſaburram cinis.
Suis igitur grata vindicibus occurrit
Vrania.
Muſarum parentibus parentent Muſæ.
Vos hominum linguæ in Cælum tollant,
Qui hominum oculis Cælum obtuliſtis.

MVN-

MUNDI
ADOLESCENTIA.
MILITES.

NOES
LAMECHI FILIUS.

Christi Linea.

Cham. — Sem. — *Iaphet.*

Nembroth. — Arphaxad.

Salem

Heber.

Phaleg.

Revus

Sarag.

Nachor.

Thares.

Loth — Abraham. — *Lothi Uxor*

Isaac.

Iacob.

Tribuni duodecim.

NOES
LAMECHI FILIVS.

ANATHEMA.

Adesdum Viator,
Quam cernis Tholo suspensam Trabem,
Votivum invictæ Navis frustulum est;
Quæ nec velo acta, nec remige,
Semel omnes mortales in Orbem novum trajecit.
Miraris ? majora audies
Mali amores bonos mores infecerant.
Ætatem vitijs anteverterant homines,
Nondum adulti, iam adulteri.
Argumẽtum deformitatis erat pudicitia,
Non pudicitiæ deformitas.
Non diligenti manu mittenda erant fulmina,
Quacumq; caderent, in scelestum casura.
Eò denique sorduerat Tellus,
Ut dilui non posset, nisi diluvio.
Vnus in corrupto sæculo integer esse ausus est Noes:

Ut scias magna inter vitia.
Magnæ locum esse virtuti.
Hic frustra auditus vindictæ Præco
Malè feriatos diu terruit, (sero
Serò supplices futuros in supplicio tam
Itaq; desperata Cæterorum salute, consuluit suæ.
Nam Protofabro Numini ;
Vt ineluctabile undarum obsidium eluctaretur :
Arcam pro Arce molitur.
Ibi Sancta cum Conjuge, Liberis, Nurib9,
Novus, at Navus abditur Nauta.
Vide, quàm mala fuerint tempora ;
Totam Orbis pietatē trabs una sustinuit.
Ibi Divino delectu Animantium vivaria fecit ;
Vt reliquæ cum hominib9 perirēt Feræ :
In quarum ingenia transierant homines.
Increscunt undecumq; ferales undæ.
Defluunt, superfluunt circumfluunt ;
Vt Orci mancipia plectant, maria emancipantur ;
Vt pereant homines, tabescunt nubes,
Vt

Vt terras obruat, Cælum ruit.
Sorbentur cum gregibus populi,
Rotantur cum populis Vrbes;
Interit cum Vrbibus Orbis:
Ne quid inultum vivat, a quæ plectuntur, quæ plectunt.
Nam Maria ipsa in diluvio pereunt.
Dum sua nomina amittunt.
Quale spectaculum, si superfuissent spectatores?
Sola hæc indomitum Oceanum insedit Machina,
Alterius Orbis spem claudens.
Lusit annuo in nãfragio cẽtenaria navis
Vnica in salo salus:
Donec quæ õnia merserat, emersit terra;
Et suffocatis flagitijs Orbis respiravit.
Itaque speculatrice Columbâ, pacis internuntiâ:
Omnium hominum portitor Noes
In Orbem alium descendit.
Prodiere abdita illa meliorum gentium, exemplaria.
Feræ ipsæ, humano ex contubernio minus feræ,

 Suis

Suis saltibus redditæ.
Tum ex Arca ad Aram procedens,
Verus Deucalion,
Ætatis primæ postrem⁹, secundæ prim⁹,
Victimas pro Naulo solvit:
Et hoc Ratis residuum pro Anathemat
suspendit.
Disce Viator: immersabilis est vera virtus:
Medio in Ponto, Portum inveniet.

CHAM
NOE FILIVS.

DIRÆ.

Voveo te tuis manibus,
Navale mancipium Chame.
Cui provida Fata,
Calidum nomen pro stygmate inussere.
Quid enim Chami vocabulum, nisi ardor im
purus?
Apage in Arcam illã, dignior ferarũ convib
Quanquam fœdior nulla Bellua

Ex

Ex natante illo stabulo prodijt.
Nam illæ inclusæ testimoniam servarunt.
Tu ipso in Salo salax.
Vel in arca solutus,
Sanctissimam illam salutis onerariam,
Lascivo concubitu polluisti.
Nec sola hæc tua probra.
Primam vindemiam dedicaverat Noes,
Ut tristē aquarū memoriā vino restingueres.
At indoctus adhuc lymphātem Bacchum mulcere lymphis;
Qui de Oceano siccus emerserat,
Fecit in cratere naufragium.
Robustior quippè vini vis,
Effœtum senem prostravit, nudavitque.
Parum fuit nudasse;
Nisi proditorū pudor, pudoris proditor Chame,
Ad Paterna ludibria Germanos convocasses
Tu ne igitur damnosior, an Bacchus?
Ille Patrem spoliat, tu spoliatum ostentas:
Uterq; ingratus Authori.
Furiæ te omnes, insolentissime Puer,
Nova purgati Orbis macula;
Et unicum Patris malefactum.

 Meri-

Meritò illa derides, quæ te genuerunt:
Hoc ipso turpia, quia genuere tam turpem.
Utinam oculis caruisses, aut lingvâ,
Tunc verendæ nuditatis inverecundus specta-
tor ac præco.
Nam tegenda & tacenda, nec tegis nec taces.
Nemo te protegat, de te nemo taceat.
Vereri incipies, quem desinis revereri.
Ibis impacto Genitoris anathemate,
Nudum & ebrium Germanis ergastulum.
Voto eodem filios gignes sed ebrios:
Nepotes habebis sed nudandos.
Hi Palæstinâ & Assyriâ purpurâ exuti,
Fabulam dabunt, quam rides.
Quin fædo eodem semine progeniti Æthiopes,
Impurissimi ardoris tui affricti fumo,
Mores tuos de suo colore testabuntur.
Nec in Parentis arcanis tua stabit curiositas;
Nam præstigiosus inferorum scrutator,
Barbaro Nomine Zoroaster,
Magicas pestes Orco revocabis;
In Orcum revocandus:
Ex unda servatus in flammas.
Dedisce Viator, mala culpare Tempora.

Sem-

Semper sibi orbis constitit.
Ter si diluvio mergatur;
Ter emerget impurior.
Vitia erunt donec homines.

NEMBROTH
CHAMI NEPOS.

DIGRESSIO.

Aliquid extra orbitam
De Nembrotho leges Viator:
Ne malis artibus partum pereat nomen.
Magnæ etiam infamiæ debetur æternitas
Hic inter inhumanos immanis,
Tàm corporis, quàm scelerum mole Terram onerabit.
Membra leges excessere, ut animum caperent exlegem.
Impotens igitur sui, quod nimium posset,
Virtutem violentiâ violabit:
Et Assyriæ sceptrum extorsit, ut torqueret Assyrios.

Itaque non mirere amissum Imperium impio commissum.
Minimum est homines vincere, nisi Deum la-(cessat.
Nam primus Idololatra, & Idolum,
Divinos sibi honores asseruit.
Debuerat ipse Aræ admoveri, non ipsi Aræ.
At vulgo in adulationem prono,
Belus Iupiter dicitur veriùs deinde Beelzebub.
(Levi discrimine, Tyrannus colatur an Dæmon.
Hinc leve nomen ut sistat, marmori alligat.
Nam cruentis gladijs in scalpella versis,
Suam lapidibus effigiem primus tradidit,
Hærente Naturâ inter imaginem, & exẽplar.
Nisi quod mutatis officijs,
Ipse lapidi imaginem, lapis ipsi duritiam commodavit;
Et imaginis imago fuit.
Improspera videbantur hæc scelera si perirent.
Ergo Turrim meditatur.
Quæ ultra diluvij metum ac mundi metam,
Trophæa cum syderibus misceat.
Eò crevit impietas, ut condenda Solo nomina ostendat Soli, *Et*

Et peccare jam pudeat, nisi peccet in Cælo.
Grandescit suis authoribus similis Machina,
Gigantum Turris, ac Turrium Gigas:
Quam insistere sperat, contra fulmina fulmi-
Sed ignavè superbus Artifex, (naturus.
Dum fluminum vires pavet, ad fulminum se-
des accedit.
Et patētiorem scopū exhibente magnitudine;
Vindictæ occurrit, quam fugit.
Confusis igitur linguis,
Ne decresceret Moles, obstitit cælum,
Ut decresceret institit Euphrates.
Vertitur ab imo compacta scopulis Babylon,
Non solidum opus, quia stolidum:
Vani nominis fulcrum, nunc vanum nomen.
Uno prodigiosa miraculo, quòd ruente Turri,
infamia stetit.
Hoc te volebam parumper digredi: ad Chri-
sti proavos redi.

SEM & IAPHET
NOE FILII

STATVÆ.

Effinge mihi Divine Phidia,
Ingenuos Iuvenes duos,
Qui collectum humeris palliolum,
In nudum Patrem averſo vultu reijciant.
Ex uno gemini ſpirent lapide,
Vt cognatæ materiæ nexus unanimes fateatur, ac Fratres.
Tàm Religioſum par Fratrum,
Nec Argi oſtendent, nec Athenæ.
Nivea Pharos materiam dabit:
Vt notus marmoris nitor, nitoris arcani ſit nota.
Pudibundos volo, & attonitos.
Vis tales fingere? lapideos finge.
Nam magni pudoris anteſignanus eſt pallor, ſtuporis rigor.
Capitalib⁹ vero literis hoc adijce lemma
Pijs Fratribus,
Semo, & Iapheto,
Paternæ famæ tutelaribus:
Quòd Parentis nuditatem profanis oculis verberatam,

Hone-

Honesto pallij oppositu sanctissimé protexerint,
Et infami derisore objurgato,
Infamiam sui sæculi deleverint:
Ac per suos etiam Nepotes,
Transcriptæ impudētiæ multam irrogaverint.
Ob eamq; rem numerati,
Pro injecta veste, Regiā Chlamidē receperint,
Quot Filios, tot Reges,
Orbis universi Regionibus distribuerint:
Alter Hebræorum, Romanorum alter Parens,
Hebraicæ Romanæq; Ecclesiæ Protoparentes
extiterint,
Humani demum Generis Servatorem
Progenuerit alter, alter coleret.
Terrarum orbis universus,
Prosperæ pietatis Imagine in exēplum datā
Lubens gratusq; gratulatur.

ARPHAXAD

SEMI FILIVS

SALEM Arphaxadis Filius:
HEBER Salemi Filius.
PHALEG Heberi Filius
REVUS Phalegi Filius.
SARAG Revi Filius.
NACHOR Saragi Filius.
THARES. Nachoris Filius.

CATALOGUS.

Quicquid ſexcêti ſoles dedere Sanctum,
Catalogus hic dabit;
Reliqua devoravit oblivio.
Servari debuerant germina, Servatorem
germinatura,
Hæc illa renovati Orbis innocentia,
In Arphaxado, Salemo, atq; Hebero,
Qui ſuos ſibi môtes pro meta poſitos rat

Tàm

Tamdiu curis, quàmdiu curiositati vacarũt.
Itaq; suorũ littorum cunabulis appositi,
Vbi nascebantur, crescebant,
Vbi crescebant, denascebantur.
Hoc beneficio diluvium profuit,
Quòd erectis montibus, ambitionem circumscripsit.
Sed nimirum, bonis stirpibus agnascuntur stolones.
Creverunt Chamitarum corpora animis majora;
Nam pessima statim adolescunt.
Crevit proinde spatij necessitas, & imperij fames,
Finitimiq; vocabuli authoritate,
Jus & vis pro eodem accepta.
Tunc orti legislatores cũ mortuæ leges
Tunc scripta Jura; cũ proscripta justitia
Hinc nata *militaris disciplina*, *Ars moriẽdi*;
Eoq; insolentiæ ventum,
Ut gloriosius haberetur, Cælũ aggredi, quàm mereri,
Ac *Deum* adoriri, quàm adorare
Obstitit Numen audacibus cæptis.

Face-

Faceto & insigni commento:
Dum patriam hominum vocem
In ignota comminuit idiomata
Tyrannidis ministra lingua est.
Hanc Deus multavit, dum mutavit.
Solvitur. n. mala Respublica, cum dividitur.
Profuit hoc tamen Orbi supplicium:
Dum enim repentè Barbari,
Inter tot linguas viderentur elingues;
Inutili jam convictu,
Inhospitum hâc illâc quæsitarunt hospitium.
*D*istributa sunt igitur cælitùs exilia, quæ colerentur.
Quâ necessitate (pactæ
Naves, mobilia mortis domicilia, com-
Hinc Maria mōstris, Sylvæ Feris ereptæ.
*D*eniq; una ex Chaldæâ,
In Regiones omnes traductæ Coloniæ;
Et animatus est Orbis. (gogus
Solus Heberus Hebræorum Pater, & Isa-
Patrium Solum, vocemq; retinuit;
Et in pectoris sacrario,
Natale idioma, ad divini oris Oracula conservavit. Natus

Natus Hebero Phaleg:
Cujus nomine linguarum diviſio memoriæ conſignata.
Succreverunt Revus, Sarag, Nachor, & Thares:
Quorum laudes ſiluit Moſes,
Ne magni Abrahami laudib⁹ obſtreperēt
Itaq́; de Abraham, ut loquamur,
Cæteri ſileantur.

ABRAHAMVS
THARÆ FILIVS.

NARRATIO.

Abrahami geſta narro; Viator audi,
Hic in Chaldæâ natus,
Cum inter Siderum cultores, Auctorem Siderum coleret,
Patrium cælum amittere maluit, quàm adorare.
Profugus igitur, & palabundus,
Ut ſa-

Ut famē averteret, propè famam evertit.
Nam Conjugis species Abrahamo periculo fuerat: (fuisset
Nisi Abrahami solertiâ, Conjugi saluti
Usque adeò mala sarcina est pulchritudo.
Eò igitur perfugiens, unde profugerat
Ex Ægypto in Cananitidem reduxit,
Aram posuit, quietis arrham.
Lothum habuit Fratris Filium;
Cui, permixtis divitijs, cōmercia nexuit.
Societate crescunt opes; sed opibus decrescit societas.
Crevere cum prædijs famuli, cum famulis rixæ.
Nec geminum soliū, unū capiebat solū.
Itaq; cùm affinitas cōfiniū nō pateretur,
Terram partiri maluerunt, quàm corda.
Sed hæc humanarum rerum necessitas;
Sociata augeri, aucta dividi, divisa perire.
Ergo amænissimam Pentapoleos regionem
Tyranni quatuor populantes,
Lothum abducunt.
Perierat Loth, nisi Patruum habuisset,
Qui

Qui servis trecentis sub vexillũ collectis
Tot Hostias, quot hostes jugulavit.
Quis jam trecentos narret Lacones,
Qui non se numerant, sed æstimant?
Plus egere Abrahamo duce totidem
vernæ.
Unam illi repressere aciem, hi quatuor
oppressere.
Adeò facilè militant, qui Deum habent
commilitonem.
Sic inter Mortales Abram floruit, sed
mortalis. (*redem.*
Infelix erat felicitas quæ non habebat he-
Nam vanâ Nominis illecebrâ
Abramus erat, non Abrahamus,
Pater videlicet sine prole.
Erogare illi omnia noluit Deus,
Ut aliquid esset quod Deum rogaret.
Rogando, Ismaelem orbitatis solatiũ ex
ancilla suscepit.
Sed nondum satis.
Invidiosa erat Cõjugis sterilitati Ancillæ
fæcunditas.
Liberis egebat tãta fortuna, non libertis.
Itaq;

Itaq; ut nihil jam â Naturâ desideraret
Nihilque Naturæ deberet.
Rogando, de sterili Conjuge Isaacum
suscepit.
Sed carò emit tam carum pignus;
Ipsum puippe senectæ gaudium
Sua, jubetur dexterâ jugulare?
Lucroso nimirum periculo.
Nam pro sobole oblata stellarum nũeri
æquaturus,
Ex Abramo fit Abrahamus!
Ax inani Patre, multorum Pater.
Quæris quam magnus fuerit?
E sinu metire.
Omnes probos gremio excipit.
Exceptos omnes, beatos facit.

LOTH

LOTH ABRAHÆ FRATRIS FILIVS.

TOPOGRAPHIA.

Sulphurea, Viator, quam cernis Lacunam,
pentapolis fuit.
Quinque olim Regibus beata sedes,
Nunc fumosum famosi Cupidinis bustum suas faces experti.
Inversis hujus ignibus resolutæ nubes,
Imbres in flammas verterunt:
Vt contra Naturam lascivitum non dubites;
Naturæ legibus ita perversis.
Nam contra Naturæ inimicos, inimicæ
fœderatæ sunt Naturæ
Ignis, & Imber.
Sic flendos inter lusus:
Igneâ procellâ afflati Cives omnes.
Præpostere arserunt, ut amarunt.
Immo geminato miraculo.

Ignis

Ignis ex aqua fluxit, mox aqua ex igni
Ambustam quippe Regionis faciem
Pigrum delevit Mare; vero nomine mortuū
Cocyto simile, unde orta Venus.
Ita profanæ Urbes post incendium naufragi
A Vulcano mortē, à Neptuno *tumulū habuei*
De more;
Nam cupidinis flāmas lacrymarū sequū-
tur undæ.
Nulla igitur hic Ceres, nec Cereris comes.
Cassæ tantùm fruges,
Et poma præstigioso colore blanda,
Experientium fauces putri eludunt favillâ.
In exemplū voluptatis quæ foris nitida
In pœnitendum mox cinerem vanescit.
Latior illa Insula, Lothi sedes ac domus fuit.
Qui solus æruginoso sæculo purus igne nos
Solus incendio superfuit; (egui
Hunc suavi cum Uxore, ac Gnatis duabus,
Angeli de Hospitio grati vindicavere.
Lege datâ, ne Patriam à tergo respicerent.
Adeò divina judicia humanis oculis in-
terdicunt.
Vel aversa Venus miserationem demeretur.

At fœ-

At fœminæ illiciuntur vetando: augente voluptatem periculo.

Hæc, clivo in isto restitans, dum se vertit, in lapidem vertitur salsum,
Digna sigillaria quæ insulsis mittantur
Hoc in monte abstrusus respiraverat Loth:
Filiarum comitatu Uxoris jacturam leniente.
Sat felix, quod cariora flammis exemeras
Nescius heu puellarum sinu pejora incendia
Quæ diu clausa ruinam faciunt. (fover i;
Hæ se Virorum generi superstites ratæ;
Virginitatis tædio, maternũ thalamũ scãdũt
Nimirum, festina hilaritatis specie Genium soluturæ,
Pleniores calices Patri propinaverant:
Ut Veneri lenocinaretur Bacchus, & ignis in igne fureret.
Hinc nefandæ Bacchantes, ebrij Genitoris implexæ amplexibus,
Fœdis Liberalibus, fædiora miscent Floralia
O post illum salem, adhuc fatuæ Sorores?
Debuerant Matri conformari,
Quæ nisi esset statua, nunc fieret.
Verum est quod ajunt, lethalẽ floribus vitẽ:

Cum

Cum Virgineos necuerit flores.
Infelix Genitor; cui flammæ servatus?
Ignem fugit, & secum tulit in dolio.
Felix tamen, quod gemina inter stupra ca-stissimus.
Salvâ honestate filias fecit Matres,
Nã clandestino Vini Philtro obstupefactus,
Baccho, Nocte, Somno ter cæcus,
Incestum furantes Filias non sensit.
Ut non absurdè asseratur, Somnus Pasiphaa, Maritus,
Cum & incestificus esse possit.
Licet hoc etiam miraculis adnumerare,
Carneam statuam dormiendo gignentem.
Ergo utraq; concepit rivalis Soror;
Et utraq; suum peperit fratrem:
Quorum alter Moabitis, alter Amonitis nomen fecit.
Olim Isacidis infestum genus;
Quale tali thalamo ingignitur.
Perge Viator.
Citra fabulam tres fabulas tenes,
Phaetonta, Nioben, Myrrham,

LOTH

LOTHI VXOR METAMORPHOSIS.

Quam ſtupes muliebrem Statuam
Tanto artificio fictam,
Artifice caruit.
Genita fuit, & ſine ſcalpello ſculpta.
Et, quod impenſius mirere,
Olim ſpirabilis & loquuta,
Brevi; Fæmina fuit.
Dicerem Eſt:
Niſi prodigium videretur:
Fœminam eſſe & tacere.
Gorgonium vidiſſe illam putas?
Aut Ciconum fontem bibiſſe?
Erras ſe ipſa finxit.
Nam contra Divinum præſcriptum,
Dum Patriam ſpectat, ſe amiſit.
Sola igitur mortalium, nec imaginis egens,
nec Sepulchri,
Ipſa ſua ſtupiditatis imago,

In

In semita hæret.
Et in sua statua tumulatur.
Licet igitur intra Metamorphoses numera-
Fœminam ex vera fictam,
Immò nunc veram, quia fictam
Nam quid in fœminis videas, nisi fictum?
Itaq; mentiri solita, seipsam mentitur
Mortua vivam simulat, vel viva mortuam
Magis mirere,
Quod insulsa, salsum migravit in lapidem
In sale mortua, quo viva carebat.
Sic solent fœminæ, sapiunt cum pereunt
Ab fuge hunc salem; si sapis, Viator.

ISAAC
ABRAHÆ FILIUS.

TRAGÆDIA.

Adeste Cives,
In monte Moriach Tragædia dabitu-

Cui nihil ſimile dedere Athenæ.
Idumenæus, & Agamēnon fabulæ ſunt:
Et ſi confero, mihi frigent.
Protaſin aget Numinis internuncius;
Qui Iſaacum patriâ jubebit dexterâ immolari.
Diſtrahetur infelix Pater, inter Filij vel Fidei jacturam;
Aut incredulus futurus, aut crudelis:
Atq́, ut totas ærumnas ſecum tractet,
Ad ignotam procul Aram peregrinabitur
Ut ſingula per veſtigia gladium parans,
Locū omnē horreat, dum locum ignorat;
Toties enectus, antequam necet.
Epitaſin aget Iſaacus;
Spes Patris, ac timor: Cæli munus & muneris pretium.
Tot victimis à Patre expetitus, nunc Patris victima:
Quem Deus fœneratus eſt Puerum, ut repeteret virum.
Uterq; procedet ſuorum myſteriorum ſacrifer:
Hic ligna geſtans, quibus inardeat,
Ille facem, quam poſteritati ſubijcjat

Nam totius populi Caput de capite periclitatur,
Iam ad mœſtam cataſtaſim venietur.
Hanc uterq; perſolvet;
Dum Arâ poſita compoſitâ ſtrue
Diſcet Puer ad ſe pertinere illum gladi
Ambigeres flebiliorne Sacerdos, victima ſit.
Niſi quod mollius eſt amanti
Mortem impetrare, quam imperare.
Iam in ore primo ſtat anima:
Iam gladium alter, alter jugulũ nud
Iam morti acerbiſſimæ nihil deeſt,
Præter id, quod *Mortis acerbitatem adi*
Mors ipſa.
Sed cataſtaſis horrorem, læta excipiet c
taſtrophe;
Dum momento eodem,
Imperium Deus, ferrũ Genitor revoca
Itaq; ad fortunatum Rebeccæ connubi
ſervatum Puero;
Fœtus aries pro ſuccidanea victima A
imbuet.
De more Nominis, qui bonis minatur, m
los perimit. Si

Sic Isaacus iterum natus, Abrahamus iterum Pater,
Uterque Actor, corollam ferent,
Agetur Tragædia ludis verè Olympicis.
Modos facient Cæleftes Chori,
Spectāte Cælo, Actore homine, Authore Deo.
Qui veræ cædis progymnafma, ficta in cæde meditatus,
Eodem in monte Filium immolando,
Tragædiam explebit.

IACOB

ISAACI FILIVS.

MONITA.

Habes, Viator,
Tot in Iacob documenta, quot gefta.
Hic in fterili conjugio divinitùs impetratur.
Difce per vota quærere quod, optas.

Nam

Nam magnum aliquid porrigit Cælu
Cum flectitur.
Iã gemino tumente fœtu, Iacob optimu
Esau pessimus,
Felicissimam simul, & miserrimã fece
Matrem.
Disce quam finitimum Virtutis sit Vitium,
Cum mali bonis agnascantur.
Sed ô prodigia! Rixantur pueri antequ
prodeant;
Et gladiatoria Palæstra uterus est.
Tumulus esse poterat, si magna odia po
sent latere.
Disce quam præmaturè se prodant pupillorum
ingenia.
Ergo ex pellibus in aciem descendunt:
ex utero in orbem.
At primas obtinuit Esau, hærente ad cal
cem Iacobo,
Disce commune rerum fatum,
Vt dignitates indigni rapiant non servatur
Vagus enim venator Esau, rabidâ instin
ctus fame,
Flatulenta edulia Sacerdotio paciscens
Fit ex Domino Verna. *Disc*

Disce quàm stolida sit improbitas.
Nã irretitus suamet arte venalis venator,
Cũ ad escam involat, libertatem amittit
Conspiravit in Iacobi gloriam
Matris acumen, & Patris cæcitas:
Dum pius, impio similis,
Paternæ dexteræ subrepens, primatum subripit,
Et Esau capitur, dum Feras capit.
Disce tua jura ingenio promovere.
Humanius enim mentis acie vincimus, quàm Ferri.
Iam Fratris iras, ut fugiat Jacob, patriã fugit.
Et solicitudines per solitudines mulcens
Exitium declinat exilio.
Disce quàm arduum sit fratres componere, nisi dividas.
Magnus ex odio Jacobi labor; major ex Amore. Rachelis Conjugium
Vnam videlicet servitutem, septenni servitute mercatur.
Disce amoris nequitiã, qui sapientes demẽtat.
Imposuit Iacobo Labanus,
Dum

Dum pro pulcherrima, lippam supponi
Bis igitur ut nubat, bis seruit;
Et liberos ut acquirat, libertatē amitti
Disce quid avaro fidas, si sanguinē sudoribu vendit.
Sed opportuna Soceri importunitas Genero fuit.
Nam sterilem invenit pulchram, deformem frugi.
Disce humanarum rerum vices:
Spē fallit species, utilia sunt quae spernuntur,
Infelix igitur Rachel, ut prolē pariat vota concipit:
Felix nisi litasset.
Nam animā simul, ac Beniaminum enixa,
Vitam amisit, cum dedit.
Disce quàm nostra nos prodat cupiditas.
Perierat, nisi pareret: perijt, quia peperit
Iam Natorum ac pecudū gregibus auctus
Iacob, Soceri auget invidiam.
Disce quàm magnum sit infortunium magna fortuna.
At malum, malo mutatur,
Dum à Socero lapsus, in Fratrē relabitur

Sed

Sed inter furem ac furentem medius,
Illum dolis vincit, hunc donis.
Disce quâm secura monimenta sunt munera,
Nam ferro invictos auro vinces.
Ultima restabant tentamenta virtutis.
Soceri astu, Fratris æstu inconcussus,
Natorum flagitijs concutitur:
Cruento Iosephi spolio deceptus,
Fictam cædem veris lacrymis luit.
Disce multiplici ex connubio plus doloris,
quàm solatij progigni.
Redijt tandem felicitas sera, sed seria.
Lætâ enim ac tragicâ agnitione,
Dum Beniaminũ reperit, Iosephũ reperit
Itaq; inter Filios duodecim, oscula, & animam dividens,
Ingenti felicitati succubuit.
Disce virtutis leges Viator.
Verè ut gaudeas, diu lugendum.

TRIBUNI XII. IACOBI FILII.

SOMNIVM.

Suavis futurum interpres Somnus,
Vel Iosepho ad cælum rapto,
Vel cælo ad Iosephum delato,
Talibus Oraculis puerile pectus implevit.
Huc nobilis infans,
Signiferum illum Orbem, Phœbi Pha-
besq; curriculum vide;
Vbi Astra duodecim, tēpestates alternā
Vestræ familiæ vides Emblema.
Hic Signorum Princeps, ac vernæ fæcu-
ditatis antistes *Aries*,
Te tibi ostendit.
Cui primigeniorum dignitatem
Naturâ negatam Virtus dabit:
Cum ex famulo Princeps,
Ægyptum ditabis, ab Ægypto ditabe

At ille torosus, & Aratro sacer Bos,
Issacharus est:
Qui oneris, quàm honoris patientior,
Vectura victitans, juge perferet jugum.
Iam *Geminorum* Fratrum modus, Benia-
mino astruit.
Vero Philadelphiæ exemplo-
Unico tecũ animo, quia ab unico utero-
Iam verò sub æstuosum tropici limitẽ
Refugus latibulans *Cancer*.
Nephtalis est, à recto retrogradus.
Nec servile ingenium mirere, de Serua
natum.
Cernis subinde, jubatum radijs *Leonem*.
Magnanimum, victor strenuum caput?
Hæ Iudæ dotes;
Qui nomen Genti, sceptrum Regibus,
Messiæ natales dabit.
Virginem verò
Solivagum, severum, sed castum Sydus,
Ad Levim referas,
Quem pudicitiæ amor, ultorem libidinis
faciet,
Ac Tribu Soloq; dimotum, aris Temploq;
admovebit. Danúm

Danũ æquiſſimũ Iudicem; *Libra* præſagi
Quæ noctem diemq; hoc eſt pænas, &
præmia,
Pari lance ſuſpendit.
Cernisne *Scorpionem* illum truculentum
blandum,
Ore innocenti, nocente caudâ?
Simonis perfidiam notat:
Qui vel ſuo proditor nomini,
Paci verba, dexteræ telum aptans,
Credulo Sichē, citius jugulato quã juga
Nuptialem ipſam facem ſuppone
Nec melius ex *Centauro* præſagium:
Hinc humana ſpecie, inde equinâ laſ
via biformis,
Rubeno reſpondet.
Tantæ humanitatis, vt tuo funere poll
nolit:
Tantæ laſciviæ, vt patris thalamos ult
polluat.
Æquè pius dum Fratres ſeruat,
Ac impius dũ fratres gignit.
Pari igitur præmio pœnâque dignus
Primogenitus naſcitur, primogenita
amittet:
Eu

Euge; fœdiſſimum *Capricornum* cum
Gado conferas.
Deformes, ſed uniformes.
Nam *Martis* ille, ac maris turbator.
Campos cædibus, freta tempeſtatibus
aſperat.
Hic ſociorum quietem movebit:
Ditiones ſeditionibus agitabit.
Contra vero,
Regius hic Miniſter *Aquarius*, Azeri
ſchema eſt:
Qui de gregali ad Regalē ſedem vocatus
Regum animos tractabit, iras mulcebit,
Piſces demum, lubricæ Matris animæ,
Zabulonis ſortem pingunt:
Qui piſculentam ſortibus oram,
Divitias ac delicias comparabit.
Hæc veſtræ fortuna Domus;
Cæli filia, cælo nixa, cum cælo duratura.
Quid in. cælum, niſi Myſteriorū pictura?
Hæc vaticinatus ſopor evanuit.
At experrectus Ioſeph.
Suo ſomnò fecit Fratres inſomnes.

MVN-

MUNDI
IVVENTVS
DVCES.

I V D A S

IACOBI FILIUS.

Christi linea.

Ex Levi Ioseph. Phares. *Ex Dan Ex Esau.*

Iudæ fr. *Iud. Iac. fr.*

Moses. Iosues. Esron. *Samson. Iob.*

& Aaron.

Gedeon. Rævus.

Iephtes. Aminadab.

Naason.

Salma.

Boos.

Obed.

Iesse.

IVDA
IACOBI FILIUS.

ETYMON.

Tertium vides Orbis Parentem Uiato
QuiFati consilio nomen à laude sortitu
Gerendorum præscium, gestorũ preti
Id meruit adultus, quo dõatus est infan
Ergo ne silentium rapinæ damnetur,
Suam Iudæ Etymologiam pro præcon
restitue.
Animum illum celebra magnum, stren
justum.
Qualem poscebat mundi juventa.
Magnitudinis fuit,
Quod Patri se vadem, pro Beniami
devovit:
Certus, aut raptum reducere, aut rapto
Strenuitatis, quod hostiles sectas hosti
ter insectatus,
Bella exercuit, pro venatu.

Iu

Iustitiæ, quod ignoti incestus se consciũ noscens.

Brevem luxum diù luxit.

Has ut laudes unico vocabulo constringeret Fatũm,

Iudam vocavit.

Migravit in stirpem tãti nominis tessera:

Nam Iudæ Tribus, Tribuno similis,

Iustitiâ, strenuitate, magnitudine cæteras vicit.

Hœsit nepotibus avita gloria pro stimulo

Qui ne nomini impares argurentur,

Numini pares esse debuerant.

Eodẽ tituli augurio Regina dignitas fulsit

Quæ primogeniti annis debita, indebita vitijs,

A Rubeno ad Iudam, ab Evirato ad virũ transfugit.

Adeò faciliùs nancisci Reges, quàm nasci.

Hujus Imperio nullum majus.

Nam longa perpetuâq; Regum lineâ decurrens,) Deniq; in Dei humeris sedit.

Ita Iudæ solium fuit altius Sole.

Hęc cæco providentiæ mysterio.

In Iudæ nomine infandum Dei Nomen
invenias.
Addito delta, quod Ianuam sonat.
Nam Divinitati ad Mortales ingressæ,
Iudæa Virgo Ianitrix fuit, & Genitrix.
Quanta hæc Iudæ Gloria, quod sui Au
thor Authoris,
Numen numeret inter Nepotes,, & Iuda
us, dicatur Deus.
Sed, heu miseræ vices!
Tanti Nominis laudẽ simile nomẽ inficit
Surget Iudæ Antagonistes Iudas.
Hic Numen edet, ille prodet:
Sanctumq; os putri violans osculo,
Suũmet nomen contaminabit.
Dedisce Viator avitos jactare fastos
Hominum est Virtus, non nominum.
Nam totidem literis MessiæPatrẽ appel
les, & Parricidam.

IOSEPH
IACOBI FILIVS.

ELOGIVM.

Dulces Rachelis primitiæ Ioseph,
Ut primus evadat, undecimus nascitur,
Egregium aliquid meditâte Naturâ
Quæ tot exemplaria delineavit, ut unum
absolveret.
Paternæ virtuti, maternæ pulchritudini
compar;
Ut impares Fratrum mores, de suo Typo
corrigeret.
In sopore vigil,
Pingente Somno, futuræ dignitatis expressit
imaginem.
Sed periculosa res est eminere.
Per cognatum livorem
Vivus humatur, exhumatus divenditur.
Infelix Puer,

Vel perimatur ne imperet, vel servetur, u
inserviat.
Bis infelix,
Ab Eunucho emitur, ut serviat Feminæ.
Ter infelix,
Purus impuræ servit, ingenuus captivæ:
Nā liberali mancipij specie Domina capitur.
Hic inhonestum thalamum fugit
Sed voce repugnat forma, pudore aucta.
Itaq; inverecunda procacius persequitur ve
recundum.
Hic Domino, quam Dominæ obsequētior fugi
Illa deniq; impudētia impudicitiæ suffragāte,
Arrepto pro Iuvene palliolo,
Indicium criminis insonti obijcit.
Quid multa? favor sequitur ream, reatu
insontem.
Itaq; liberalius ducens Ioseph,
Servili compede, quam herili amplexu con
stringi,) Carcerē subire maluit, quā mereri
Sed Virtus quidquid intrat condecorat
Læta ac mæsta Somniante Pharaone,
Ut ambages solvat, vinculis solvitur.
Anguem diceres per latebras tractum,

Ut exiret nitidior.

Ægypti fata denuncians, Ægypto præficitur.

Nemo enim melius proſpicit malis, quã qui proſpicit mala.

Itaq; ore affirmato, refirmato præſagio,

Nunc ferax, nunc ferox tempeſtas,

Septennem fertilitatem ſeptenni ſterilitate devoravit. (quit

Nepos nimirũ natura cũ prodigit deco-

Hinc optimus Promus, ouans, Ioſeph,

Frumento gravidus Pyramides pandens,

Calefacta annona promit, quod repente condiderat.

Ita Ægytiæ Pyramides, jam ſepulchra mox horrea;

Ægyptios alunt, quos tumulabant.

Tunc Aſiâ in Ægyptum mendicante.

Frumentatores Fratres agnoſcit Ioſeph,

Piâ fati Talione

Vt ab eo vitam emerent quem vendiderant.

Dulciorem tamen agnitionem ſimulato facturus jurgio,

Ceu furto deprehenſo, ceu fures comprehẽdit;

Pari violentiâ amorem pectore, carcere Fratres includens.

Sed lubrica res est Amor.
Medullis coercitus pupillas rumpit:
Cæcusq; per oculos viam rimatur.
Lætas igitur liquatus in lacrymas Ioseph,
Suis se proditoribus prodit.
Cælum diceres tuam domum, Astris duodecim lætam.
Sed sine Sole, Cum sine Patre:
Qui demũ accersitus, totã fortunã serenabit
Omnia recuperaverat præter Patriam.
Huic ossa legavit pro Oraculo:
Ubi post obitum peregrinatus, tandẽ quievit,
Semel mortuus,
Bis tumulatus,
Ter fletus,
Quater felix.

PHA:

PHARES
IUDÆ FILIUS.

PRODIGIA.

Adoleſcens quem cernis, Phares eſt:
Matris inceſtu, Patris adulterio ſatus;
Parentum dedecus, Nepotum decus.
O Prodigium!
Duos fleverat Viros, eosq; Leviros Thãar
Tertio deſponſata Fratri, & fraudata;
Ne Orbitatem fleret,
Fraudulentâ libedine, ab Iuda Socero pro
lem furatur.
Nam pellax Pellex:
Proſtituto corpore, non vultu;
Filium concepit Mariti Fratrem, ignota
Notum.
O dirum Prodigium!
Obſcuri ſceleris palã convicta meretrix,
Accuſatore utero, Socero iudice, ad flam
mas trahitur;

Ut Veneris crimen Vulcanus plectat
Et flammam expiat flamma.
Sed productis scortationis præmiolis,
Sigillo, sudario baculo?
Reum Iudicem convicit rea.
O implexum prodigium!
Sanctum adulterio misceri, adulterio sanctum gigni;
Imo unico adulterio bis adulter Iudas,
Crimen geminat.
Quippè unico incestu, geminos gignit.
O probrosum Prodigium!
Gemello instante partu,
Exertâ Zaræ dexterâ purpura distinguit
Obstetrix;
Purpuratâ dexterâ in uterû reuocat Zaram
Et posterior Phares prior oritur.
O Divinum Prodigium!
Quid monstri ferunt hæ vices?
An purpureum vinculum,
Vt Ægyptiæ captivitatis omen, exhorret infans? An penitus in uterum resilit,
Vt purpurâ Regni notâ ostendat Fratri,
Cui divinæ stirpis authori debêtur prima
An

An quod auroræ plagam significet Zara,
Purpuream auroræ notam coruscat.
Ut Solis instar procedat Phares?
An gemini Populi præposteræ notatur.
sortes?
Nam qui legem primus accepit,
A legis actis manum retraxit.
O felix Prodigium!
Nemo utilius peccavit, quàm Thamar
Nam legitimâ arescente Iudæ Prole:
Tota Iudæorum Regum Sylva
De spurio hoc Stolone propagatur.
Pro providentiæ consilio:
Ut decolor Hebræorum Purpura
Haberet unde erubesceret:
Et Regali Throno, oppositus Thamaris
Thorus,
Tyrannicum typhum excuteret.
O maximum omnium Prodigium!
Regia Christi Gentilitas hoc probro
superbit;
Et Virginei partus Aviæ, jactatur incestæ
Dum Christi Genitores ex Thamare di-
cuntur Nati,

Sive id augendo *Divinorum* natalium splendori.
Nã fœdiore in nebula clarior elucet Iris;
Sive minuendæ severitati:
Dũ criminũ vindex criminosus invenit
O læta prodigia!
Abi Viator, & spera

I O B

ESAU PRONEPOS.

MONOMACHIA.

In arenam ô Cives:
Gemini congrediuntur Athletæ,
Orientis, alter Occidentis solis Imperator;
Iob, & Dæmon.
Simplicem illum videbitis cum multiplici Hoste pugnantem.
Illum semper eundem, hunc semper alium:
Qui formâ carens formas alternat.

Sed

Sed proderit Iobo adversarij varietas,
Toties unum triumphaturo.
En mollium Sabæorũ speciẽ simulatus Hostis,
Iobi Boves prædatur.
Hac prima Dæmonis velitatio; Robur enervare dilicijs, Sed irrito eventu:
In flammam mutatur flammarum hospes,
Et cælo cadens, ubi stare non potuit,
Incendit quâcunque incedit:
Et pascens oviculas igni depascitur.
Hinc Magicum Chaldæorum agmẽ mentitus,
Camelos cum rectoribus corripit.
Sustinet hanc jacturam Divinus Pugil,
Qui opibus impeditior, quò ditior,
Æquè beneficum vocat Numen, sive afferat, sive auferat opes;
Sic prædonem angit, dũ de præda non ãgitur.
Hactenus prolusit aggressor: jam propius
Ut Regiam evertat, in ventum vertitur.
Nil enim aulæ nocentius vento.
Omnes turbat hic turbo præter illũ cui nocet
Qui ruinas inter infractus,
Latiore cælo fruitur, dum tecta subsidunt.
Sed majores ciet lacrymarũ nimbos hic vẽtus

Bul-

Dulcem senis sobolē inter epulas ruinâ sepelit
At facilius terram movet, quam lobum,
Qui ruente familia sustinere potest orbitati
Spoliato quid superest? Vita.
Hanc Tortoris imaginem cruciat, non rapit,
Vt intra corpus, & cadaver medius,
Iob vitam optes vel mortem.
Iob neutram curat:
Et ante Numen cadens, æmulum sternit dum sternitur.
Debellaverat, nisi defessus Antagonista,
Deteriorem sibi vicarium sufficeret Fœminam
Viro igitur Vxorem delegat;
Quæ postremam suis malis imponere manum suadeat;
Et Mortem Morte antevertere.
Beneficam crederes hanc Maleficam, nisi esset Vxor.
Cui luxus est debili marito carere.
Detrahit hanc pietatis larvam Mariti pietas
Ac linguam linguâ retundens,
Vivere mavult invisus Conjugi, ac sibi;
Totiesq; Hostem verberat, quoties spirat;
Et nihil amaturus præter Deum, Mortem etiam odit.
Nam

Nam postremis in malis,
Fortius estMortē arcere, quam arcessere.
Iam inter rapinas & ruinas nudus, palmā tenet;
Sed ipsam in palmam victus involat Dæmon:
Et ultimos conatus adhibet, amicorū probra.
Hi tanta virtute amaris salibus respersa,
Famosis carminibus Victoris famā corrūpunt
Habet hāc felicitatē novissima calamitas
Quod invidiam extinguit: hoc uno invidenda
Iob omnium miserrimꝰ, invidos habet amicos;
Nimirum Poetas.
Tum male mordaces, ut vel ulcerosum mordeant.
Adeo inter aulicos, Virgines Musæ lascivīūt
Evicit extremum hunc laborem strenuus Iob,
Qui contemptus, & contentus, Hostes, Hostijs lustrat.
Hic toto Theatro plausus excitus;
Nec minore præmio, quam prælio.
Regno, liberis, opibus, duplo auctior,
Suos ipse luctus cecinit,
Et calamitates calamo felices fecit.

ESRON

PHARESI FILIVS.
RAMVS ESRONIS Filius.
AMINADAB RAMI FILIVS.

AVLICISMVS.

Aulam esse Auram,
Triumviratus hic docet;
Auliceæ fortunæ levitatem expertus;
Quæ cum Esrone processit.
Cum Ramo stetit,
Cum Aminadabo recessit.
Nemo igitur Esrone felicior Aulicus.
Nam cũ injuriâ Sideris depulsa Ceres,
Asiam, atq; Africam fugeret,
Et areret quicquid araret:
Esron in Ægyptum receptus,

Regnante Amosi Pharaone, proregnante
Ioseph Patruo,
In solivagò Thebaidis solo cælitum vitã
vixit.
Urbicas delicias nactus inter agrestes.
Candida enim felicitas mapaliũ fumo
non tingitur.
Sẽsit colonorũ innocentiã Canopi tellus,
Quæ regali Iudæorum vomere exculta,
Vota frugibus anteivit;
Ac nihil debuit Nilo.
Certavit cum agrorũ fæcunditate Agri-
colarum fæcunditas.
Nam exiguus israelitidum cætus,
Prodigiosâ superfœtatione implevit
Ægyptum.
Dubitas quantâ vi soboleverint?
Una Iudæ Tribus quinos in Ægyptum de-
duxit Pueros,
Intra octogesimum Iustrum,
Septuaginta bellatorum deduxit.
*Adeò clemẽtiâ Principis propagatur Res-
publica;*
Et favonius conceptui favet.

Hac-

Hactenus cum ad vana Efrone velificat felicitas,
Cum Ramo indigena esse cœpit.
Nā abAmosi ad succedaneos Pharaones, Ægyptio desultante sceptro;
Iosephi merita cum Iosepho funeravit oblivio,
Hoc Aulæ ingenium,
Malefacta saxo, Benefacta in aquis scalpuntur:
Et cum beneficiario interit beneficium.
Tantam igitur Iudæorum fortunam
Sequuta ut solet invidia:
Cui omnia suspecta nisi despecta.
Novissimæ igitur calamitati servatur Aminadab;
Male Regnante Amenophi:
Qui Regiam Iudæ stirpem, luteo ministerio defixit,
Additis operarum Censoribus,
Qui crebriore quæstione, quam quæstu, Cessantes incesserent,
Ut infelix populus operam, aut animam ageret. *Hæc Tyrannorum Natura;*
Dibi-

Divitias rapere quas donent; timere quas dederint;
Ac ditatos calcare, ne calcitrent.
At innoxÿs nihil noxium;
Semineces Hebræi ac vivaces,
Basilicæ instar herbæ, crescunt per jurgia,
Quanquam doloris auctarium est,
In sterili fortuna fœcunditas.
Horruit Pharao feracem hanc Excetram?
Contra quam gladio nisus:
Fœmineos Hebræarũ fætus vivere jubet ad Venerem;
Masculos vetat
Æquè iniquus dũ perdit, ac dum parcit:
Comite semper crudelitatis lasciviâ.
Infelix omnino Aminadab,
Quod non citius aut serius nascitur.
Nempè cum Hebræa libertas,
Ægyptum attigit, aut reliquit.
Immo omnium felicissimus:
Qui tantum infortunium fortiter tulit.
Miserum enim est, miserum esse nescire.
Age Aulice:
Tres horum ætates compone, Aulici ætatem habebis.

Cui mendax Fortuna,
Primum applodit, mox supplodit, dem[i]
explodit.
Quo si Aulæ vicibus Principum vic[es]
accedant;
Sis licet cautus, nō vitabis has caute[s]

MOSES

LEVI NEPOS

EXEGESIS.

Hactenus Homines Natura genuit nunc Deo[s]
Provectiori mundo Ingenium crevit.
Novi Regis odio flagrante,
Nova Hebræorum spes nascitur Moses,
Ortu, Vita, Obitu,
Intra fidem, supra opinionem.
Utero exactus flumini traditur;
Ut lethes esset pro lavacro,
Sed jactura caruit hic jactus.

Me[...]

Mergi non potest spectata pulchritudo.
Inter papyros hærentem ac biblos,
(Iam tum Bibliæ meditabatur,
Regia spectans Puella,
Optat, educit, adoptat, educat.
Sed lubricum Aulæ culmen ingenuis
Fratrum osores perosus,
Ægyptio confosso; Ægyptum deserit.
Obscuro secessu, secessu illustri;
Nam ovium Pastor, mox Hominum,
Dilecto populo deligitur Princeps
Primus Mosi labor; Hebræorum liberta-
tem rogare: Sed à Tyranno.
Frustra nimirum rogantur, quibus au-
res in oculis
Manu igitur, quàm linguâ facundior,
Ut aures audiant, oculos terret.
At quos Deus obfirmat, plectas facilius
quàm plectas.
Hebræos cedente mari incedentes,
Vado sequitur Pharaon.
Sed in undis emersus, memori elemento pæ-
nas dedit,
Quas nascenti Mosi decreverat.

Sic suis artibus pereunt Tyranni.

Tāta suis fecit Moses, plura pertulit a sui
Nā sternax vulgo promissas ad sedes eductu
Angitur dum agitur;
Sāctumq; ductorē, ut seductorem criminatu

Adeò nec probi immunes à probris

Profuit Mosi Pastoritia,
Didicerat cum Brutis vivere.
Quanta in contumaces missa benèficia, &
amissa?
Liquitur invita de Pumice non ingratus in
gratis liquor.
Virgâ lapides molliente, non Homines.
Sapit siti admonitis amarus nuper aquaru
haustus,
Nec linguæ amarior melle depellitur,
Tota condiendis altilibus ancillatur Natur
Sed rabida ora munus mandunt, munificen
mordent.
Canescunt dulci rore cōcreta gramina:
At delicata Mācipia incipiūt fastidire deijci
O vestro luto lutulentiores!

Nil dissolutius servo recens soluto
Nā servitutis impatiēs, libertatis

In servitio libertatem amat, in libertate servitium.

Duras igitur ut cervices emolliat Moses
Ad Tonantem scandit per fulmina;
Leges rogaturus, quas irroget.
Sed divino è cultu Deo similis reversus,
Geminas facie faces eiaculatus,
Iumenti cultores jumento similes reperit:
Qui passim strati,
Legem detrectant, obtrectant legislatori.

Adeò periculosum Antistiti gregê desere re, etsi Deum adeat.

Iam verò iteratis oraculis,
Ter alius, & ter idem,
Civile, Militare, Pontificium jus edens,
Proceres, Duces, Pontifices;
Ferro, Castris, Templo constituit,
Omnium ditissimus,
Deum in Arca possedit,
Omnium doctissimus,
Divina gesta Commentariis excepit.
Omnium strenuissimus,
Stationes quaterdenas annis totidē metitus,
Viam per avia vel invenit, vel fecit.
Quin ipse belli Dux & bellica Machina, In

In monte fixus,
Hostem deÿcit, dum manus erigit.
Populo deniq; tot per clades traducto
Primũ ac postremũ optati soli cõspectũ rapi
Patriam amisit, cum vidit,
Hoc tantùm Humanum fecit, quod defeci
Morientem nemo vidit,
Mortuum nemo invenit,
Tumulum nemo erexit:
Si Deus moreretur, sic moreretur.
Quis Mosem neget Pharaonis Deum?

A A R O N
MOSIS FRATER.

PARÆNESIS.

Adeste Præsules,
Paucis vos moneo,
Cecidi; nemo fidat:
Convalui, nemo diffidat.

Ego Pontificum Princeps, & Principum
Pontifex,
Mosis frater, immo pars fratris fui?
Nam quo alteruter carebat, ab alterutro
sumpsit,
Illi ego linguam, ille mihi manum suffecit.
Uni omnia nunquam concessa.
Sed ego nimio indulgentior,
Vulgo Deum, Deo meliorem flagitanti,
Dæmonem dedi.
Inaurium auro flammis dempto,
Monstrum conflaui:
Vt aurium dolore oculi resipiscerent.
At nimiū imperitè aureum formaui si colê
nolebam:
Cum aurum colatur vel informè, & Nū-
mus pro Numine sit.
Materiæ pretio uilem addidi jumenti
speciem,
Ut Nomen darem colentibus simile.
Sic circa uitulum uitulantur lasciui;
Et pastores ducuntur à pecude.
Itaq; in elemento eodem, Deum Moses,
ego Dæmonen reperi.
At nemini suum artificium pluris stetit.

Lævius Authorem torsit, Phalaridis Tauru
Quam meus me vitulus.
Nam semel ille gemuit,
Ego semper.
Finem ludicri luctus excepit,
Dum Vulcano redonatus est Vitulus:
Et flamma scelus delet, quod fecit.
Tùm verso in medellam veneno, Idoli Ci
res in aquis sorbui;
Ut Bacchi facinus eluerent lympha.
Itaq; ad oculos transmisso piaculo, me
Idolum effeci.
Hinc ultore Levitarum gladio Populum
populante,
Toties cado, quoties video cadentes:
Ut trigesies millies peream, triginata mil
pereuntium specto.
Sic populus Antistitis culpa
Antistes populi pœna torquetur.
Illi sanguinem fundunt,
Ego lacrymas.
Heu quot lacrymas?
Nullas ad filiorum mihi seposui.
Vidi infelix infelices pueros,
Profano igni adolentes,

Sacro igne adoleri.
Et exhaustis meo crimine oculis,
Nihil inveni quod supra alienum crimen effueret.
Supererat pro solatio dignitas:
Hac etiã spolior in monte Horeb:
Et Pontifex de Ponte deijcior.
Mors deniq; dolores omnes oneratura,
Optata littora prospectantem oppressit,
Obij à Patria extorris, quam oculis tantùm tenui.
Credite Antistites;
Lubrica res est præesse.

N A A S O N
AMINADABI FILIVS.
EXEMPLAR.

Lege, attende, mirare.
Principis Tribus Princeps Naason,
In

In Principum exemplar eſt poſitus.
Hic fortiſſimo Atavo fortjor Atnepos,
Primus ab Ægyptio luto pedem extulit,
Novæ fortunæ Protoplaſtes.
Moſi obſequutus, non Pharaoni:
Qui cum Hebræos, nec amare vellet, nec
amittere,
Amiſit quos amavit;
Graſſante per tenebras cæli gladio.
Adeo auguſtum Imperandi augurium eſt,
Deo parere.
Primus morante acie ad orientē metatur
Caſtrenſis vigilantiæ documento,
Ut Solem cadentem ultimus
Naſcentem primus adſpiciat Princeps.
Primus Sanctuarium in Caſtris recepit
Aggregatâ in cōtuberniū Leviticâ Tribu
Ut Hoſtiarū cædes Hoſtiū cædi proluderet
Alterno enim fœdere;
Religionem Princeps, Religio Principem
ſervat.
Primus in procinctu Martem laceſſit
Nō receſſurus niſi victoria receptui can[it]
Præpoſtere nempe bellatur.

Cum Dux ab agmine ducitur, non agmen à Duce.

Primus ad Erythreũ trepidante turba,
Insolens vadum dividui maris intravit:
Et mendaci se credidit Elemento.
Dũq; illi Rubrum pelagus pallidi speculabantur,
Hic Deo fretus, fretum derisit.
Tanta hæc fiducia, ut antecessorem Angelum antecesserit.
Nam attonitum mare intrante Naasone,
Antesignana columna pænè aciẽ recessit.
Vel quod Angelo audẽtior fuerit Princeps
Vel quò Principis exemplũ meliùs præluceret.
Assurgit inambulanti reverens unda,
Aqueo cæmẽto stipans altrinsecus viam,
Hic terram pro fluctu, fluctum pro littore inveniens.
In ũdarũ lubrico suã speculatur soliditatẽ
Nescias utrum magis mirere,
Stantes undas, an euntem ducem:
In mari cõstãtiã, an in Principe obsequiã.
Exili virgâ indomitũ domari mare,
An

An Mare sine Mari, à Naturæ sine Navigio transmitti.
Sanè hinc didita fama, Regalem purpuram meruisse Naasonem;
Quod Purpureũ fretũ calcaverit primus.
Habetis exemplar Principes: incipite qui præcipitis.
Male imperat, qui imperat tantùm.

SALMA
NAASONIS FILIVS.

GRATVLATIO.

Gratulor tibi Principũ felicissime Salma
Hoc primũ, quòd cæco errante populo
Genitus es in deserto.
Nihil deserto illo fœcundius:
Vbi peregrinatus statim ac natus.
Patriã in exilio habuisti, exiliũ in patria

Magis gratulor, quod legem per fulgura
dictante Deo,
Jn lucem venisti:
Et Cerulæ instar, tonante Cælo solu-
ta est arena.
Iustum igitur nō mirer, cui cognata jura
Nec fortem, cui in crepundia.
Habuisti cælestis alumnus nutritia sidera,
Et manna pro mamma;
Unde dulcissimi tibi mores.
Nam alimentum, est indolis elementum.
Nec dulcia defuere viatica donec viarū
acerbitas.
Penuarium donante Cælo, ut domiciliū.
Hinc instar cæli, in agitatione firmissim?
Quadraginta dierum iter annis totidem
produxisti;
Non tuâ, sed blasphemi populi culpâ,
Qui pede, uti lingua, errabundus,
Tā diu à recta quā diu à recto deviavit.
Planè Peripatetici, qui sapientiā condi-
scunt ambulando.
Quid lubrica illa monstra cōmemorem?
Nescio anguesne, flammeos, an flāmas an
guineas v ⁓ ce ?m Anti-

Antiqui ſanè ſerpentis germina;
Qui Tartari Salamādrâ, uritur nō aduritur
Neq;. n. decentior carnifex furioſorum linguis,
Quàm Furiarum Colubræ debebatur.
Tu verò ſupplici prece peſtes illas repreſſiſti;
Quâ nulla promptior excantatio:
Ut reciproco ictu,
Linguæ anguibus, angues lingua mulctarentur.
Macte tua illa conſtantia,
Quæ tot per funera nuſquam perijt.
Nam cæteri ex Ægypto digreſſi,
(Præter unū, aut alterum)
Ante confectum iter, itinere confecti ſūt.
Ita populoſa illa ſolitudo, vitioſorū cibrū
Tot aucta cunabulis, quot ſepulcris.
Alterum accepit Populum, alterū dedit;
Melioremq; dedit quàm accepit.
At quantâ virtute,
Sola ferri tui acie aciem univeſā tutatus;
Adverſ' adverſos primū ſēper telū torſiſt!
Ac tribus & triginta proſtratis Regibus
Moſ-

Messiæ annos victorijs totidem prænumerasti?
Clarescit tua fama Hierichontis incendio,
Quã Vrbẽ orator & explorator ingressus,
Vicisti, & vinci posse vidisti.
Vindicata manubiarum loco Raaba,
Hospitali fide maritalem fidem supplẽte.
Meretrix meritissima,
Quæ servatorem progigneret, cujus progenitores servarat. (sospes,
Ergo tibi gratulor quod primus, quod
Primam & sospitem promissæ telluri appuleris tribum.
Integra Genitorem manebat hæc palma,
Vt metã præciperet, qui se præmoverat.
Sẽd eam bipartire visum superis,
Ne tanta Parentis gloria, inglorium faceret Filium.
Itaq; illi Erythreum, tibi Iordanis fuit prætentandus,
Qui retrocedentibus undis vadũ reliquit
Nimirum, virtuti cedere, docile flumen à mari didicerat.
Terge tam pura lymphâ sudores tuos,
Et ma-

Et malis recreare post mala.
Nam amara memoranda dulcescunt,
Et aures mulcet quod oculos erruit.
Fruere partis delicijs invictissime Salm
Quo Auspice, bellari cœptũ & debella
Quo Duce, hostes omnes cesserunt, au
recesserunt;
Quo Reduce, Iudæa Tribus centum Vr-
bes sortitur:
Quarum indigenæ tuo admoniti gladio,
Vacuas ut relinquerent sedes, Tartarum
implevere.

IOSVES
EX IOSEPHO.

TRIVMPHVS.

Egregium Trjumphum instrue Silo,
Victor incedit Iosues.

Hil-

Hierichontinæ præcedant tubæ
Ut accedenti Victori accedant Urbes.
Eximio Triumpho non portæ panduntur, sed mœnia.
Distinguunt Cohortium signa salubre Tetragrammaton IESVS.
Vincendi tessera, Victoris titulus, Victoriæ tutela.
Hoc enim seruatus, quo Servator
Tartaro, formidines festinavit.
Idumæorum succedant manubiæ:
Quorum terga duntaxat vidit.
Officium fuit spoliasse fugaces, & armis graves.
Nam timidorum arma prædatorem vocant, non hostem.
Prima inter fercula Sinæ mōtis occurat species
Vbi cum Mose Empyreus Pyrausta Iosues, in igne vixit.
Nimirum pravæ naturæ franguntur leges,
Cum divinæ conduntur,
Quas solus Moses dedit,
Solus Iosues servavit.
Hinc duorum terga ferentium premat imanis Botrus, *Osten-*

Ostentui datus,
Cum quadraginta annorum itinere, quadraginta diebus exhausto;
De Gigantum tellure
Fruges retulit, colonis similes.
Olim tam colonos messurus,
Quam fruges.
Ergo tergemina Gigantum Henacinorum capita
Contis præfixa gestentur;
Quibus robur rubori fuit. (virtute.
Nā viros non à viribus voces, sed à
Volo etiam acerbum lapidum plaustro vehi ingratam ingratis memoriam.
A quibus penè exanimatur, dum territos animat.
Adeò timenda est timidorum audacia.
Tum Madianitarum Trophæa;
Quos ad Mosis inferias mactavit inferis:
Medio Balaami capite, exertà linguà,
Quam præstigiator Prophetes, suo jumento stolidior,
In imprecationes conatus, in preces resolvit.
Hinc Iordanis imago, si licet simulari, producitur.

Qui à Mystis gestatam, & Mysteria gestantẽ
Arcam Veneratus ac veritus;
Stuporẽ inter et metum, simul stetit & fugit.
Hiericho inter simulacra victarum Vrbium
præcedat:
Quæ tubarum sono turbata,
Saltantem Iosue contremuit.
Septẽ præterea Vrbes Graviori Marte deletæ
In imagine tantum vivant.
Sævienđum enim erat, aut serviendum.
Flagrent ante currũ pro facibus Sol & Luna;
Qui pridem gradarij, jam statarij Planetæ
Ne victoriam morentur,
Morantur diem.
At Gabaonitæ, catenata mancipia: currum
trahant.
Nam callidè vitam pacti catenas in lucro
ponunt.
Turrito curru immineat Victor,
Hereditario Mosis diademate radiatus,
Vt noctem illustret excæcet invidiam
Triumphalem Senem laureatæ sequantur
Tribus,
Nemine juventam excedente.

 Solus

Solus enim cum Calebo Iosuës
Ægyptum vidit, & Iudæam,
Carcerem & Metam.
Pompam excipiat cælestis Arcus.
Sic inscripto fastigio;
Iesu Servatori,
Dictatori Virgineo,
Africano, Asiatico.
Quòd ad Palæstinas delicias uindicato Populo;
Tyrannis tribus & triginta, igni, ferro, cantu, prostratis:
Totidêque Regionibus, tributim divisis;
Sanctuario in Silume collocato;
Ut Deus quiesceret, nunquam quieverit.
Sen. Popul. Q. Hebr.
portam Trophæis insignem aperuit.
V. O.

SAMSON EX DANO.

IDÆA.

Adeste Iuvenes, quibus robur, & Cupido;
Do vobis utriusq; Idæam, Samsonem,
Alcidis coætaneum, Alcidæ similem, robusto & forti:
Mox Cupidinis mancipium Cupidini simile, cæco & nudo.
Hic de sterili germinat:
Quo miraculo vel Iacob, vel Esau nascitur, nihil medium.
Nazarenus Nazareno dicatur; lecto à floribus titulo,
Avarum nempe munus, vitæ autumnum Deo dicare, non florem.
Ne temulentia tumentem faciat.
Fonte puro fallere sitim jubetur;
Ut bibentis imaginem reddente lympha

Seipsum noscere assuescat:

Contra pugnaces divino robore afflatur Puer;

Nil enim hosti nocētius quàm innocētia

At Martius ille spiritus capillis illigatur:

Vt scias quā caducū sit donū juvēile robur

Cum tenui admodum de filo pendeat.

Ad Hostium cædem consecratus,

Odia Philisteorum ab Philistearum amoribus incipit.

Incircumcisum connubium firmante Deo,

Vt Marti facem subjiciat Cupido.

Primus Samsonis labor,

Qui primus Alcidis,

Leonem immanissimum sterneri

Dulciore tamen victoriâ

Ferinas inter exuvias,

Maleficium invenit:

Et Leonis hiatus, Hominum sepulchrum,

Mox Apium nidus,

Feritate in dulcedinem versâ,

Convivali ænigmati materiam dedit.

Quo enodādo cōvivæ perfidiā Sphingē adeūt,

Samsonis Conjugem.

Hinc novus Juveni labor:

Qui malè soluti problematis amarũ pretium solaturus,
Philisteos triginta occidit; & Hostium spoliis Hostes induit.
Sic ingenio Victores vincuntur viribus:
Et dolos sequitur dolor.
Hinc nova malorum Hydra:
Nam invidia vindictam, vindicta injuriam provocat.
Samsonis Uxor cognatam cædem adulterijs ulciscitur;
Ut non mirere mariti secretum vulgasse, quæ seipsam vulgat.
Nil enim Fœminæ arcanum, cui nihil sanctum.
Samson trecentis Vulpibus faces subligat.
Ludicro initio, flebili eventu.
Nam incendiariæ animantes per segetes sparsæ,
Famem cum flammis spargunt.
Hoc incendio adoletur Adultera;
Et Cereris facibus ad Proserpinam ducitur.
Sic vulpina ingenia plectũtur à Vulpibus
Sed alij ex allijs nectuntur labores.

Nam sociali perfidia Philistinis proditur à Tribu Iuda.
Christi specimen non daret, nisi à Iuda proderetur.
Sed vinculis repentè exutus, (terit
Aselli mandibula Cataphractorum ceruices
Nullum enim vile telum in virili manu.
Quin eadem clava gemino clara miraculo,
Vincenti telum,
Victori fontem ministrat;
Saniem emaculatura, quam fuderat.
Nimis felix jam Samson, nisi suæ Gloriæ superfuisset.
Sed tantam famam libidines infamarunt
Et hic labor Herculeis adnumeretur.
Gazeæ Meretriculæ amplexibus illaqueatus,
Philistinis destinatur ad prædam.
Monocerotem diceres, Puellæ in gremio captum, sed impuræ:
At exitu inopinato declinavit exitium
Urbis compagibus felici nisu revulsis,
Portarum fores foras portavit.
Sic Sirenum præstigias semper effugit;
Quæ vorant, quos vocant.

Sed

Sed amoris impotens.
Labores mutat, non vitat.
Tertiam Omphalem amavit Dalilam;
Alcide fortior, dum toties vincet,
Effœminatior, dum toties ancillatur.
Mulierculæ igitur fidem auro decolorant
Philistini;
Exploraturi unde vinci possit Amasius;
Atque ut Martem capiant, Venerem captant
Hic procaces hostilis Amicæ rogatus eludens,
Nervos, rudentes, trabalem clavum dif-
fringit:
Semper captus, & liber.
Sed sagacissimus Quæsitor est Fœmina:
Blandè torquendo verum extroquet,
Tergiversari difficile est,
Cum Apparitor Cupido faces admovet.
Hem sæpè decipiens,
Sæpiùs deceptus,
Ne suos amores contristet, Virtutem comis
implicitam prodit
Secto igitur per fraudem capillo, robur
avolat;
Et qui Leones straverat à Lupâ sternitur,

Coortis undique insidijs, enervis in nervum mittitur.

Et oculis orbatur, quos in aliena fronte perdiderat.

Sic ex Alcide Oedipus, fruges terendo conteritur;

Hoc tantum felix, quod se miserum non vidit.

Redijt tandem ad Samsonem virtus, cum Samson ad Numen.

Crevitq; mens cum Capillo.

In Veneris Templo Cyclopem ludere jussus, nec larvâ egens.

Labefactis columnis Templum impellit;

Et spectaculum perimit spectatores.

Sic suæ inter Trophæa moritur Samson;

Odijs felicior, quâm amoribus.

Hoc tamen egregiè,

Quod Veneris Idolum moriendo comminuit,

Eamq; perdit, quâ perditur:

Cujus insidias vidit cum oculis caruit.

Tu ne sero videas

Samsonem vide, ac perge.

BOOZ

BOOZ

SALMÆ FILIVS.

OBED BOOZI FILIVS.

MYSTERIVM.

Booz Cananitide Raabà satus,
Moabitidem duxit Rutham.
O Mysteria!
Mirum quod ex meritoria castissimus nascitur;
Et pauperculam ducit æratus.
Magis mirum,
Quòd legis peritissimus legem violat
Nam cum Divinis tabulis cautum sit,
De alienigenis nasci Hebræos,
Ne de profanis nascantur sancti:
Hic uxoriam obscuritatem ex materna continuans,
Alienigenæ Filius & Coniux,
Contra legem genitus, genuit contra legẽ

Quodq; fas omne superat :
Nefastus uterq; Hymæneus ;
Per avitos Messiæ fastos serpit :
Et infelicium tædarum fumo tantam nobilitatem denigrat.
O Mysteria!
Quot involucris divina conduntur:
Callidus legis interpres Booz,
Legislatoris ingenium assequitur cum à lege recedit,
Erit cum Cælestis aliquis nascatur Booz
Ex Meretricula Synagoga,
Qui alienigenæ nubat Ecclesiæ.
IllamRaabã,hancRutham merito voces.
Hanc igitur Sponsam luto perlitã diluet:
Fame enectam,sacris frugibus alet :t
Ad pedes jacẽtẽ inRegni solio collocabi
Mendicam dotabit & ditabit.
Hæc effœto conjugi Obedum gignet:
Gaudente Noema, congaudente vicinâ
Expirante nimirum Christo vives Christianum Genus,
Cælitum voluptas, Divinitatis deliciæ.
O Mysteria!
Hæc in arcanis habe Viator, ac perge.

GEDEON IOSEPHI NEPOS.

ARGVMENTVM.

Quid inani cythara aucupio aures illigas Orpheu?
Ex Hebro ad Hebræos diverte:
Altius Hymni Argumentum dabit invictus Gedeon,
Tibi coævus;
Hoc cantu, non aereas, sed Empyreas aves morabere.
Magnas viri virtutes pāge, post magna vitia.
Optimus ex contrario concentus.
Strophen dabit Gedeonis ignavia
Nā pridem vecors, tremētia vexilla tremuit:
Et cum hostilibus telis certavit fugâ.
Addita segnitiæ impietas.
Male audÿt, quod Deum non audÿt.
Nam victoriam spondenti Numini,
Fidem negat nisi, majora fide prodigia videat

Ergo flāma & imber ad Gedeonem legātur,
Vtroq; dignum Nuncio Auditorem,
Qui divino minus ori, quam suis oculis credit
Post hæc dedecora,
Antistrophen ex virtutibus verte:
Plaudente sibi providentia, cum hæc illis mutat.
Cerne ut divina vi vocis contra Madianitas egreditur: Quos à Mose delatos,
Unde vixerint nescias, nisi à suis tumulis.
Adeo mala germina nūquā bene pereunt
Hic ex trepido intrepidus,
Universos jam provocat, qui singulos formidabat.
Itaq; ex Sacerdote Miles,
Dei cultor, mox ultor;
Cultrum sanctè, gladium fortitèr vibrans;
Mortuā pietatē impiorū mortibus suscitavit.
Verso jam nomine Ierobaal,
Adorato Dæmoni fucum fecit.
Nec simules quam exigua tot manu capita sparserit,
Centum & triginta Madianitarum millibus
Trecentos objecit, sed viros:

Ne

Ne ignavia fugam augeret, numerus disciplinam minueret.

Militum virtutem aquando exploravit.

His selectis

Qui fluvium manu legunt, non proni lingunt

Nam linguâ fidentiores quam manu, arcentur bello.

Hos tubis armatos in aciem ducit:

Tã Deo fidens, ut victoriam canat dũ pugnat.

Tum face, & gladio armatos producit.

Nã virtus in exemplum posita micat, dum dimicat.

Terrentur stolato agmine Madianitæ,

Certis velut exequÿs;

Gladio cædem, face funus ominante,

Ita lymphatis terrore, & errore animis,

Ceu Cadmæi Terrigenæ inter se gladÿs transfigunt;

Et mutuis mortibus cadunt.

Malorum enim concordia in discordiã desinit,

Hic Victoriam premens,

Hâc illac fugat quos fugerat.

Reges duos lictorum securibus subÿcit.

Quos

Quos puerilem gladium indignantes, dignatur suo,

Gloriosus planè victor,

Qui Reges necando, superbos facit.

Nemine suorum amisso, neminem hostium servavit.

Stirpitus vellendi erant impij,

Nunquam alij mores fuissent nisi alij Homines.

Hoc ergo vindice pereunt Madianitæ;

Nullumq; stante Gedeone Idolum stetit,

Latā hāc Antistrophē lugubre excipiat Epos

Nam tot inter palmas,

Unum supra septuaginta suscepit Liberos

Magis felix, si uno minus fæcundus.

Unus nimirum Abimelech:

Ut patriam proderet, Fratres perdidit:

Paternumq; sceptrum regit, cum rapuit.

Sic bonis invisus,

Paternæ memoriæ invidiam fecit.

Heu miseræ Patris laudes natorum notæ;

Hic hilares modos suspirio rumpe.

Humanarum rerum stylus est,

Læta tristibus finire.

IEPH.

IEPHTES
IOSEPHI NEPOS.

MONIMENTUM.

Lege Viator, ac luge.
Miseranda memoria hanc Aram complectitur.
Iephtes Galaadita,
Invito Deo satus, adultero nimirum thalamo
Contra leges natus, nullis legibus vixit.
Fratrum convictu depulsus, latronibus convixit.
Tãto profectu ut latronũ Princeps evaserit.
Quippe in vitiorum schola, brevi superatur Magister.
Ære suo levis, ære alieno graves accersit;
Qui ne solvant, rapiunt; & peccant,
Ne pœnas luant.
Ferocem Iuvenem flammavit temeritas,
Nõ tã præda quam prædãdi periculis læta.
Ammonitarum armis Galaaditas premẽtibus
Ad-

Ad profugum Iephte confugit Patria,
Et de more vulgi, utroq; immodici;
Regem flagitans, quem noluerant Civem.
Exuerat is Patriæ amorem, non Filiæ,
Quæ unica, tota erat Domus.
Huic dotalem gloriam cumulaturus,
Totam belli molem ad se recepit;
Regiam infulam pactus sub pugnam:
Quo lynteo nullum melius bellico sudori tergendo.
Ita bellum sine regno subijt, ut Regnum subiret sine bello.
Pium igitur purumque duellum voto auspicaturus;
Quidquid reverso primum occurrat,
Pro victoriali piaculo huic Aræ spondet.
Heu pietatis improvidæ simplex impietas!
Hostiam magis horrebit, quam Hostem.
Ergo sive ira, sive indulgentia Numinis vicit:
Ammonitas nec paci, nec bello paratos, momento expugnavit.
Vrbes viginti simul obsidere cœpit, & cepit.
Longos victori gemitus festinante victoriâ
Iam Patriæ redonatus, & voti reus,
Nil ante filiam pro foribus vidit, Gesti-

Gestientibus Puellarum choris prægestiĕtem,
Ah quæstuosam morti lætitiam!
Hunc illi victoriæ finem hostes vovissent.
Tum nivali osculo Natæ libato.
Ceu supremum spiritum ore legeret;
Vicimus (inquit) Filia; nimio victoriam mercati, Tuo nempè sanguine.
Illa non vitam rogare sed spatium:
Nam mori mollius fit morâ.
Bimestri ergo ejulatu in surdas cautes eliso;
Quo, sibi Præfica, suas anticipat nænias,
Huic se demum Aræ votivam sistit.
Æquè imprudens obsequio Puella, & Imperio Pater,
Nisi Pontificis ignorantiâ, utriusq; culpam minueret.
Astat jam cum intrepida Hostia
Trepidus Sacerdos Pater.
Nam dolorem hic premendo auxerat,
Illa plorando consumpserat.
Iam ne quid non ritè fiat, linguis favetur.
Hærent in Virginis vultu Iuvenum vultus:
Nã desperata pulchritudo acrius movet
Et Solis instar major videtur cum cadit

Ea lum-

Cælum ſpectat ſpectata Puella,
Cujus lacrimas aſtantium oculi ſpargunt
Iam neci devotam componens Genitor,
Ferro jugulum invictæ Martyris delibat:
Et ſemianimis ſuper exaninem cadit.
Vorāt Virgineum corpus mundiſſimæ flām.
Cæloq; inferunt, quo feruntur.
Cætera ſanctè riteq; paracta:
Niſi canentium numeros innumeri gemitus
fregiſſent.
Hunc bello finem impoſuit
Nimis liberalis prædo, Sanctus Iephtes,
Pugnare doctior, quàm vovere.
At trepidæ virgines, ne ſimili Patrum
voto alligarentur,
Aram hanc immortalibus literis inſcriptam
Annum ejulatu circumlatrant.
Grajæ etiam Muſæ, quià Virgines,
Facti invididiam
In Agamemnonem Coætaneum rejecerunt.

IESSI

I E S S E
OBEDI FILIVS

CLAVSVLA.

Agmen claudet invictissimus Isai:
Ducum palmes, & Regum radix.
Avitam bellicæ præfecturæ Virgam
Sudoribus ita rigavit,
Ut cædendis sceptris sylvesceret.
Bethleemi patritius,
Patriam fecit Deo dignam.
Primævus in Philistinos gladium acuit
Quos uti cotem virtutis reliquerat Deus
Nam arma bello, milites pace franguntur;
Et hoste defuncto, pugnant sodales.
Sacræ militiæ authoratus,
Pro Sanctuario Sanctus bellavit;
Quod vel amissum in ejus
pectore invenisses.
Miles fuit sine militum vitijs?

Qui

Qui victoriæ Cupidi, à Cupidine victi
Fædiores referunt plagas quam inferant
Emeritus consilio pugnavit,
Vtilius enim reguntur bella quam geruntur,
Cura pro galea canicies est.
Vbi telis nil amplius valuit,
Filios pro telis in hostes misit,
Qui tergeminas manus Patri suffecere;
Et tricorporis instar Gerionis,
In triplici corpore, ter unus pugnauit;
Atq; sedendo vicit.
Quæris quâ virtute natos habuerit?
Natu minimus, Gigantum maximũ vicit
Quæris qua specie?
Despectior, imperio dignus est visus.
Hæc tanta felicitas
Iesseum pectus impetu ingressa,
Animam expulit.
O mortalium voluptas nocens!
Hæc cogita Viator:
Et sedem interjunge.

MUNDI VIRILITAS

REGES.

DAVID

IESSE FILIVS.

Chriſti | linea.

Salomon.

|

Ex Ioſepho. Roboam, *Ex Iuda.*

|

Samuel. Abias. *Suſanna*

Aſa.

Ioſaphat.

Ioram.

Ochozia.

Ioas.

Amaſa.

Ozia.

Ioathan.

Achas.

Ezechia.

Manaſſes.

Amon. | Ioſia

| | |

| | |

Eliacim. *Ioachas* *Sedeci*

|

Iechonia.

DAVID IESSE FILIVS

ADINATON.

A Ducibus ad Reges venio.
Crudam Mundi juventam matu ruisse, indicat purpura.
Coacervatæ tamẽ cũ dignitatibus curæ;
Ubi enim curæ, nisi in curia?
Solem circumnectens corona, nimbos minatur.
Coronatorum primum spectabis Davidem:
Omnium felicissimum & miserrimum.
Felicitatis hoc habuit maximum, quod ex minimo crevit.
Hoc ipso miserrimus, quod ingentes ærumnæ invenere felicem.
Iugulatores paterni gregis leones, infans jugulat;

Ipso

Ipſo infelix triumpho.
Nam citra infantiæ ludicra, dura exorditur à teneris.
In prætexta chlamidi candidatur.
Hoc ipſo non inuidendus, quia prematurè inuidendus.
Carneum Philiſtinorum propugnaculum Goliam ſternens
Unico lapide Rempublicam fundat.
Sed Victoriam potitus, non præmium;
Plus odij lucratur, quam gloriæ;
Et optimo inter aulicos argumento, diſplicuit.
Entheatum Saulem cytharâ mulcet;
Vtroq; Arcu felix, ſeu fila impellat ſeu tela,
Sed Erynnes irritat dum temperat.
Nam lyrâ ludens, haſtâ pænè confoſſus,
Ineluctabiles gemitus à cantu exorditur
Inter Getheos aulicos recipitur profug'
Sed Regi carus non Satrapis,
Vt inſanos fugiat cogitur inſanire
Iam Regali conjugio ſuperbit Opilio:
Sed Philiſtinorum præputijs empto, Pro nu bam habuit Libitinam,
Iudæ

Iudæ & Iſraèlis Diadema,
Ex gemino unum, ſuo capiti implicuit:
Sed Saulis ac Filij ſanguine gemmatū:
Quos ardentiſſimos hoſtes àrden-
tiſſime amans,
Vivos fugit, mortuos deflet;
Sic mutuis vulneribus, ſanguinē victi,
Victor lacrymas fundit.
Omnium hoſtium vidit funera,
Quos vel ipſe, vel Deus, vel ipſi ſe con-
fecere;
Sed plura ſuorum vidit,
Triduana peſte, trienni fame, peren-
ni bello,
Vt flebile lucrum fuerit, amiſſis civi-
bus urbes capere.
Reges omnes finitimos aut ferro
vinxit, aut fœdere.
Sed externis liber, inteſtinis obnoxius:
Æque infelici Marte, ſive vincat
ſive vincatur.
Pacem peperit tandem: ſed bello
peiorem.
Nam pondere armorum liber, amorum
vinculis captus; E Cupi

Cupidinis Matri mancipium datur.
Tum ex adultero homicida,
Rapta Conjuge Maritum sustulit.
Multiplici conjugio lætus, non Filijs.
Quorum alter Sororis stupro, alter Novercæ incestu,
Bis infelicem fecere Patrem.
Tum diriore ultione quam crimine
Stupratorem incestificus vetante Patre necat; dolente necatur.
Ut nescias flebiliorne Patri contigerit injuria, an vindicta?
Inornatam Hierosolimam capit, captam ornat;
Vt miserrimæ Vrbi salubrius nihil contigerit quam vinci.
Sed Sanctuario vrbi donato,
Templum Sanctuario donare cavetur.
Cruentæ dexteræ munus horrente Numine
Vt Davidis victoriæ eidē exosæ fuerint à quo imperatæ.
Tandem septuagenario major excessit.
Sed clarior si citius.
Nam frigidus, imbellis, attritus;
Quasi

Quasi ex illo *Davide* nihil retinuerit David;
Imperium senex deposuit, quod meruit infans:
Et infante invalidior, decenni filio sceptrum commisit.
Hoc uno felicissimus esse poterat,
Quod Hominum strenuissimus,
Hominum sapientissimum genuit
Nisi quod prævisa Filij nequitia morientem mori coegit.
Hem qualem in purpura felicitatem speres,
Si Principum felicissimus, miserrimus fuit
Quamquam hæc Regum conditio est.
Felices facere, non esse felices.

SA-

SAMVEL

EX IOSEPHO.

EPITHETA.

Qui hic conditur,
Vno signari nomine non potest,
Aliud semper nomen meruit.
Mæroris filius, lætitiæ Parens vocetur,
Nam Novercæ æmulatione Matrem habuit,
Lacrymarum clepsidra moras notantem.
Speratus cum desperandus.
Sterilem habuit Matrem.
Tantæ animæ desperabat Natura æquare corpus.
Conceptu accerbus, virtute maturus
Ipso illatebratus utero, sanctitate lustratur:
Vt divino spiritu prius respirarit quam suo
Fascijs liber, voti adstrictus.
Nazaræorum mysteria Templo circumdat
Officijs cum Deo certante Matre

Qua

Quæ in templo impetratum, templo respondet.
Et liberum Deo reddidit servum.
Obsequio cæcus, monitis oculatus.
Incipit ventura profari, antequam fari:
Ut uni Samueli nihil inopinum contigerit:
Nec Prophetam mireris ex Prophetide natum.
Fervore candens, innocentiâ candidus,
Circa propitiabilem Arcam excubias ducit;
Ut gemina Cherubin tertium mirarentur.
Templi custos, & Dei Templum,
Divina consuetudine per somnum fruitur;
Pontificis vocem simulante Deo;
Ne aliam Pontificis vocem credas, quā Dei.
Pavore vacuus, Numine plenus,
Pontificis filiis extrema denuntiat;
Qui sacrificia libare doctiores, quam litare,
Lucem noxis, noctem luctu transfigebant.
Asper eloquio, dulcis moribus,
Trepidum Pontificem intrepidè increpat.
Qui nimis indulgente in Filios censurâ,
Raptores arguens, rapinas participabat;
Prævisu verax, provisu velox.
Cedente Pontifice, Pontificatum sustinuit.

Sic dignitas Aaronica defecit, cum digni
Aaronitæ defecere.

Vicennis Præfectus, cētenario suffectus.
Amissam Arcam Fœderis, renovato
fœdere vindicavit:
Docuitq; pœnas pœnitentiâ vitare.
In pace pugnax, in pugna pacatus;
Philistinos quiescendo vicit.
Nam Cœli fulmina populi gladios invocans,
Captos perdit, perditæ capiti
Æqui Iudex, Iudicum æquissimus,
Filios sibi substituit.
Sed Populo impositos statim deposuit,
Ne Iustitiæ lances, auro deprimerent.
Populi consul, Populo consulens,
Saulem Regem creat, inter malos meliorem:
Peruncto vertice, ad diadēma
Regius enim est morbus superbiæ tūor.
Zelo æstuans, lachrymis madens,
Saulis contumacia servatū Agagum discerpit
A Saule ad Davidem gregis regimen
transfert.
Nam timendi sunt Reges, qui Deum non
timent.

Omni

Omnium denique laudum compendium esto,

Quod omnium laudum cōpendiū fuit.

Itaq; ne Virtutis osores amet, tandem moritur.

Nec obtinet votum.

Nam Pythonissæ incantationibus fretus Saul,

Eadem pravitate mortuum quærit Samuelē,

Qua vivum oderat.

Sic virtutem sequentem fugimus, fugientem sequimur.

Sed evocatus è tumulo Samuel

Saulem ad tumulum devocat:

Et umbra territum ad umbras rapit,

Sic suis inventis pereunt curiosi.

Samuel igitur,

Bis ut vivat, semel moritur.

Semel ut quiescat, bis moritur.

Tu ne quiescenti obstrepas,

Tace Viator, ac perge.

SALOMON DAVIDIS FILIVS

SCYLLA.

Triforme hoc monſtrum
Humano capite, fœmineo pe-
ctore, ferina caudâ,
Scyllam putas? falleris:
Salomon eſt:
Prudens Puer, effœminatus Vir, fe-
rus Senex.
Hoc Puero nemo ſapientior.
Vnus mortaliũ omnia ſcivit, nihil didicit
Venit ad Iuvenem prudentia,
quæ juvenes fugit:
Sui ſecura apud pudicum,
Cui candor pro caniciε.
Quod magis mirere, ad dormientem
venit.
Muſarum ductore ſomno, qui Mu-
ſas fugat.

Itaq;

Itaq; per occlusas fores, oculos, ingressa est sapientia;
Vel hoc indicio cælestis.
Nec venit indotata:
Sceptro manum porrexit Salomon, cum cæteri ferulæ,
Vt dubites uter utri plus contulerit.
Nam per Sapientiam regnavit Puer, per Puerum Sapientia
Prima imperantis cura fuit, Patris sepulchrum:
Tanta magnificentia, ut Patrem æternaverit tumulando.
Errant nimirum qui ne degeneres arguãtur, Parentis famam extinguunt.
Non extinguitur fama, cum desiderantur extincti. Eadem impietate.
Mortem patrio testamento legatam Ioabo dedit.
Optimum novi Principatus fundamentum ex talium ruina.
Qualis enim Populus si pessimi optimates,
Ex Rege Sacerdos, Templum dicavit.
Mundum voces, non Templum,
Spa-

Spatijs tripartitum, plagis quadrifidum:
Annis totidem, quot mundus soli-
libus absolutum.
Merito igitur undecumq; delatæ opes;
Ut Mundum Mundus ornaret.
Hinc à divinis ad civilia, uti decet
Vrbem mœnibus, Regnum Vrbibus
stipat:
Vt populum cohibeat, quē auxerat pace
Regiam & tribunal, gemma & ostro
consternit:
Ne venalis speretur justitia quæ opes calcat.
Atque ut profugam revocet Astræã,
Aureos mores in aurea domo restituit
Nusquam lautiùs Sapientia sedit;
Qua interprete implicitas lites momen-
to explicuit.
Illam præcipuè de superstite infante,
Qui cum duas inter Matres, nul-
lam Matrem haberet,
Vtriq; mori jussus, ut neutri cederet,
Amore indice Matrem invenit.
Eâdem dictatrice Sapientia, Divina
scripsit Oracula
Cum quidquid diceret Oraculum esset

Hæc Regiæ fama Sapientiæ, Reginarum scitissimam traxit,
Quæ majorem famâ, Regem mirata.
Plura didicit, quam quæsierit.
Plura retulit, quam obtulerit:
Nam Salomonem alterum in utero retulit:
Sed heu quid mortalibus tutum?
Tantũ ingenium marcuit cũ maturuit:
Vt nescias utrum magis mirere,
Senium in infante, an infantiam in sene.
Tantæ causa dementiæ libido.
Nec mirum ex Bersabæa nato.
Septingentis conjugijs,
trecentos concubinatus:
Innumerabilia stupra, conjunxit.
Amavit quotquot vidit:
Voluit quot amavit;
habuit quotquot voluit.
Stupente Naturâ,
Quod fœminis omnibus unus sufficeret
non uni omnes, (amisit,
Sic effœminatus Salomon Sapientiam
Veneris perfidia; quæ in alios non mitior, quam in filium,

Aman-

Amantes excæcat, ut Amorem.
Hinc Asmodiæ quam Dei legibus ob-
sequentior,
Suorum Idolorum Idola coluit,
Et Venerem veneratur venereus;
Vt non immerito Venerem vocarint
Luciferum,
Cum alter colatur in altero.
Sequuta ut solet luxuriem feritas:
Nam nimia liberalitas rapinis alitur.
Ergo Regni opibus in gynæ-
ceo profligatis
Per gravissima tributa amicos nudat, ut
amicas ornet.
Quin per magicas artes aurũ scrutatus,
Feralis ærusċator, vectigales Dæmo-
nas facit;
Et Plutum quærit apud Plutonem.
Tot inter flagitia pacem ami-
sit pacificus,
Salomon non jam Salomon.
Bellante Idumæo latronum duce,
Rebellante Ieroboão tributorũ quæstor
Per mammonæ ministros mammon
cultor affligitur:
Donec

Donec divino Nomine afflatus Achias
Suum pallium, & Salomonis Regnum divisit.
Sic obijt insanus Sapiens?
Hebræorum decus & dedecus.
Inops inter opes, sterilis inter conjugia,
Vnico de tot thalamis suscepto filio.
Nam Veneri nihil nocentius quam Venus.
Primus è Christi proavis Stygem coluit,
Et primus intravit.
Indubio argumento: nam idola posuit non sustulit;
Et flenda leguntur non fletus.
O saga Puellarum forma,
Quæ insanire sapientiam facit
Et Hominem vertit in Scyllam.
O si sapitis, hanc Scyllam fugite.

ROBOAM

SALOMONIS FILIUS.

PARALLELA.

Insano insanus succedit natus
Natus ex nondum insano.
Mala exempla natalibus prævalent.
Vterq; regnum suscepit;
Ille annis tantùm, hic tantùm ingenio puer.
Sed juvenis Salomon senes audijt;
Sero erudiens periculo,
Iuvenili Senatu regna senescere.
Pari libidine vxoria dedicant idola;
Sed ille Venerem hic Priapum
Effœminatus virilem.
Cujus Sacerdotio perfuncta Conjunx,
amat quod colit:
Tali numini melior victima,
quàm Sacerdos.

Pari amentiâ Conjugum gregē pascunt.
Sed majorem quia ditior.
Nam sine mammonâ furit Asmodæus
Pari levitate populum tributis gravant
Sed ille molliùs, hic duriùs
Nam rapacitati additis convitijs
Bis Fera, ungue nocuit, & linguâ.
Pari in utrumque seditione, conspirat
populus ut respiret. (do turbavit.
Sed ille turbas placavit, hic placan-
Nam Aduram tributis Præfectum,
Mulcendo cætui delegat, quàm mulgen-
do censui delegarat:
Qui magneticâ eâdem facundiâ,
Lapides trahit, quâ aurum traxerat,
Uterque flevit Regni schisma.
Sed illic adumbratum, hic verum.
Nam diviso cum Religione Principatu,
Roboam Iudaicus, Ierobo-
amo Israeliticus cessit.
Nihil enim citius Regna secat quam secta.
Pari fato exteri irritant Reges.
Sed ille procumbit, hic succumbit.
Nam Ægyptius Pharao Sesostris,

Roboam libertate, auro Templum, nudavit.

Adeò intestina dissidia, finitimorum sunt lucra.

Pari affectione Templum ornant, non colunt.

Sed ille aureis, ille æneis donis;
Vt ex dispari ærario nosceretur,
Quam citò sæculi metallum degeneret.
Paria igitur vitia, par sequitur pœna.
Cupidinis enim flammis ad Tartari flammas acti,
Alternis se ignibus cruciant,
Lite dubia, uter insanior
Qui sapuit aliquando, an qui nunquam.

A B I A S
ROBOAMI FILIVS.

EDICTVM.

Adeſte Cives, Advenæ, Convenæque.
Quod Abjas Roboami & Maace filius,
Paternam impietatem, maternam libidinem retinuit:
Quod ex malis malos geniturus,
Omnium mulierum vir, omnium virorum mulierem duxit,
More ut nomine Matri ſimilem:
Quod ultimis ceris ſcriptus hæres, (ſit
Secluſo primogenito, nihilo melior eva
Et legum vindex, vixit ſine lege:
Quod veræ Religionis ſuaſor nō ſectator,
Et fari promptior quàm facere,
Non percepit quæ præcepit:
Quod justiore ferro, quàm mente,

De perduelli Ieroboamo victo.

Victoria naviter potitus,
Ignaviter est usus;
Et quingentis millibus Israelita-
rum cælitus necatis,
Idololatras conterere maluit,
quam Idola:
Quod Bethel, & Sichem schismaticas Vr-
bes Triumphator ingressus,
Fanorum aurum, non profanorum
aras sustulit;
Et prædata captivarum pudicitia,
Vrbem lustris implevit, non lustravit:
Quod parta libertate
Bis senis connubiis statim mancipatus;
Gynæceo citius quam Templo receptus
Manubijs Sanctuario debitis
thalamos cumulavit:
Deniq; quod octo supra triginta liberis
undecumque genitis,
Paterna vitia pro patrimonio reliquit:
Hunc Hominē ingratissimū impurissimū
Initio Regni, vitæ medio, nequitiæ sūmo
Lare & laurea privandum,
Vita & vitta spoliandum, Stygio

Stygio ergaſtulo mancipandum;
Et Manium manibus quos adoravit adurendum,
SEN: POP. Q. CÆLESTIS
Atris calculis
Cenſet, Pronunciat, iubet.

A S A

ABIÆ FILIVS.

ROGUS.

Proijce odores in hanc flãmã, Uiator
Aſa Rex Iuda,
Primus Regale funus rogali luce radiatũ
Afflatumque pigmentis cupijt: nec immerito,
Principum Phænici tales debebantur exequiæ.
Hic Atavi Filius non Patris,

Videntem audiens Azariam, Religi-
gionem restituit.
Optimus Patriæ Pater
Matrem Priapeiorum Antistitam Re-
gno abdicavit.
*Malorum enim principium, sunt mali
Principes.*
Mascula Venere effœminatos,
Qui subterraneo abstrusi delubro
Brutam libidinem in Bruto-
rum specubus exercebant,
Terra eductos igni tradidit: hac tan-
tùm dignos luce
Nã Conscientia Iudice, mortẽ merẽtur,
Qui se tumulant, ut peccent, & pœnas de
compendio petituri,
Latebras quærunt Inferis propiores.
Majores prodigio Priapum in Ce-
drone demersit.
Qui subita gliscente flamma à torrente
ipso torretur,
Diceres Virgineum Christi pedem
libaturas lymphas,
Ob impuræ immaginis attactum,
igne lustrari: Dubi-

Dubito, áquis ne uratur Idolum,
an aquas urat.
Minimè novo miraculo:
Cum Venus flamma ſit, aquis nata;
Et inter lacrymas ardeant amantes
Diro certe ſpectaculo,
Torrentur idololatræ dū torretur Idolū;
Et in flamma naufragium facit.
Vera igitur nominis nota Medicus appellatur,
Quod languentem populum ſanaverit.
Magna enim vulgi cenſura eſt, Regis virtus.
Tantæ virtutis honorarium retulit
victoriam & pacem
Immò in pace victoriam,
Nā decies centena Æthiopum millia,
Certum ſibi funus de colore ominata,
Panicis terroribus divinitus incuſſis,
Spernendo potius quā ſternēdo difflavit
Volvuntur humi nigra corpora, ceu torres ſanguine extincti. (jam animæ,
Fugiunt ad Orci flammas fuliginoſæ
Ac Furijs ſimiles ſibi advenas ſtupētibus
Tartari tenebræ geminantur.

Sub alterum pacis decennium
Asæ Baasa, & Roboamo Iero-
boam fatalis hostis,
Victoriæ, materiam intulit ve-
rius quam bellum
Quin asportatis Hosticæ Rāæ ruderibus,
Gabam, & Maspham Regni propu-
gnacula, exaggeravit.
Itaq; inversam triumphi speciē uidisses,
Hostes dirui, mœnia duci captiva.
Nec omni tamen labe caruit:
Davidis genus erat.
Nam omnia Ethnicorum emacu-
lavit cunabula,
Præter excelsa Fana,
Montibus ingenio altioribus nixa.
Vt intelligant Principes
Quanto periculo arces Hæ-
reticis indulgeant.
Cum tela vix evolent quo impietas repit.
Israelem oppugnaturus, divina hu-
manis auxilia posthabuit.
Assyriorum Fædus toto ærario paciscens
Ab infidelibus fidem emit.
Pro-

Prophetam indigno fœdere reluctantem, nervis præpedijt:
Cives Prophetæ faventes gladio addixit
Adeo intutum Reges carpere, vel optimos.
Æqua igitur talione,
Trienni podagræ felleæ bilis filiæ,
cruciandus traditur;
Et qui Vatum pedes nervis arctaverat,
pedum nervis arctatur.
At de crimine pœnam traxit,
de pœna crimen.
Ad nobilem illā pestem, medicis fortiore
Medicorum manus implorat, non Dei.
Ipso ridendus nomine, dum Medicus eget Medico.
Deniq; lectum pro equuleo nactus,
Membrifragâ torquente podagra,
Erratorum summam fatetur.
Resumptaq; virtute redivivus,
Odoratum hunc Rogum sibi vivus
composuit;
Vt Empyreum prælibaret in flammam
Nam virtus non fragrat, nisi flagrat.

IOSAPHAT
ASÆ FILIVS.

MINÆ.

Væ tibi, Viator,
Si quid tibi conſcius, cenſorium hoc
Solum calcas.
Inexorabilis arbiter Ioſaphatus,
hac in Valle jus dicit,
Cui tanta veritas, ut nihil ignoret,
Tanta ſevaritas: ut nihil ignoſcat.
Integritatis teſtem do zelum.
Quo à ſtirpe revulſas effœminatorum re
liquias excoxit,
Divinæ legis interpres
Legis tabulas in omnium pectora tran-
ſcripſit è ſuo.
Merito lapideas; ut lapidem rogent qui
lapidem violant.
Inſpectores utrique foro conſtituit Ae-
aco ſimiles. Pec-

Peccanti attentos, non precanti.
Quibus tam leve aurum, ut recti lances
non flectat.
Tam grave ferrum, ut à recto deflectē-
tes proterat.
Civium quippè securitas est securis.
Damnādi rigorē æquavit plectēdi vigor
Nā conscriptis familiatim bellatoribus,
Regno arces, arcibus præsidiarios,
Præsidiarijs præfectos imposuit.
Vt omni aditu gladijs obstructo
*Fugere cum nequeant scelesti, scelera fugi-
antur.* Nec armis opus;
Si ipso aspectu Galaaditas vicit, Moa-
bitas cantu.
Nam Hebræis modulantibus, in furorē
acti hostes,
Inter se gladiantur.
Paribusque momentis illi canunt, isti
cadunt.
Chordarum concordia concordium di-
scordiam proritante.
RisitMors musica totAndabatarū paria,
Sono obcæcata ad numeros cadere.
Hor-

Horruit Mars amuſicus, arcuum neruos liræ neruis eludi:
Et lirâ inter arma nūerari ut inter aſtra
Heu duræ minæ!
Quid faciet Iudex, ſi ſævit Cytharædus?
Veniet ſumma dies die carens, cum apparitor Angelus
Omnes antiſtare jubeat hoc Forum, cui omnia liquent.
Quod vadimonium nec favor excuſabit nec lacrymæ; Ne Mors quidem:
Nã rupta tellure ſolutis Mũdi cõpagib⁹
Mors ipſa jure peritura.
Quod bona fide poſſidet,
Abſorptos evomet, ut reſorbeat
Aderit Adraſteæ miniſtra Erynnis:
Carnifex nimirum flamma:
Quæ luce eâdem ſerutetur impios, & comburat:
Ac ne quid inultum lateat, nil inuſtum relinquet.
Metue ſceleſte non cunctaturũ Iudicem.
Plus metue cunctantem
Diu grabida nubes damnoſius parit.

10.

IORAM
IOSAPHATI FILIUS.

SENTENTIÆ,

Recurrit ad Ioramum Atavi impietas
Nam in Aulico freto
Vitia fluunt, ut refluant.
Ante imperium innocens visus.
Octennio nequiter egit, quo imperavit.
Nam innocentiæ candorem immerita
cruentat purpura.
Ad regnum sublatus Fratres sustulit.
Nam Tyrãnus sanguinem sitit quem timet
Nunqam lætus nisi dum canit exequias
Addidit crudelitati sodalem idololatriã
Bis inferis optime meritus;
Quos auget, & adorat.
Quid enim colat nisi mortua, qui vivos
odit?
Impietatis magistram audijt Coniugem.
Illam

Illam nempè Athaliã, Achabi mortalium scelestissimi.
Nam sæpè impietas est dotalis,
Vxorio exẽplo citius raptus quã patrio
Mascula thura effœminavit. (oscula.
Nam efficacissima suadendo oracula sunt
Ad inãia pavidus, Heliæ minas nõ pavet.
Nam perjuri Tyranni argumentum est,
In securis mètus, in metuendis securitas.
Vero igitur eventu, Iudæam prædantur
Arabes,
Nam Regum delicta Regnum luit.
Infelix populi conditio,
Quia premitur à Tyrano, Barbaris tradi
Et disperire quia perit.
Inter hæc mala,
Regiæ conjuges raptæ, Filij trucidati.
Itaque infelix, cœlebs & orbus,
Conjugum lecto, natorũ letho funestatus
Flevit, à nemine fletus.
Nam populi mulsum, Tyranni lacrymæ.
Sic acerbissimæ morti servatus,
Animam cum visceribus pone regessit.

Vt il-

Vt intelligas quo loco mentem habeant ignavi.
Rogo demum caruit, non tumulo
Hoc etiam præpostere:
Quod igne fraudatus quem meruit,
Terram impetravit quam terruit.
Nàm Tyranno maxima pænarum est
Post obitum non lucere.

OCHOZIA

IORAMI FILIVS.
IOAS OCHOZIÆ FILIVS.
AMASIA IOAS FILIVS

SAXIFRAGIVM.

Tres hasce Statuas,
Inter Christi Proavos pridem collocatas
Mat-

Matthæus fregit dum tacuit.
Execratum Achabum Matris Patrem
Respicit hæc vindicta;
Cuius Nepotes ad tertium usque diris voverat Vates,
Itaque ne Christi Maiores Achabi Minoribus miscerentur.
Nepos, Pronepos, Abnepos
De sacro Stemmate exulantes,
Nomine carent, & effigie.
His alia vita, non alia vitia:
Primus prima, medius media, ultimus ultima Ætate defecit.
Vt scias, animi esse crimina, non pili.
Omnes imminentem pueritiæ fugerunt gladium:
Primus hostilem, alter Maternum, tertius servilem
Parcente falce, donec scelera maturescerent.
Omnes laude indigni, digna laude incepere.
Nam vana simulacra,
Primus diu nō coluit, ultimus coli vetuit

Medi-

Medius colentes occidit.

Omẽs advolutabrũ reversi, idola restituũt

Hostilia primus, aulica secundus, paterna tertius.

Omnes monitoribus asperi:

Primus Eliam non arridentem deridet;

Tertius minanti Esaiæ mortẽ minatur.

Medius Zachariam lapidum cultus exprobrantem, Lapidibus obruit.

Omnes Rempublicam perdunt:

Primus postulato fœdere,

Alter emptitia pace,

Tertius voluntario duello.

Omnes Templum dedecorant;

Quod primus deseruit, secundus spoliat, tertius spoliari patitur.

Omnes conjurato ferro ignaviter sublati

Primus dum latet, alter dum stetit, tertius dum fugit.

Omnes denique mali:

Non ita ut altero peior alter;

Sed omnes omnium pessimi.

Omnes igitur Matthæi calamo, ut Iudæo gladio, confossi;

Nec

Nec inter vivos, nec inter exſtinctos numerantur.
Nam quos premit obliuio, non natos puta.

O Z I A
AMASIÆ FILIVS.

PARAPHRASIS.

Hoc in iumulo non tumulo, jacuit non iacuit,
Viuum cadaver, Regis Agricolæ
Qui victor victus, Deum ſprevit dum coluit
Et vulneratus ut convaleſceret, moriendo convaluit.
Hunc viuos fugientem, mortui timuerunt.
Reſtitas ad hunc Gryphum, Viator?
paraphraſin cape.
Hic eſt Ozia Rex Iuda;
Qui urbana vitia in ſuburbio declinauit.
Rediit ſub hoc Principe ad ſuũ exordiũ
Regia dignitas, Nem-

Nempè ad Paſtoritiam.
Hic triumphali aratro terram domuit,
Vnde mira fæcunditas;
Cum trabeato Agricolæ vectigalior ſerviret tellus:
Et regia manu maritatæ gemmarent Carmeli vites.
AudiantPrincipes qui exVrbium cinere aurum cribrant.
Veræ fodinæ ſunt ſulci:
Bubus non hominibus graves.
Ibi vegetæ opes radices agunt;
Has humaniſſima humus ſinu promit;
Quæ Hominum altrix, & alumna,
Rivis nutrita, frugibus nutrit.
Huic uni fenerabantur antiqui Reges:
Quibus pro loculis erant ſcrobes.
Nunc terram dedignantur terræ filij:
Nec colere modo, ſed calcare.
Nam qui purpura interpoſita à ſe Matrē ſecernunt;
Eandem peroſi pro qua dimicant
Hinc Principum lubricæ opes, quia ſine radice.)PlutusàCerere gignitur & Iaſone

Sege-

Segete & vellere:
Vtroque succrescente sumentibus.
Rubiginem vomeri non indulsit, sed neque gladio.
Vtraq; Martis materia ferrum:
Vtroque modo terram subegit.
Philistinos, Arabes, Amonitas,
Tàm facile sub iugum misit, quàm juvencos. (Vrbes,
Gethum, Iabriam, & Azothum, hostiles
Eodem vomere, quo glebas exaravit.
Pari lusu vulpeculis tragulas, & balistas hostibus tetendit
Eâdem arte segetum messor, & capitum,
Cereris falcem morti commodavit.
Ita ex arvis ad arma, ex armis ad arva divertens,
Oleas messuit, quas ipse conseverat.
Sed utinam ne extra suas oleas.
Nimirum vanidâ victoriarum distentus aurâ
(Qui felicium est morbus)
Sacerdotali sibi jure arrogato.
Sacro thure profanus adolet.

Oh

Oh, quid agis mitrate villice ?
Te aratrum decet non ara,
Huic fumo successit flamma ; ambitioni
iracunda. Vno scelere bis injurius,
Cælũ thure, thuribulo Mystas exterret.
Non dilatâ verò vindicta ;
Subita lepræ illuvies Regiam frontem populatur,
Et infulæ locum fœdat :
Decebat talem Pontificem talis lamina,
Vt frontonis supercilium deprimeret.
Dicitur etiam tellus ingenti fremitu trepidasse ;
Exiture de centro, nisi ille de Templo.
O flvxa, Reges, gaudia !
Cum ipsum supra quod statis, instabile sit
Atqui eum sua Tullure tremens Ozias,
Extemplo resilit ex Templo.
Et regno exauthoratus,
E vivis migrans non è vita,
Marcido in corpore sepultus, & insepult⁹
Solivagos intra penates lugẽdo cõsenuit.
Diu expiravit vivum cadaver;
Sero moritur, jam mortuo similis;
Et

Et avito ſepulcro interdictus,
Agro tumulatur, quem coluit,
Adeò ſuperborum contactum vel mortui pavent.
Habes griphi ſententiam,
Viator abi.

IOATHAN

OZIÆ FILIUS.

LEGATIO.

Adeſto Fama.
Ad Principes te delego;
Vnico exẽplo magna cõſilia tranſacturã
Ioathani Regis virtutes Regibus refer
Vt emerito Patri ſuccedens puer
Feſſo Atlanti Alcides integer,
Ægro Parentis capiti ſuppoſuit ſuum.
Felix Genitor, qui vitâ peractâ vivens,
Succe-

Successoris virtutes non speravit, sed
spectavit.
Felix puer, qui paternæ frontis aspectu,
frontem remisit,
Et humilitatis magistrū habuit tumorē,
Et quis credat unum alterius morbo sanatum.
Adde ut Isaiæ, zachariæ, Ozeæ, Amossi
Nobilibus spectris admonitus,
Rectum iter instituerit.
Nam Veritas privatæ fortunæ bonum,
Ad Principes non illabitur, nisi è Cælo:
Non Immerito Iovis Filia.
Prædicatur Numine usus propitio,
Syriæ, & Israelis conjuratos Reges
cohibuit:
Amonitas sēper cæduos feliciter cæcidit
Numquam non lædente ferro, nunquā læsus. O militiā innocentem;
Vbi ad meliores partes applicāte victoriâ,) Nemini nocebāt arma, nisi nocēti:
Et rectior rectius collimabat.
Post militare, civile studium exaggera.

Vt sanctæ Vrbis intuta munijt, diruta erexit. (les
Nec molles fundavit Moles, sed sibi simi-
Vt Dominus ex Domo; Domus ex Domino agnosceretur.
Turrim Ophel evexit supra nubes:
Regiæ mentis Ideam semper serenæ.
Portam Templi speciosam,
Sane totam Patris charitatē triumphali fornice excepit;
Quam recto vestigio claudus sequutus;
Ne torto pede speciosū limē deformaret
Narra ut hoc Principe, (exederat.
Vomuit vetustas multo solidiora quæ
Vt collapsa nemo dixerit ædificia,
Sed sponte inclinata, ut altius gliscerent.
Celebra denique magnificentiam,
Qua urbes civibus, agrestibus mapalia condidit.
Illas præsidio, hæc subsidio.
Nam mutuis gladij & ligonis officijs,
Tuetur qui alitur, alitur qui tuetur.
Et arces pereunt post casas.
Post hæc elogia altum ingemisce,
Quod

Quod hostibus ferox, suis blandior,
Objurgandæ superstitioni linguam non
habuit.
Itaque gloriosiùs
Delubra solo, quã ædificia Cælo, æquasse
Vt mirum non sit
Adulari populos Regibus, Cum Reges populis adulentur.
Adde igitur Principibus animos,
Vt à Divinis exorsi, degeneres increpent
Ioathani ejurato exemplo,
Qui fortia faciliùs fecit, quam dixit

ACHAS
IOATHANI FILIUS.

HISTORIA.

Amicitias beneficijs parari qui putat
Historiam hanc legat.
Achas ad Iudæ solium divinitus evectus,
Omnẽ

Omnē lapidē movit quo Deū perderet.
Nā inter saxeos Dæmonas diviso cultu,
Nullum ut faceret Deū, multiplicē fecit.
Parum fuit Deum obruisse lapidibus.
Eundem importūo oestro vellicaturus
Muscam Deum fecit.
Planè suos inter Deos numerandus;
Pusillus, Excors, niger, molestus.
Mirare Divini pectoris patientiam,
Quæ injuriam perosa non injurium: hostem prole auget.
Et quod optimūDei mūus, optima prole
Hic ex beneficio maleficus,
Acceptum filium Idolis comburit.
Timuit Orbis eundem Rogum.
Trēuit populus Thyestæam illā coquinā
Inventa est flamma quæ astantes frigidos faceret.
Nefandi sacrificij locus Gehenna;
Quæ tartaro nomen dedit, ut exemplum
Quippè infernus ignis
Nondū nomē invenerat satis horrendū
Achas Plutone pejor, ignem dedit inferno pejorē. Parati affuere Dei vindices,
Resi

Refis,&Tafeus,Syriæ & IfraelisDynaftæ.
Maluit tamen Deus contumacem,
contumaciter demereri.
Itaque Ifaiam Achafo delegat,
Qui pro victoria fpondeat:
Prodigiũ quodcũque daturus pro vade.
Et quo prodigia firmentur,
Dei filium pignori pollicetur. (irata !
O Núminis patientia toties irritata, non
Achas prodigia refpuit:
Et Numen inter Nepotes dedignatur.
Puto Deum ipfum Gehennæ imolaturus,
fi nafci feftinaret.
Spretis igitur cæli copijs,
Affyriorum Regem mavult auxiliarium
Sic mendax nemini credit, nifi mendaci.
Ac ne pretio careat tutela,
Totum ærarium fanctum, profanum,
Affyrijs profundit;
Vitamque pretio taxat
Itaque quicquid rapere hoftes poterãt,
donat:
Sefeque fpoliat, ne fpolietur.
Quin fublatis exuvijs templum claudit;
Quafi

Quaſi incluſo, ac ſpoliato eo, victor.
Riſit inſaniam *Deus*,
Et perfidũ reliquit fœderatis plectendũ
Nam perditi ipſi ſe perdunt,
Affuit ergo accitus Aſſyrius Thelegat,
Phanaſerus;
Qui attritis Achaſi hoſtibus, ipſũ attrivit:
Sic nocent auxilia malo majora.
Et bellorum nimbi detonant in authorem.
Putas Achaſum reſipuiſſe? deſipuit.
Ab ſua muſca perpunctus Damaſcenorũ
Idolo ſe, devovet.
Itaque contra Syros Aſſyrios implorat
Contra Aſſyrios, Syrorum Deum,
Qui ne ſuos quidem ſeruaverat.
Hic divina patientia deſperavit:
Et ſervari nolentem ſemel perdidit.
Male moritur inter utramque vitæ metã
Et extra tumulum tumulatus;
(*Quis enim juſta faciat injuſto?*)
Gehennæ aſſignatur, cui nomen fecerat.
Sic ei fiat qui beneficiũ in vitiũ torquet.

EZECHIA

ACHASI FILIUS.

INDEX.

Rerum ab hoc Principe gestarum
indicem cape.

Sub Romanæ Vrbis natales nascitur
Achasi Filius Ezechia.
Sed ille ex optimo patre pessimus
Hic ex pessimo optimus, iterum pessimum
genitururs.

Sic tessellata fortuna bona malis interpolat.

Sanctissimæ Parentis mores libavit, non
Patris.
Quæ felicior Mater quam Vxor
Pro votis Filium accepit, non Maritum
Quintum supra vigesimum annum natus
Florem sceptro imposuit, quem cæteri
perdunt.
Primo imperij anno templum aperuit

Quo

Quod nihil sanctum vidit nisi Regem
Mosis etiam serpentem dejecit, olim salubrem, iam virulentum,
Post quam superstitiosis aris concaluit.
Anno & animo eodem,
Sculptilia in Cædronem sparsit, musicos modos restituit. (si mœror.
Vtrumq; nexum: quid enim Cedron ni-
Sic populi lacrymas Idola sorbent;
Et flente flumine cives canunt.
Tot Pharaonibus demersis, quot Idolis,
Merguntur incendiarij illi Dæmones.
Inferno ardores ex ātiperisthasi gēinato,
Et adorata illa saxa, adorantium scopuli
Post animorum nafragium, ipsa naufragantur.
Postero anno, divisa Iudæ studia pro-
Concione componit.
Amphioni comparandus Orator:
Nam urbem ille paravit, hic reparavit canendo.
Instante Paschate,
Ad Solymorum celebritatem schismaticas alliciens Tribus,
Iudæ Israelem conjunxit, Iudæ

ItaPaſchalis Agnus, Agnos fecit convivas.
Et fractis Idolis integrata concordia.
Poſt hæc Salomonis de Plantarum uſu
commentarios combuſſit.
Ita enim ex horto non è Cælo ſa-
lus quærebatur.
Et herbarũ non oculorũ expreſſo ſucco,
Membra curabantur non animi.
In illa enim flamma ars mortua
ſpes revixit.
Vtinã Coi Senis farcimina ad Ezechiæ
manus veniſſent :
Sine carnificina homines convaleſcerent.
Auctis jam annis,
Aucta cum Sacerdotum pietate, lai-
corum liberalitate;
Condendis largitionibus Templi horrea
laxavit.
Quis neget frugi eſſe Virtutem?
Cum ſacra opera ſacras opes adaugent.
Anno imperij bis ſeptimo, qui ſemper
Clymactericus,
Ezechiæ virtus tentata,
Nam Aſſyrius Sennacherib Iudæã ever-
tens, & evertens, Citi-

Citius rapuit arces quam vidit.
Quæris quanta acie?
Terra contecta, montes depressi, flumina epota.
Sed armatorum tot millibus,
Trecenta & triginta talenta obstitere.
Toti Ægyptiorum armamentario,
Totum Templi ærarium obijcit Ezechia
Nam sacræ divitiæ conservantur ut serbent.
Fecerat hoc etiã Pater, sed impare studio
Ille templum timebat, hic pro Templo
Extremo eodem anno,
Assyria fide recrudescentibus Barbaris,
Infanda effutiente Senacharibbo ad pias preces confugit.
Felix certamen: lingua pugnacem, lingua vicit.
Minus dixi: dormiendo vicit.
Nã per tenebras cæcutiẽte Angeli gladio
Assyriorum millia centum octoginta, somnus consignavit Sorori.
Diriguit Sẽnacherib nocturnæ cladis spectaculo:
Et patria à Filio ante Idola cæsus,
Qui

Qui patriam liquerat, pro Filio, contra Deum.

Anno victoriã sublabente dirũ ægrotat.

Tumẽte ulcere quo animus detũesceret

Lethum denuntiante Isaia, luget, submittitur, convalescit.

O dulces lachrymæ, vitæ auspices vel inceptæ, vel receptæ.

Primum nascentium omen, ultimum pereuntium suffragium.

Anni igitur quindecim ad vitæ stamen assuti:

Illustri teste Sole;

Qui supra lineas decem retroacta styli umbra:

Viam & vitam redorditur.

Hem quid solidum in humanis,

Si ætas horarium est, annus linea, umbra vita.

Lethalis umbra, quæ lineas enecat, quos quot attingit.

Pariterque dum proficit, deficit.

Post menses duos,

Babylonum Legatis divitias, & delicias ostentat. Nesci-

Neſcius quã rapaci populo illecebras
Sed ô rigidam diſciplinam circa Principes,
Pro quã nullo crimine, quantũ diſcrimen!
Funeſtior intervenit Legatus Iſaias.
Qui in oſtentatiunculæ pœnam,
Iacturã opibus, capturã Liberis ominat'
O lethales divitiæ, quas nec celare tutum, nec proferre!
Sed ô vitales lacrymæ, vel celatæ, vel prolatæ?
Ad præſentiſſimum hunc Panchreſtum redijt Ezechias.
In ſuis oculis ſalubrem hunc ſuccum quærit:
Quo Numen emollitum, ira reſtincta.
O efficaces iterum lacrymæ!
Tacitæ oculorum voces, & liquidi vocis oculi,
Nec fæcundus humor tantũ ſed facũdu'
Qui animum erigit dum cedit, & cadit ſine jactura:
Nã ſolam hanc mercem prodigere licet.
Exinde piſcinas, fontes, aquæductus.
Puto ſuarum irritamenta lacrymarum aperuit.

Per

Per quas deniq; animus enavit ad palmã
Anno à suscepto imperio uigesimo nono
David non conferẽdus sed præferendus.
Nam majora fecit, minora omisit.

MANASSES
EZECHIÆ FILIVS

EXOMOLOGESIS

O rerum Opifex, reorum Opifer Deus;
Adverte tandem æquas aures,
Clemẽs attrito, felix catenato, Rex Regi.
Infanda mea facta ad rationem revoco
Tu solus audi quæ solus spectas,
Aut spectare desine, quæ piget audire:
Ille ego Manasses Orbis Eoi vesper
Vt lucem fœdarem, in lucem veni.
Conceptus, lethale nefas concœpi,
Et hærente adhuc cortice, odisse te cœpi
antequam nosse

Iam de latebra proserpens Vipera, ho
spitalem uterum torsi.
Felici hoc exordio mihi plaudens,
Quod nondũ natus potui Matri nocere.
Alumnæ grauis sarcina, papillas morsu
tentavi;
Sanguinis avidior quám lactis.
Circumcisus, impressum generis signum
Pro libidinis tessera suscipiens,
Dixi, hunc sanguinem veneri propino.
Infandus infans, parvus, sed pravus,
Execrationes infrendens inter vagitus,
Candidũ nihil habui præter syndonem
Hanc ipsam cruentaturus.
Deerat jã nocẽdi avido nocẽdi facultas.
Hanc è voto festinauit fortuna,
Cum duodenni gladium commisit.
Ita nimis impotens, quia nimis potens.
Proceres terrui puer, qvo levior, có
gravior populo,
Qui citum diadematis fulgorem, ceu
fulgur expauit.
Hinc diuini, humani juris immemor,
(Quid enim Manasses, nisi obliuiosus;)
Unam

Unam mihi legem ſtatui, legem nullam
ſervare.

Durus, Difficilis,

Rogari inbidiā non rogari contumeliam duxi.

Injuſtus, inhumanus.

Alijs omnia licere volui, alijs nihil.

Impius, periurus?

Studio, & ambitu paterna exempla non
inſtiti.

Puduit Regem bene agere de exemplo;

Anteire malos malui, quam bonos ſequi

Hoc uno Patris ſpeculum,

Quod ejus imaginē reddidi ex contrario

Proinde, ex tuo Templo,

Quæ ille intulit, ſuſtuli quæ ſuſtulit intuli

Atque ut á te maximé ſejungerer,

Duo ſejunctiſſima coniunxi Atheiſmum,
& ſuperſtitionem.

Excelſa diruerat Pater, refeci:

Ut altiorede præerupto cōtereretur *Religio*

Priapi aras ſuſtulerat, reſtitui:

Laſciué ſimul & ſacrilegé;

Ut dignitatem libidini adderem, adime-
rem tibi

Has inter sordes volutus sauciari potui, non satiari

Planetarum sectator, quia errantium,
Horum simulacris Templi atria stipans,
Inveni quo tua tibi sydera fierēt odiosa.
Auspicijs & aruspicijs attentior quā tibi
Auium pennas, & pecudum fibras
Veraciores duxi, quàm tuas tabulas.
Hoc minimé falsus,
Quod Brutis stolidiorem me censui, dum Bruta consului
Striges, Ariolos, Magos Pythones *colui;*
Te ut orbe depellerē Dæmonas evocavi.
Itaque quo irreligiosior essem,
Religionem mutaui, non sustuli.
Astra, Lapidem, Bruta, Furias, (esses.
Quidlibet esse Deum passus, dū tu non
Senior factus non sanior
Ab impietate ad crudelitatem prorui,
Nā calcanda erat post diuinitatem humanitas;
Crudelitate crudelitati suffragante.
Hostes opinatus omnes Deo similes,
Ferus ut timerer, & quia timebar.

Ho

Hostium numerum auxi, tollendo;
Prophetarũ voces cũ spiritu interclusi,
Isaiam socerum serrâ disseeui.
Denique adamantinam cordis duritiã flammis exploraturus,
In valle Gehennæ filios combussi
Lætus quod nec Avo molliorẽ me invenit illa flamma.
Tot ergo scelerum cumulis impuli patientiam tuam,
Ut perditus videreris, nisi me perderes,
Vicisti proinde, ne vincerem;
Immisso Babylonico, ut Tyrannum Tyrannus plecteret:
Qui tam cito vinctum, quàm victum,
Me, meos mea, ad fædum hoc ergastulum abduxit.
Ah satis pænarum habes victor,
Dũ inter opima catenatũ numeras Regẽ,
Non tu innocentibus pænitentiã delegas
Quæ reatum necat non Reum; (*tur.*
Et in solutum imputat crimina non numeran
Meum jus urgeo, ad hanc prouoco;
Suffragante ipsâ scelerum multitudine,

Possibile non erat tanta committi nisi ab insano.

Exere splendido miraculo vim tuam
O bone, & parcendo exercite.

En ut ventosâ victoria tumens Hostis,
Vernaculorum te tuorum desertorem ridet & vivit.

Ex usu non est sceleribus mulctare scelera.
Et externos recitare tuorum pœnis.

Redde heu conspectū mihi beatæ Urbis;
Ubi Reges peccare solent & pœnitere.
Ululabo ubi deliqui:

Sanguinis riuos lacrymarū riuis extergā.
Exultabit idolorum populus urbe donatꝰ
Et exemplo corruptos, exemplo corrigā.

Hæc orauit Manasses, & Regno redditus votum expleuit.

Atq; ut diutius doleret, nemo diutius regnavit.

AMON MANASSES FILIUS.

SYMBOLUM.

O Spes fallaces.
Intempestivè sepulti, symbola sunt.
Amonem florentis ævi Principem,
Infrugis hic hortulus condit,
Qui de Paterno exemplo
Inter vitia, & virtutes ætatem divisurus,
Pænitendi fiduciâ pœnitenda fecit.
Tēplo idola, lectibulis stupra, urbi funera
Velut fœnori, intermissa restituens,
Ut probè senesceret, improbè adolevit.
Sed heu, ïelaudicante spe velocior Mors.
Conjurato aulicorum ferro,
Vota cum vita succidit.
Itaque spe florens, non virtute;
Inter flores jacet sed frugiperdas.
O spes fallaces!

I O S I A

AMONIS FILIVS

EPINICIVM

Io Triumphe!

Idolorũ Everſor curuli feretro effertur
Hic eſt ille Ioſia
Quẽ ſupra trecẽtos ãnos natura parturiit
Iã tũ enim fatidicâ voce præmõſtratus,
Idolis operantem Ieroboamum ſo-
lo nomine tremefecit
Nondum natus jam notus:
Vel natus ante parentes
Io *triumphe geminate Cives*
Hic ille cenſorius infans
Qui ſupercilio confracta morum licẽtia
Rẽpublicam octenni ſibi commiſſam
octennio compoſuit.
Itaq; Davidem ſequutus, anteceſſit
Nam

Nam David bonos invenit, hic fecit.
Adeo parbi intereſt parbum corpus.
Quin ad illum delegatur Ieremia
ad puerum puer.
Senescentis Reipublicæ argumento, cum Sirtus repueraſcit. *Io Triũphe iterate Ciues.*
Hic ille diuinus Ædilis,
Quo Templi diruta resarciente,
Amiſſũ legis volumẽ inter ruinas invẽtũ
Tanti duxerant impij Templũ diruere.
Mortuã rati legem, ſi liber humaretur;
Vel libera ſcelera, ſi liber lateret.
Itaq; poſt Ioſiã exhumata lex lucẽ vidit
Et in eodem ſcrobe virtus vixit.
Immo in Ioſia tota revixit.
Nam vitia cæteri vel induxerunt, vel
indulſerunt:
Solus hic mortalium nec cõmiſit ſcelera
nec permiſiit
Io Pæan.
Hic ille zelator adoleſcens,
Qui monente Prophetide,
Toties rediviva ſimulacra in cinerẽ *ſolbit,*
Et plebis tumulis inſperſit;

Ut à mortuis discerent tandem mori
Sensere Manes pulverem illum gravem
Plusque Dæmonas combussit ille ci-
nis quám suæ flammæ.
Io Pæan geminate Cives.
Hic ille intrepidus adolescens,
Nocentes ũbras, & hospites Lupas abegit
Eodemq; incendio Solis quadriga ful-
minavit.
Novum astropoplectum ridente populo,
Dum Phaetontis pater Dei sedes affectat
Phaetontis supplicium tulit,
Et fabula Historiam fecit.
Io Pæan iterate Cives:
Hic ille assertor juvenis,
Qui Iudâ, & Israele flammis expiato,
Vanos Antistites suismet aris imposuit
Supposita idolorum strue:
Ut quale Numen colerent, ipsi sentirent.
Mutatis igitur officijs,
Adoletur qui Adolebat & ab ido-
lis uruntur Vates.
Quâ victimâ nulla melior, quia nulla *peior*
Io Victor dicite Cætus.

Hic

Hic Principum Protomartyr,
Novissimo incumbente Reipublicæ Fato,
Irati Numinis telum ut frangeret in se reflexit;
Dum impluentibus Ægyptiorum telis devotum pectus opposuit.
Sic ante Pharij Nechaonis os in quadriga confossus,
Spiritum Tartaro formidabilem in Tyrannum efflavit.
Nescio an occumbendo vicerit, qui sedens moritur.
Ita suo sanguine trabeatus,
Eodem curru mortem in triumphũ traxit
Et feretro pro Feretrio spolia sua deferẽs,
Ad Mausolæum, velut ad Capitolium processit?
Primusq; post obitum triumphavit.
Io Victor, Io Pæan, Io Tryumphe:

ELIACIM ET IOACHAS

IOSIÆ FILIVS

REVOLVTIO

Extrema Regni tranquillitas, extremam cladem minatur.

Die inclinante grandior florescit Iris.

Crevit ad sũmum Hebræa felicitas, Iosiæ nixa:

Quo subducto, universa corruit: invidẽte Asiæ Africâ,

Quæ purpureo mari divisæ, Iudææ ruinis coivêre

Spectabat ad Eliacimũ Regia dignitas;

Hanc Ioachas rapuit, natu minor.

Ah

Ah puer infelix! rapinam timebis.
Cur inauſpicatum ad jmperiū inuolas,
Unde mitior te natura ſepoſuit naſcendi mora;
Torpedo Iudaicum ſceptrū eſt tangentes manus nodabit.
Itaq; ex ſecundo primus, ex primo poſtremus,
Regnum pervertit, quia prævertit.
Hunc Pharao, a Fratre accitus, catenatum rapuit. (Regibus,
Ridente Ægypto, mancipia redire ex
Qui exmancipibus abierant Reges
Ita poſt ſexdecim Soles quæſita ſceptra, poſt terciam Lunam amiſit.
Breve Regi ſpatium, Tyranno longum, Civibus nimium.
Explevit igitur iras Eliacim:
Sceptro potitus jam cariore quia rapto.
Rediit ad illum infula, ſed & infulæ fatū
Alijs per Pharaonem imperat, illi imperat Pharao,
Cui tributi taxatur: hoc vno pretioſus,
Atq; ut libertum ſe noſcat, non liberū.
Alio

Alio donatus nomine, Ioachim vocatur non Eliacim:
Quid illi relinquêt qui nomen eripiunt?
Regnum itaq; sub Rege impetrat?
Cum idem sit impetrare quod amittere.
Egit tamen Egypto pro maleficijs grates?
Dum deformem Idolorum coloniam ex Ægypto traducens;
Polluit quæ Pater sanxerat.
Uriam ferro, Ieremiæ librū rogo destinat
Ferro destinandus non rogo
Immo ut dites ad Ditem trahat?
Gemmâ & annulis Dæmones includit: bis Idola.
Nam gemmæ Dæmonum Filiæ, concepto Dæmone Matres fiunt.
Heu caró venales opes! quamdiu gemet has gemmas?
His annulis catena nectitur.
Hunc Nabuchonosor infido infidus,
Deceptum vinculis implicuit:
Implicitum ferarum specubus inclusit:
Inclusum ferarum faucibus obiecit.
Aliquis ergo prætereuntium dixerit
Hic

Hic moritur Tyrannus præmortuo nomine:
Qui viuus jacuit in tumulo: mortuus vixit extra tumulum.
Hunc Matthæus á Christi Genealogia secuit:
Ne feram pro homine insereret.

SEDECIA

ELIACIMI FILIVS.

SORTITIO.

Excidit infelix par fratrum, Quorum alterum feræ, alterum furor absumpsit.
Te vero Sedecia, tertia Sors manet Utraq; peior.
Movente Regalem urnam fortunâ Iechonia Eliacimi filio Babylonem abducto Nepotis sceptrum à victore impetrabis.

Isque in Nepotem durus, in Hostem mollis
Ut illum spolies, huic seruias
Mutato etiam nomine, ex Mathania Sedicias
Iusti nihil habebis præter nomen.
Toties direptam urbem diripies:
De pauperum penu Idola recreabis hostilia:
Præscias Vatum fauces obstringes:
Quasi fatũ tuũ in Vatum pectore conclusurꝰ.
Sed diuino consilio consilium adimitur.
Deo simul & Chaldæo fœdifragus,
Tributi jugum dum excutis, sub jugũ cades,
Nabuchodonosore nouissima expeditione grassante,
Hierusalem per te non Hierusalem,
Claudetur, incendetur, solo æquabitur.
Tu tot inter mortes mortem non reperies:
Miserius enim est misero animam trahere quam tradere.
Reductis brachiis Babylonem traheris catenarius Canis
Manu & oculis captus, oculis & Liberis orbus.
Planè inter pudenda impudens,
Cum oculos amiseris pudoris sedes.
Itaq;

Itaq; cum Babylonium tibi carcerem Ezechiel minetur
Tu Babylonem te visurum neges;
Uterq; divinabitis.
Cæcus Urbém in Urbe non videbis.
Verus Sedecias, Iustitiæ simulacrũ quia cæcũ
Peribis tandem veteranum mancipium,
Et acervo ignobili additus,
In tanto patriæ Rogo, rogo carebis.
Nam sceleribus clarus, rogi luce non eges.

SVSANNA

HELCIÆ FILIA

ADMONITIO

Adeste Nuptæ, Innuptæq;:
Quorum virtus in pulchritudine, non pulchritudo in virtute.

Doce

Docebo quã speciosũ damnũ sit species.
Susanna fuit ex Regia domo in Regiam domũ ducta.) Quâ formâ fuerim, ex nomine habes
Quid enim Susanna? nisi rosa?
Florum nempe Regina & Reginarum flos.
At nimium felix eram si forma defuisset:
Quam perdere dum metuo, pæne me perdidit
Babylone captiua,
Colebam hoc qualecumque Corporis decus:
Unum captiuitatis solamen uni Conjugi
Itaq; nudam me nemini ostendi, nisi thalamo, & fonti.
Occlusis pomarij foribus nec solem arbitrum passa,
Quem meridie curiosiorem nemus arcebat:
Addebam membris lympharum nitorem;
Liberatoque capillamento,
Aureas undas comarum, argenteis fontis undis mergebam;
Ut fontem in fonte diceres:
Neq; speculo opus; in speculo natabam:
Tergente simul & imaginem reddente riuo.
Qui blando susurro membris adulatus;
Non tam lauabat, quam laudabat.

Ia.

Inepta, quæ fugax donum • fugacioribus morabar undis:

Nec lubrica ex imaginè forma in constantiam novi.

Proh sancte pudor, quid usq; securum?

Falsum á fucis tutam esse Rosam.

Latebant inter virgulta amasij duo:

Angues in herba.

Hi popularium Seniores *erant, & Iudices;*

Quos vel inter algentes aquas urebam:

Ignara Puellarum faciem esse facem.

Erumpunt ex insidijs amantes hostes:

Horresco vulnificos vultus:

Aquis membra submergo?

Sed perspicui latices me produnt, ut vitrum Rosam. (*auræ*

Sinum crinibus obduco, sed crines eventilant

Quæ spirando, in me conspirant.

Dubitas omnia conspirasse in flagitium? rivales fæderantur.

Frustrati precibus, terrores addunt;

Et maximum innocenti malum minantur calumniam.

Ego inter vitæ aut virtutis discrimen.

Quid

Quid agimus (inquam) Susanna;
Corpus eluis & animā polluis; vale potius vitâ
Hæc mecum exigens, clamo.
Citius illi clamant; & crimen regerunt;
Impermissam Venerem cum pubere adultero.
Ego causâ melior, patrocinio peior,
Inter Parentum lacrymas, & vulgi conuicia;
Semi nuda, & semianimis, ad suppliciũ trahor.) Iam saxa parabantur, adulteris debita;
Ut eadem legis & mulctæ materia sit.
Et aliquis elato jā lapide lapidi similis hæsit.
Nam pudor extremus decorem augebat.
O pudicitia ut seruantem servas!
Quis credet; Concionem moratur duodennis puer:
Qui utrumq; seorsum testem de criminis loco sciscitatus,
Utrumq; discrepantem invenit;
Et mendacio mendacium detectum:
Dulcius nihil radiat quàm veritas, ut nubem fregit.
Mutantur populi voces.
Siccine (inquiunt) captivus fuit, captivos ferit Cupido!

Post Patriæ incendia,
Scelestiores flammas Babylonem attulistis,
Hypocritæ, perjuri, ardentes nives.
Quid de nobis existiment hostes
Si Optimates peccant, Iudices pejerant, Senes lasciviunt?
Quid multa! mutatur rerum scena.
Desultant vincula a me ad senes.
Ego ad Thalamum ducor illi ad flammas
Ut bene ardeant, qui male arserant.
Sic puer fæminæ Susannæ Daniel,
Innocens innocenti subsidio fuit.
Discite meo periculo, Puellæ,
Esse formidolosæ, ut formosæ.

IECHONIA ELIACIMI FILIVS.

THRENI.

Nondum Hierosolymæ deferbuerat cinis.
Cum busto insidens Ieremia,
Lamentabili hoc fremitu Patriã cõclamabit.
O Solimæ, ô adyta, ô læti colles Sionis.
Hæccine illa beata Urbium Mater,
Quam Ævo coævam spoponderat Deus?
Quid ergodiuturnum, si æterna pereunt?
O Regiæ opes chasmatum similes,
Quæ vanescunt dum lucent.
Cecidit, cecidit superba Regia pinnis coronata?
Nihil jam nisi funus, & fumus.
O fumum semper Aulæ molestum?
Quo redijt excelsa Templi moles,
Ange-

Angelorum colonia, Cæli suburbium;
Euertitur mortali manu diuinæ illelabor
Et nemini polluto, impuné penetrabiles penetrales
Homicidæ persultant flammæ:
Eodemq; elemento profanatur sanctuarium quo lustrabatur.
Vbi vasa? ubi sacra? ubi fontes?
Ignaui fontes, & naturæ obliti
Ignē nō extinguunt, quē culpa succēdit.
Ubi lampas æterni Solis æmula?
Ubi mensa? ubi ara?
Iā nil est nisi lampas una, totū Tēplū.
Quas litatura inibis preces infelix turba?
Altiora votis incendia sunt.
Cui supplices feretis *palmas* lymeati senes
Abiere Angeli Templi indigetes
Ipsa Sion in flammas abijt.
Postremo, crematâ domo abijt Deus.
O avida ignis potentia!
Quám nobis Patriam linquet, qui exilem facit Deum?
Quo congestæ opes? quo exoticæ merces, ô Cives?

Quo

Quo armillæ; quo veſtri mundi ô puellæ
Præda ſunt inter incendiarium & in
cendium diviſa.
Incumbit ſpolijs prædator ignis,
Qui auarus juxta & prodigus,
Quidquid rapit, momento decoquit;
Et alũnus nequã, alentẽ perdit materiã
Quin cum ſuis flammis de præda rixa-
tur miles:
Plerumq; raptus dum rapit.
Heu parum eſt, gazas diripuiſſe.
Unda flagrantibus, ſpiritus viuis, terra
extinctis eripitur.
Solem ipſum eripiunt undante fumo;
Et auram patriã repetunt per ſingultus.
Ah dolor! quæritur vrbs à ciuibus ab
Urbe Ciues.
Pereunt nitentes illi principum cætus,
Gemmantes pueri, cana maturitas,
Flos Sionis, virguneulæ.
Hic hoſtili ferro ſuccubuit, ille incubu-
it ſuo
Hic patriæ fatũ ſequutus flam-
mis exarſit.

Con-

Condi non poterant tanta cadavera nisi urbe inversâ.
Sed heu superstitum pejor conditio,
Quos instans victor præagit.
Gaudete sub Patriæ cineribus sepulti Ciues:
Non obscuræ umbræ in tanta pyra,
Lugendi sunt qui vos lugent.
Rapitur extoris ordo, fuligine ac favillâ sordidus:
Quas indigenas opes legisse tātū licuit
Ut Urbis fatum in fronte circumferant,
En ut inter Patriam, & exiliū restitant,
Jncerti utrum malint.
Jtaq; in illo incēdio patriæ amor perijt
Trahuntur hostiles per urbes indignâ pompâ, Exercitus olim; nunc turba.
Trahuntur captiuæ Matres, & alumnas trahunt;
Vinculis antequam fascijs obvolutas
Pari ludibrio corona, & cydaris inter fercula erunt.
Pari sequuntur opprobrio Sedecias Saraias. Rex & pontifex:

Hic

Hic ex lacrymis, ille ex vulnere cœcus.
Qui olim discordes, solâ catenâ côveniût
Nunc se Babylon in Cælum tollit sine sua
mole
Sparguntur hac illac Palæstina servitia
Pudore confecta, vel Pædore.
Quondam etiam juxta Babylonicum Euphratem considunt?
Ut suam imaginem pavitantes se ipsi crucient.
Hic mœstas inter mortes canere jussi,
Barbaros ejulatus sacris numeris confundunt.
Hoc etiam Babylonem decebat idioma.
Ah puer infelix Iechonia!
Ibis tot inter spectra destinatam in caveâ:
Malus populi custos, custodiâ dignus.
Hunc ignem fumus incendit tuus.
Flagrabunt alij flamma, tu infamiâ:
Octo fere lustris compedes atteres.
Matrem, Conjuges, Filium,
Tristem ærumnarum comitatum,
Inter infima tyranni ministeria numeraturus.

Ah

Ah fæda conditio?
Plus Domini te pudebit, quàm servitutis
Ille victor tuus Nabuchodonosor
Novâ & stolidâ metamorphosi jumentis
aggregatus,
Novum brutum bruta terrebit.
Ut intelligas quàm dispari Domino ser-
vias.
Tu vero patriæ confector,
Ætatis quartæ cardinem insistens,
Judæorum Regnum miserabile agmen
claudes.
Hoc omnium miserrimus,
Quód illis Regnum supervixit, tu Regno
Heu fleas Viator, & iter siste.

MUN-

MUNDI
SENECTVS
SOLITARII

SALATIEL

IECHONIÆ FILIVS

Christi Linea

I

Zorobabel

I

Abiud

I

Eliacim

I

Asor

I

Ex Levi Sadoc *Ex Levi*

I

Esdra Achim *Mat: Mach:*

I

Iesus Siracides Eliud Rasias

I

Eleazar Protomartyr Eleazar Matathias

I

I I I I

Iudas. Ionathas. Eleazar. Simon

I

Ioannes Hircanus.

SALATIEL IECHONIÆ FILIVS.

JSAGOGE.

Pando tibi qvintum Atrium; Viator subi
De Christi proauis,
Nullum subinde Reum visurus, quia nullum Regem.
Nullum occisum, quia nullum homicidã
Mundi senectus ad infantiam rediit.
De impiorum ossibus nati sunt Sancti.
Cadmæi prodigij teste Ezechiele.
Usui fuit Solymorum incendium.
Nam despumante superbia:
Ex illa ustricâ liquitur aureum sæculum
Pro limine Salatielem offendes.
Quã latẽtẽ scintillã patrius fovebat Cinis
Ut nouo sæculo auspicium faceret.
Forti

Fortis, magnanimus, in seruitute sibi
(imperavit. Hoc ipso felix.

Nam aduersa adversis adversa non sunt,
sed aversis.

Vis scire quid pro populo fecerit? flevit.
Quid enim posset aliud Princeps mācipiū
Sed ejus lacrymæ Chaldæorum merserūt,
imperium.

Tria, quæ cernis prostrata monstra,
Tres sunt Tyranni, quos flendo confecit.
Ceruus hic, & Semifer,
Nabuchodonosor fuit: quondā magnus,
nunc brevis:
Qui Iudææ & Egypti ruinis amplificatâ
Babylone,
Sua gesta miratus, hominem se negavit?
nec fuit.
Nam verâ lycantropiâ Feris permistus
Ulissææ fabulæ famam arrogauit.
Quæ enim Cyrce, nisi superbia?
Sic ferus homo, vel humana fera, se-
ptennium transigens,
Formam cum mente recepit.
Et qui bellua fuit, cum se Deum credidit?

Iam

Iam belluam se credens, homo fuit.
Qui adiacet Evilmerodachus est.
Initio Imperij major visus,
Ut matutini Solis augetur species,
Illudête oculis Nebulâ. (præfecit
Hic Salatielem vinculis eductũ Regiæ
Fastuosá nimirum pietate;
Quòd famulitium fastidiret, nisi Regale
Sed blanda utcumq; initia atrocibus actis corrupit.
Malefidus, maledicus, maledictus;
Ut á Nabuchodonosore satum credas
Iam versum in Feram.
Hunc igitur Leuiri telo confossum,
Tertius sequitur Balthasar.
Patribus similis, quia degener:
Quem *Daniel* odoratus, Leænam vocavit
Nec masculum quippè, nec mitem:
Inter fæminas virũ, fæminã inter viros
Hic impietati ludibrium miscens;
Sacris Templi calicibus, Belo Dæmoni propinavit:
Talem apud convivã breui cænaturus,
Nimirum ebrius erat antequã biberet.

Heu

Heu quàm de proximo junguntur merum, & mœror!

Aperta manus, operto vultu, ferale decretum scripsit.

Adeo malis Principibus nemo propalam vera denuntiat.

Tribus notis exaratur:

Ut trium literarum non dubites virum.

O benevolens Providentia;

Media ex Perside vocati vindices, Darius & Cyrus,

Gynde amne ligonibus mulctato;

Et infractis cornibus humiliore;

Ebriam Babylonem incendunt.

Unius noctis fato perijt antiquissima Urbium;

Hierosolymæ sẽper æmula, tandẽ similis

Quã Sol cadẽs nimiã vidit, oriens nullã.

Quæris unde irruperit victor Cyrus;

Per Euphratis alveum:

Hebræorum forrasse lacrymis auctum veré ut dicas Hebræos Chaldæorũ flammis;

Chal-

Chaldæos Hebræorum aquis arsisse.
Ita septuagenariâ captivitate solutâ,
Ut lætus ad proavos iret nuncius,
Mori festinavit Salatiel.
Plaude Viator ac perge.

ZOROBABEL

SALATIELIS FILIUS.

MYSTOLOGIA.

Cæcæ Babylonis infelix hospes,
Si novum cordis Templum Deo destinas,
Zorobabelem sequere.
Cuius etiam nomen triumphatã Babelẽ
Ut caudam raptat.
Hunc Templo excitando Cyrus excitat.
Merito Cyrus hoc est Sol.
Quid enim Numen nisi lumen,
Quo amoto mens Babylone cæcutit

Hic

Hic Iudææ Prorex

Nam Regnum amiserant

Annosæ captivitatis anslecta in Patriam ducit.

Et é tanto numero vix quinquaginta chiliades sequutæ.

Sic solet multos seruitus distinet, plures seruitutem:

Tu é paucis esto.

Hierosolymam ingressus, Urbem in Urbe non inuenit.

Ne Templi fundamenta quidem reperta.

Heu quàm non perfunctorie pereunt,

Quos Deus exaugurat.

Scalpente flammâ etiam infossos.

Septimo mense lætitiæ sacro,

Operans Iesus Pontifex, aram accendit, & animat:

Quis enim sine IESU algentem refouet spiritum.

Nusquam lætior ignis emicuit.

Idem elementum facem Templo attulit. funebrem, & natalem.

Itaq; Numinis ira,

Ut

Ut nobilē Illam flammam vidit, extinxit suam.

Zachariâ & Aggæo Consulibus,
Ezechiele Architecto,
Ipso nouilunij cardine, Tēplū fundat.
Dum nocturna Cæli lampas, tenuior quó propior Soli,
Patria decremētis incremēta redorditur.
Nam primum crescendi auspicium, coram Numine imminui.

Hæc inter solemnia,
pari pietate, affectu dispari,
Ovare Iuvenes, lugere senes, (memoriâ,
Illi novæ molis spectaculo, hi antiquæ
Dubites, natale infunere, an funus in natali celebretur,
Eximio documento;
Ut culpám defleas, etiam reparatam.
Sed hem, prisco anathemate tacti Samaritani
Hebræorum Templum commune volunt, aut nullum.
Zorobabel nec nullū vult, nec cōmune.
O qui pietatis arcem moliris!

Talem

Talem fuge societatem.

Vbi nequitia in commune, odia privatim.

Quæ omnium deterrima, quæ incestina

Ardere nesciunt, nisi totã pietatẽ extinxerint

Ergo mali Fratres, ut Cyri munifi-
centiæ obstruant,

Megistanas & Satrapas Commovent.

O noxia pietati politica consilia?

*Quid refert pium esse Regem, si impius
Satrapa.*

Injustum Regem malim, quàm consulem.

Nam nocere ille potest, hic docet.

At Zorobabeli instantia non deest.

Regio ærario præcluso, suum pandit.

Talem Celerem optâsset Romulus.

Felix, qui a suis opibus opem quærit,

Age quod potes, quod agis poteris.

Adjuvat facientem Deus.

Pejore decreto sævijt Cãbyse post Cirũ.

Nam ille crescereTemplũ vetat hic stare

Suo in sulco tumulatum Templum
ad fossam redijt.

O nubila, & oblita *Dei* consilia Quid
hoc est.

Ruere Templum ut surgat, surgere ut ruat?

Nescio ruinam optet, an Templum.

Ah vide quanto in quæstu sit pænitere.

Iteratos lapsus permittit, ut crebro attritus, solidior surgas.

Nimirum diu in exordio laborat virtus;

Sæpè ad fundamenta redeundum.

Cambysi Hidaspes sucessit *Darius.*

Qui secunda Zorobabelis legatione commodatus,

Vis altum proficere? ora.

Tonantis Regiam reponi jubet.

Duram mollunt calentes preces.

Exurgit jam Templum: luculentiùs quo lentius.

E parietinis vivunt parietes; ut é cadavere corpus.

Nunquam graviores lapides sensit Tartarus.

Nam pondere expenso, insidentem agnouit Deum.

Sic ævum risura molitio, quadriennio coronatur.

Satage ô piger;

Dum,

Dum calet Diuinus calor opus matura,
Breuis mora æterna tollit.
Functi demum labore, festivos eunt in plausus.
Et nova vox *Alleluia* circumsonat
Nimirum voluptatum summa est Deum recepisse.
Qui sui hospitis hospes, domum implet ac Fabrum
Templo absoluto,
Diù vixit, nihil egit Zorobabel.
Minora agere noluit, maiora nō potuit
Nam satis egit, qui Deum recepit,

A B I V D.

ZOROBABELIS FILIUS.

GENETHLIACON.

Nascere fortunatissime Abiud
Omnies tecum opportunitates nascuntur

Primus extra Babylonem naſceris;
Ut Meſſiæ nobilitatem reſtituas.
Nato Templo naſceris; prima votorum materia.
O quanti locatur Numini Domus!
Pius Genitor lapides dicavit, Liberos recepit.
Vetus Deucalion ex lapidibus Prolem:
Naſcere Heroum ſanguis; tecum Patria naſcetur.
Iacuit ad hunc uſq; diem Hieroſolyma.
Et Dei hoſpites hoſpitio caruêre,
Redditi erant Patriæ cives, non civibus Patria.
Qui poſt exilium exules, domicilium habebant non domum.
Naſcere felix Civis; naſcitur tecum Neemias;
Qui auſpice Artaxerxe, vere Longimano, quia munifico,
Novam Hieroſolymam dabit.
Frement Samaritæ. naſcentibus muris mortem minati.
Inſtabitis nihilominus audaces Fabri
Trulla, & gladio utrinq; diſtricto

Ut sacram operam altera peragat manus, altera protegat.
Cadent invidi surgente muro,
Suo sangvine cæmentum maceraturi
Ut miraculo sit, Civitas Pacis Bello nata
Nascere felicissime puer.
Videbis prodigium annuâ memoriâ celebrandum,
Cumlustrante urbem Neemia,
Et abditam sanctuarij flãmam vindicante
Aqua pro igni reperta: (runt.
Quâ resperſi aræ lapides ſponte flagra-
Gemino itaq; miraculo,
Ignis Filia lympha, inimicũ Patrẽ genuit
bellicæ præsagium gloriæ,
Ex adversario clarescentis.
Nascere Musarum voluptas? quæ tecum renascentur
Nam divinus scriba Esdra, obliteratas restituet literas.
Prodi ergo in lucem fortunatissime Abiud, De tua fama securus.
Felix qui Sæculo nascitur scriptoribus fæto.

ESDRA
EX LEVI:

ADMIRANDA.

Audi & admirare Viator.
Hic est ille cælestis Chirogogus Esdras,
Legum peritus, & lator.
Qui de suo Marte Astreã terris redonavit.
Nam de mentis thesauro,
Adamantinæ memoriæ commissum Penta-
teucum depromens.
Ius Divinum reposuit.
Perierant Mosis commentaria pere-
unte Urbe.
Immo perierat Moses apud immemores.
Quin suæ originis oblitus Orbis,
Aut semper sibi natus videbatur, aut nun-
quam.
Tanto itaq; reparatore Heroum gesta
revixere.

Et

Et ipse revixit Mundus, dum suos legit natales.
Hic enim sepultam scribendi artem restituit.
Perierant humanæ artes cum scriptoria,
Nam de vinctis Babylone manibus,
Nulli legebantur characteres, nisi servis inusti.
Itaque sapientia gravidum pectus
Nil parere poterat vitale,
Cum ingeniis obstetricare desierant paginæ,
Ferebantur ad aures levissimæ auræ
Et verba per auras moritura.
Hic veloci dextera fugientia verba moratus;
Acuto calamo in tabella defixit
Liquidum ævum duratura.
Certavit cũ loquẽtis lingua scribentis manus:
Novoq; miraculo,
Audijt oculus quod præpetes digitj loquebantur.
Quale portentum? in fertili pagellarum æquore,
Musarum agello!
Nigerrimum notarum semen committi?
Quod aratum calamo, sepiâ rigatum,
Legen-

Legendarum doctrinarum messem festinet.
Majorem ostento,
Inscrutabilia cordis secreta fidâ in paginâ
præpropere pinxit,
Quæ ad amicos mitterentur Longo tra-
ctu sepositos,
Vt libri cortice involutus animus
Flumina Oceanumque traÿceret
Heu tamen plerisq; lamentabilem artem,
Quibus calamitas calamus, & atramen-
tum venenum.
Sed dira provocantibus imputentur.

ELIACIM
ABIUDI FILIUS
AZOR.
ELIACIMI FILIUS.

DIALOGUS.

Quis hic? *Aliquis* Quis Aliquis? *nemo*;
Nemone si aliquis? *Aliquis & nemo.*
Solve Hospes hos logos.
Audi Viator & tace,
Hæc miracula patrat *Humilitas*, vera Thaumantis,
Sapientum magistra, nil scire docens;
Hæc suis elementarijs in arcanum sevocatis,
Ubi nec tuba fremit, nec turba,
Illud Pythagoreum insusurrat,
Silere, & sileri,

Infra se omnia ponere: se infra omnia:
Deniq; se intra nihilum totos claudere.
Ita nemini notos nisi sibi,
Suo nihilo ut Philosophali palliolo involvit;
Ac Sophos demum proclamat, cum nihil sciverint, nisi nihil.
Hæc Messiæ destinata educatrix,
Ipsum nihilatura, qui omnia fudit è nihilo.
Pædagogiæ experimentū in Proavis facit
Quos latebrescere jubet.
Ut ignotus ex ignotis nascatur Deus.
Proinde reliqua Messiæ Gentilitas, ad Iosephum usq; siletur.
Nam pristino splendori donata Urbe,
splendorem ipsi suum fugere; (missos;
Et populari Principatu ad Pontifices
Vacatione obtenta, ad virtutem diverterunt.
Ut propinquum divini Solis ortum non dubites,
Cum magna sidera condi incipiunt.
Primi Eliacim & Azor in hac Tacito-
rum

rum Academia conſcripti,
Numinis more ſecum habitarunt.
Immo ne ſagaciſſimæ naris Fama quie-
ſcentes odoraretur:
Ueſtigia virtutum confundentes,
De ſuis geſtis nihil conſtare volue-
re niſi nihil.
Acne aliquid vixiſſe viderentur, tem-
pus arctarunt in nihilum.
Supererat ſolum numen, magnus virtu-
tum index & vindex.
Nā Eliacim, redivivi Numinis triumphū
Azor, Numinis auxiliarem ſonat.
Sed hoc ipſum humilitatis artificiū fuit;
Quæ tot laudes ut minueret, in angu-
ſtum coegit,
Totam panegyrim uno vocabulo
adſtringens,
Quaſi nil fuerint; niſi nomen; hoc eſt
nihil,
Adde quod ſuum ipſi nomen pere-
merunt,
Nulli enim ſtemmati inſertum, oblituit
in nihilo.

De-

Donec ab Arcanorum Præfecto
Matthæo,
De Cæli Archivis transcriptum, cum
redivivo Messiâ revixit.
Itaque ut *nemo* viderentur Eliacim
& Azor,
Anomalos se nuncupârunt silentio,
Præbibe hoc dogma Viator. *Ama nesciri,*
Fulminat inbidia quos notat Fama.
Ab nimis multa.
Pulverem sparge, atq; abi. Tegi
isti volunt, non legi.

SADOCH.

AZORIS FILIUS.

ECHO.

O verbosæ Famæ laconica Mima, Echo:
Quæ in hac spelunca, inter Sadoci pulveres, exanimis vivis:

Nostinè tanti viri coœtaneum Alexandrum? *Andrum.*
Argutè in factuosum græcisas?
Debuerat, nomine teste, hominem se noscere, non Deum.
Orbem tamen implevit Alexandri nomen. *Omen.*
Nimirum uterque Alexander Asiæ ominosus.
Sed alter Græciam in Asiam alter Asiam in Græciam rapuit,
At unde illi propago? *Pago.* Pellâ videlicet oppidulo.
Ut mirer angustum fuisse Orbem, tam angustè nato.
Strenuum tamen Genitorem jactat Philippum. *Lippum.*
Verbo dicis. In Patris oculo legi poterant Filij mores.
Quid enim gigneret exoculatus, nisi Cupidines?
Cæca illum sanè furiabat ebrietas. *Ætas.*
Crudam inquit juventam cui violentia & vinolentia.

Qua-

Qualis igitur Græciæ vox fuit,
Cùm primum Classicum inflavit Macedo? *Cedo*.
Mirum ni furenti Filio cederet Patria.
Iam qualis contra Syriam adventus *Ventus*.
Sané ventus: nam celeritatem comitante ruina,
Vi & raptim dominatur, *Minatur*,
Sic est Victoriarum helluo, bellaferens ex bellis,
Dum capit dominatur, minatur capiendis:
Nam vix Tyrum potitus, ferro destinat Hebræos. *Reos*.
Reos: nam commeatus ei denegaverant, qui poterat rapere,
Quid agerent ergo Sabbatarij.
Adverso Numine militarent? *Litarent*.
Id actum: In vota & expiationes itum.
Sed age: quod nam litando fragrantius thus? *Iustus*.
Sadoci nimirum lacrymæ: nam Sadoc justum sonat.

Hic ergo Solivagus, lachrymis pro thure substitutis,
Iratum demulsit Numen plorando *Orando*?
Bene. nam disertus Orator est; deserti fletus.
Sed interim portas attigerat Magnus *Agnus*.
O prodigia! Iaddi Pontificis occursu,
Alexander agnus fit ex leone.
Nam fulgurante IEHOVÆ nomine hebetatus.
Substitit ad eximiam frontis notam. *Notam*.
Pridem notam *Nam* quiescenti monstrata, victoriam spoponderat.
Itaq; terram petens Vatem adoravit.
Iudæum. *Deum*.
Immo. nam certum Numen in Vate vidit.
Quid ergo pretij tulit Deum nactus patronum? *Thronum*
Meruit inquis, Imperium Persicum Græca pietas.
Sed dum Orbes optat, Orbem amittit,

Et

Et ille Magnus sepulchrum subit exile. *Sile.*

ACHIM.

SADOCI FILIUS.

VICES

Tu quoque modestissime Achim,
Taciturnæ Humilitatis proposito latens,
Ingenti hâc virtute virtutes omnes o-
peruisti;
Ut nemo vixisse te senserit.
Hanc tamen unam, quâ cæteras tegis
nunquam teges.
Cum hoc ipsum apparet, quòd non
appares.
Nec latuit tuum certè sæculum
Quo fortuna, dulcibus acida intermiscens,
Alternis risit, ac flevit;
Ut nec gaudia continere posses, nec
lacrymas.

Anti-

Antipontifex Manasse Samaritanum
Antitemplum dicavit:
Potuit discordiæ Templum vocari.
Ubi vota votis, & victimæ victimis.
adversæ,
Sionis cultum geminando minuerunt.
Ibi cruentus ille pecudum & civium
mactator.
Flamma dignior, quàm flammeo.
Arâ erectâ, rebellium Asylo
Docuit Tyrannū tutius imperare rixantibus.
Et Hebræos perdere per Hebræos.
Nam Respublica navigium est:
Integrum natat, divisum mergitur.
Recreasti te nihilominus vindictæ spe-
ctaculo.
Ipsum quippè Mundi raptorem Alexan-
drum,
Herculis scyphus statim necavit.
O lethum milite indignum?
Animam mero, non sanguine purpure-
am, vomere.
Immo sic mori debuit bibosus victor.
Bacchi & Herculis Æmulus

Nam

Nam utrumq; adverſiarium expertus,
In Herculis cratere: à Baccho jugulatur
Puto Clyto aliquis in illo ſcypho latebat
O philoteſium craterem,
ſtellis donandum!
probavit ille ſe ſcyphus Herculeum,
Tyranni cæde,
Hujus igitur magnitudo, in exiguum
contracta cinerem,
Veſtræ locum fecit libertati
Nam ne Danielis vaticinio derogaretur,
Servi quatuor in totidem fruſta im-
perium lacerarunt trahendo.
Adeo Terrarum Orbis
Magno puſillus, puſillus magnus eſt viſus
Heu! tantine fuerat ignota bella ſcrutari
Ignorante victore cui vinceret!
At ecce novam lacrymarum ſcatebram.
Ptolomæus Lagis ſucceſor,
Poſt Brevem libertatem moleſtiùs vo-
bis jugum impegit.
Nil purpura voracius. (cupit.
Hic purpuratus poſt Ægyptum Syriam
Religionis irritamento ſacrificium præ-
tendens Tem-

Templum diripit.
Deerat hoc etiam miseris, Regum pietatem timere.
Ad aram eâdem,
Populus pro latrone vovet, latro populum devovet,
O pertinax Hebræorum munificentia?
Se nudant ut templum ornent, toties nudandum.
Quid erat aliud Sionium collis quam Barbarorum fodina?
At ne avarus prædo videretur,
Si Hebræorũ gazas, non ipsos raperet;
Centena civiũ millia catenis oneravit.
Itaq; totum Ægypti ferrum Iudæi,
Totum Iudæ aurum, Egyptij secũ tulere.
Sed tristitia lætis rursum mutata.
Vacavit aliquando Africa monstris?
Ptolomæo Lagidi, Ptolomæus Philadelphus succedit.
Rudi eruditus, ideoq; benignior
Cujus beneficia proximus hic lapis servat.

IESVS S. SIRACIDES

MEMORIÆ.

Æternitati.
Ptolomæus Philadelphus,
Suasore Phalereo Demetrio,
Alexandrinam bibliothecam unico libro cumulaturus.
Mosis volumen, scitosq; voluminis interpretes,
A Pontifice maximo Eleazaro precatur.
Vt impetret captivos donat:
Et Hebræus liber, liberos fecit Hebræos.
Quantum Phalereo debeat Ecclesia videas.
Tot habuit statuas, quot annus dies:
Tot meruit, quot æternitas annos.
Immo attoniti liberti, spirantes Phalerei statuæ fuêre.

Hu-

Hujus officijs ingens miraculum vidit Pharos.
Duo & ſeptuaginta interpretes,
In Erythræo littore domunculis diſcretos:
Patrium Bibliorum idioma Græcè vertere;
Tantâ ingeniorum conſpiratione,
Vt nec de ſyllaba diſcordes ſint.
Dixeris aut tot manibus unum præfuiſſe caput,
Aut tot capita unâ ſcripſiſſe manu.
Unilingues fuêre, quia unicordes,
Pretioſiorem unionem nuſquam viderat illud mare,
Vnionum ferax.
Nova res, & miraculo ſimilis.
Inter Hebræos concordia, inter Græcos veritas.
Nimirum aderat inter interpretes Ieſus,
Cujus nomine veritas ſibi conſtat?
Quæ ſemper eadem atq; una.
Hoc ſuus teſtatur Eccleſiaſtici liber.
Qui unus omnibus conſonat, & omnia dicit,
Ex uno interprete omnes diſce.
O docta capita! ſuâ ſcriptili papyro.
Quâ Pharij Reges coronantur, laureandæ.
Nec

Nec improvidè librum edidere,
Vbi turrita Pharos fidū nautis lumen oſtēdit
Nam per fallaces Rabinorum Syrtes,
Errore vario jactata ingenia,
Voluminis huius lampas in rectam ducit;
Et Gentilitati naufragæ prælucet.
Huc proram obverte, & anchoram fige.

FILIUS ACHIMI FILIVS ELEAZAR ELIVDI FILIVS.

CONSOLATORIA.

Deterrimo urgentur ſæculo ſanctiſſimi Heroes.
Eliud & Eleazar.
Debuit tota nequitia ſe proferre,
Integra inſtauratori materia.
Ad-

Ad Homines festinat salus quia scelera ad metam.
Hostes pariter & carnifices instant.
Brevi, Matryrum Sæculum est.
Quorum sanguis Messiæ prælucet, Soli aurora.
Barbarici ferri magnes Templi aurum fuit?
Toties raptum, & rapiendum.
Infelix metallum nullibi tutum, ne in Templo quidem.
Meritò pallidũ quod ubicunq; insidias paveat.
Sacra huius famæ captus Seleucus, Heliodorum immittit!
Qui Angelorum flagello tactus, intactas opes relinquit.
Ac ni Onias orasset, invenerat latro pro loculis loculum.
Succedit Antiocho felicius,
Qui Oniæ Pontificatũ licitantib⁹ vendit
Atq; ut sacra dignitas, dignitatẽ amittat
Coronam ponit sub coronâ.
Vilescente Apice quòd pretio emitur.
Tum direptam Urbem mortibus implet;
Octin-

Octingentis civium millibus, intra breve triduum cæsis.
Totidem vinctis, aut subhastatis.
Feralis hasta, quæ turpius vendit, quám ferit.
At fœdiora per Philippum & Apollonium præbet exempla.
Qui præmissâ pace bellis peiore,
Luce sacra vacantem Theatro populum contrucidant,
Et undante sanie naumachiam faciunt ex palæstra.
O luctuosum ludicrum, & feriæ inferijs proximæ!
Mala Ædilis Mors est: ex cædibus ludos facit.
Neque hoc ludicro contentus Antiochus;
Certante cum Theatri arenâ peremptorum numero,
Extritæ frontis Senem delegat,
Cuius ætas scribitur, ut vulpem de pilo noscas;
Nomen siletur, ut totus pereat
Anti-

Antichriſtum citra calumniam voces.

Hic aram caſtiſſimam probroſo inceſtat Idolo.

Hebræorum reliquias à patrio ritu deterret.

Gaude pietas. Virtutes uti nubes colliſa fulgurant,

Videbis nonagenarios, fæminas, infantes.

Sacro etiam bello devotos Machabæorum Duces;

Libertatem retinere, non ſanguinem.

Vos verò integerrimi Chriſti Proavi, Eliud, & Eleazar, in Bethlehem ſecedentes,

Exilium ferre maluiſtis, quàm mereri.

ELEAZAR
PROTOMARTYR EX LEVI.

CONCIO

Hic ille eſt longævus Levita,
Qui à ſene Antiocheno porcinam mandere juſſus,
Rogantes amicos ut ficto obſequio mortem fugeret,
Tali concione increpavit.

Quod ſuadetis amici, etiam hoſtis ſuadet.
Bona fide ad cœnam vocatis, quam Tyrannus parat?
Ego perjuris faucibus ſuillas dapes invadam,
Hoc ipſo virulentas, quia proſcriptas?
Hoc ore leges violem, quo legem doceo?
Ne dignus ſim bruto apponi, quod mihi apponitur.

At

At moriar? Quidni?

Necessarium utriq; malum minatur annosus Tortor.

Solvendum semel hoc vitæ pensum;
Quod qui perendinat, morti fœneratur diu moriens.

Non æstimat annorum meorum pondus,
Qui morte me leviorem putat.
Nonaginta me illaqueant anni.
Hanc effugere nec possum velle, nec velim posse.
Veteranam Eleazari pietatem terga vertere?
Pulcherimam vitæ fabulam in extremo actu corumpere?
Sine fruge hanc frontē aravit tempus, nisi laureolam meto.
Quin si me intactum fata præterirent
Nunc occurrerem fatis ut patriis pro legibus caderem.

In hoc nascimur, ut honestè cadamus.
Tunc dignū est mori, cū indignus es mori.

At nimis durus videor? erratis.

Scabræ cuti tenacius hærere spiritus solet.

Tamen

Tamen hunc moriendi metum pellit prî-
candi metus.
Hic ipſe ſemimortuus confector meus con-
ſtantiam docet.
Qui penè effertur, efferens me.
Cur ferre verbera hâc ætate non poſſim, qui
ille poteſt infligere?
Tam contra ſenectæ mores crudelitas
eſt, quàm fortitudo.
Pudor ſit ſi naturæ imbecilitas
Vitio ſuppletur, non virtute.
At non onerat novitas meum caſum.
Iam dudum in hoc ſum initiatus.
Sacerdos ſum: mei muneris eſt ſanguinem
fundere;
Neque ſemper ferinum.
Quo uſq; minoribus victimis operor,
Ignavus Myſtes, & de alieno tantùm pius?
Tot Hoſtias feci, ut ſemel Hoſtia fieri diſcerê.
At ſimulas eſum finge; labris illude;
Obſequij imitatione circumſcribi Tyran-
nus poteſt.
Addamus & velle; quid hoc erit?
Amici ſimulationem ſuadent?
Videte

Videte, ne fictus amor sit, qui docet fingere.
Nil simulat senectus, ne seipsam quidē.
Fidei colorem ostendunt cani,
At Graecus proditor simulationem senectâ suâ dignam putat.
Post fidem perimens, immo per fidem. Esto.
Nobis cavendum, ne Atticae similem faciamus Hebraeam.
Religio meretrix non est: pigmenta respuit.
Peccat non fictè, qui fictè peccat
Ignoratis convivales amici,
Quales oculos in pectorum secreta Numen immittat.
Constant de commentario quid sapiant impermissae dapes.
Hâc rimâ mors incessit.
Brevi obsequi necesse est, vivere non est necesse
Malo esse esca, quam tales esse escas.
Eamus Tyranne nemo me trahet, omnes antecedam.
Mortem appara:
Bene cautum mihi est: non possum totus mori.

Virgas

Virgas expedi:
Solum pulverem excutient, & hunc reparabilem.
Quate, seca, reseca:
Vulnera ipsa vulnera!
Tanto ocius hoc servitutis claustrum perūpes.
Rempublicam fulcire integer nequeo,
fractus potero.
Valete amici: aliquando
Laudabitis quod timetis

MATER
MACHABÆA,
MARTYR EX LEVI.

ICON.

Muliebris hæc statua, constantiæ Imago est,
De nomine nihil certum
Miracula nomen non habent.

Atqui miraculum eſt conſtans Fæmina.
Saxeam Niobem fortaſſe voces.
Nam filiorum ſeptem proſpectans funera ſic ſtetit.
Sed Niobe à Cælo, hæc pro Cælo diriguit.
Exſtincto grandævo Eleazaro,
Anus intrepida ante Antiochum ſiſtitur
Hoc deerat ad Hebræam gloriam
Vt colus numeretur inter Trophæa.
Contra legiones filiorum, manipulum ducit.
Numerum ſonorum atq; concordem.
Hanc gladiatoriam familiam ſanctiſſima Laniſta erudit.
Vna die ſpectaculorum hebdomadā præbens.
Ite *inquit:* ô meum agmen,
Hoc vultu quo fœminam videtis.
Docete non ſolas Lacænas viros parere.
Mei liberi non eſtis niſi eſtis liberi.
Circumſtant Matrem ſeptena illa capita.
Hydram diceres ferri avidam (invidia.
Clarior nulla conſtitit inter conſanguineos,
De ſupplicio rixantur:
Nec Mors timetur ſed mora.
At nè perturbate peccet Antiochus,

Or-

Ordinem tenet in ſcelere.

A grandiori crudelitatem auſpicatur:

Vt iiſdem gradibus orba fieret, quibus fuerat Mater.

Aſtanti puero cibos apponit, ab Eleazaro recuſatos.

Hoc ſufficit, ne attingat.

Averſanti linguam præcidi jubet

Nam prima Tyranni cautio eſt in linguas

Quid agis Antioche? ex lingua calamũ facis

Cruentum eſt fruſtulum terram ſignans.

Fortiora ſcribet quam loquatur.

Poſt linguam manus poſtulatus,

Citius porrigit, quam jubetur

Et hoc Tyrannicum eſt, manus formidare poſt linguas.

Cecidit ſub ſecuri ſecura dextera.

Mortua illa palma, palmam rapuit:

Et ſecta man' cœleſte iter Fratrib' indicabit.

Parum fuit indicâſſe, niſi veſtigia ſignaret,

Ergo etiam pedes amputanti porrigit:

Sine his citius perventurus quò tendit.

O vera Hermetis effigies, recti terminos ſignatura

Sed

Sed hæc mortalitatis ludibria, propositi tenax
Totus & sensim obversa cute deglubitur.
Mortuos nō amat Tyrānus sed moriētes
Stupet triumphalis Ephebus se extra se exivisse
Non alio sensu, quā si dormiturus sindonē poneret. Dicturus si posset,
Non est in cute mea virtus, hanc nunquam curavi.
Tene barbare nil habes mei nisi vaginā
Hanc etiam amittes ad me redituram.
At ne sic quidem mollitus, bulliente in olivo frigitur.
Si sartaginem audis,
Nescias, oleumne querulum gemat,
An ipso in oleo tripudiet Martyr.
Nemo sanè inter ungventa majore luxu diffluxit.
O dolorem voluptatum plenissimum?
Quid enim Martyrium, nisi beneficium malo animo factum.
Sic oleum & operā in primo Tyrannus amisit.
Succedunt ordine reliqui?
Et exemplum capiunt daturi.
Alterius oleum, alterius palæstræ ceroma est

Singu

Singuli fraterno martyrio donātur & suo;
Omnes antiquæ veritatis linguas immolant.
Omnes in fidei specimen Deo dexteras donāt.
Omnes ad Olympicam palmam sine pedibus currunt.
Omnes sartaginis oleo ad regnum sacrantur.
Vnā omnes, septemplicis instar lychni, Matrem circumstant,
Plus dico, omnes in ultimo spiritu loquuntur elingues.
Fundūtq; de sartaginis tripode oracula Delphicis meliora.
Mirantur Græci tam solida Hebræorū effata
Quibus nec suos Sapiētes cōparēt, nisi numero.
Quæris num fleverit mater?
Non plus quam hic lapis
Suas lacrymas alienis in oculis ridet:
Spectat suos Heroas, spectata Herois.
Seipsam in singulis miratur
Et singulos tuetur, dum intuetur.
Afræ volucri similis; quæ alumnos obtutu format.
Sic uno die septies Mater & Martyr;
Post septena Filiorum funera exarsit.
Et Planetarum numero addit firmamentū.

RAZIAS
EX LEVI MARTYR.

ETOPEIA.

Audi Viator, inauditam ad libertatem viam
Ducente virtute, quà vitium est sequi.
Sperabat Eupatoris Præfectus devinctam Iudæam;
Si Raziam ligaret.
Hic ad catenas quæsitus, confugit ad suum gladium.
Sed non egit pro voto.
Augustiore aperto vulnere,
Quam quo ingredi tota Mors posset.
Hoc more Mors est; cita invitis, sera optantibus.
Ergo instante Coborte, ignavum objurgans ferrum
De muro sese permisit

Non

Non est hoc ire sed præcipitare ad libertatem
At elisis retro cervicibus, ne sic quidē moritur,
Puduit animam à tergo exire.
Vel tantæ animæ nullus exitus satis patuit,
Traijcit se, per frequentiā fractus & integer;
Saxumq; pro cōcione insistens suggestui simile,
Trepidos Cives ad libertatem hortatur
ac ne verbis desit pondus,
Sua ipse viscera de vulnere pensilia dissipat;
Et plenâ manu supra populum spargit.
O vivacem fortitudinis naturam, quæ sui de vitalibus ludit?
Scrutatur securæ dextera penetrales animæ sedes.
Tot altè integumentis demersa pectoris sacraria.
Quæ nemo spectet impunè, manu ducit & vulgat.
Vivis pectoribus calentes exuvias prædatur
Laceratur qui lacerat, vulnus patitur qui facit;
Et palpitantia viscera ut non sua frangit, ut sua donat.
Capite *inquit:* Cives Hæc mea libertatis trophæa sunt. Hic

Hic animus ligari non vult, ne fibris
quidem.
Vitæ nodos & ligamenta proijcio:
Quæ rostra veriore declamantis facundia
Personuerunt.
Non hæc Svadæ medulla est, sed medulla-
rum Suadæ.
Superavit Actæi senis vota: (optavit,
Ille loquentium pectus de rima introspicere
Hic apertus Orator.
Non tam vocem, quam vocis organa ostendit
Simulq; ad auditores verba mittit, & viscera
O felicem populis, Augure libertatis Razia,
Qui suamet exta & Sacrifica manu tra-
ctato, consulens,
Omnia libera, & secura pronuntiat.
Actum est de tua Tyrannide Antioche:
Horum hominum ingenuitatem non coges:
Quid enim portas? abijces,
Libertatis clavim manu tenent, pugionem.
Muros? ad libertatem murus est gradus.
Catenas? Difficilius est sua intestina proscin-
dere.
Iugum? Næ cervices frangi possunt, non flecti.

Inediam? Possunt sine visceribus vivere.
Viscera ipsa exiges? Vltro ejaculantur.
Puto etiam suos nervos arcubus sufficient, ut te feriant.
Ah quid Amore libertatis ingeniosius ac sævius?
Titiano immitior vulture, suum scalpit pectus,
Vis amorem pingere?
Raziam in saxo pinge, sua uiscera dividentem
Evisceratì amoris symbolum est.
Errant qui Patriæ patrem vocant hunc Senis
Magnam Matrem verius dixerim.
Nam latè fossis visceribus Cives amplexus
Omnes liberos suos fecit
Utinam inspersilia hæc frusta Civibus innasci possent
Nullum verius fortitudinis semen est jactum.
Voluit igitur post declaritionem mori,
Vt integrum animum semianimi populo legaret.
Atqui tardante Atropo,
Vitæ suæ filum ipse præcidit.
Et nullas Fato gratias debuit, sed sibi

MATHATHIAS
EX LEVI.
NEMESIS.

O Cælitum strenuissima Nemesis,
Empyrej Numinis & anxiæ necessitatis Filia
Dic quales aculeos Levitarum patientiæ suffixeris,
Vt Martyria Marte mutarent.
Scio post enormem Sanctorum stragem,
Solitudine in Ciuitatem ingressa, in solitudinem fugerant Cives.
Quâ nullâ infelicibus felicior Patria.
Tu de Cælesti prætorio delapsa Virgo, (accẽdisti
Pontificem Mathathiam incinere jacentem sic
Quid agis cinerarie Senex;
Hoc cinere Zelum supprimis, qui æternus est focus,

Sacerdoti commissus?
Occidi cupis, cum liceat occidere?
O ingloriam fortitudinem, quæ pati tantum potest!
Ergo ut viuat Religio sanguinem totum dabis?
Hoc ipso peribit exanguis.
Cape in armatos arma.
Miseri fiant, qui miseros faciunt.
Sentiant hostes adhuc te viuum.
His monitis perpunctus Mathathias,
Sine Populo Princeps Pontifex sine Templo,
Se, Filios, familiam.
In sacram militiam contra Tyrãnos conscribit.
Tu interim Diuina Nemesis,
Pro belli signo, bellum dedisti:
Commissis alto in æthere flammeorum Equitum cohortibus,
Aureis inter se armis dimicantium.
Indubio victoriæ auspicio: quid enim auro inexpugnabile?
Horruit tua consilia Tyranni Prætor Apelles,
Versusq; ad crudelitatis alterum genus, clementiam:

Blandi-

Blandâ spe Mathathiam Idolis conciliare tentat non minus.
Sed nihil sperat, qui nihil timet.
Hic non Deum desérit modo
Sed desertorem Iudæum, Idolis adolentem, ipsa in ara jugulat:
Oppressurum quos impunè aluerat ignes.
Tum ferrum in Prætoris pectus intendit, cujus oculos spreverat;
Vt peccandi author cum peccati ministro plecteretur.
O meritas vices!
Sacerdos Iudici carnifex: Iudex Sacerdoti fit reus.
Nescio ad quem pertineant hæ victimæ;
Sanè Deo cadunt, à Dæmone rapiuntur.
Rediit ex his vulneribus in Religionis venas sanguis
Rèspirarunt Iudæi ipso statu, quem Prætor exhalauit.
O quantulis ex rebus quanta pendent!
Calamitas & Beatitudo, sola pugionis acie distabant.
Successu animosior Pontifex,
Ad Dei partes populum vocat,

Vox classicum fuit, vexillum pugio.
Egisti sub ea signa Assideorum Academiam,
Fortissimum genus, quia sanctissimum,
Græci, ex Leonibus vulpes, ad patrias artes confugiunt.
Aderant septimæ lucis sacra otia: (Barbari.
Tum feriatum Hebræorum Martem lacessunt
Heu misera ignorantiæ conditio!
Iudæorum plerique ignaui quia ignari,
Sabbati quam sui tutelâ religiosiores
Cædi malunt quam cædere.
Tu increpitâ intempestivæ pietatis morâ,
Surge, inquit, Mathathia: Sabbatū Marti consecra.
Quietis dies est, non inertiæ.
Nec ulla dulcior quies, quam sub palma.
Ipsa impiorum cædes,
Festum diem faceret nisi esset.
Beasti ergo te horribili spectaculo indignabunda Virago.
Fregisti properante curru Græcorum cumulos;
Manente magnis in vulneribus orbitâ
Ex eodem cruento gramine
Equis pabula, crinibus gramineam exhibuisti.
Ac

Ac ne lætitiæ funalia deessent,
Templa cum Mystis, Idola cum Idololatris in-cendi jubes:
Nec citius jubes quàm incenduntur.
Quidquid irreligiosum erexit Græcia,
Ne adoretur aduritur.
Tu inter illa incendia dirum subridens.
Fruere inquis; Antioche, promeritâ hâc luce.
Potes jam vero cognomento Illu-stris fieri.
Sic barbarum jugum excutit Mathathias.
In cujus unam domum, Iudææ vir-tus translata.
Tum fatali bello confecto, fato con-ficitur,
Palmas numeraturus, quas præmiserat.
Tu ad Cœlum conversa, & mucronem lambens:
Io *inquis:* Superi,
Nihil unquam dulcius bibi.

IVDAS MACHABÆVS. MATHATHIÆ FILIUS.

TROPHÆA

Parcite tantisper undis lassati Remiges,
Ne venerabile hoc littus illaudatum recedat.
Insignis ille Obeliscus, Modinæo solo apicem imponit,
Machabæorum cunis & sepulchris beato.
Ingentes illæ columnæ armis graves
Cœlo ingerunt quicquid formidaverat tellus.
Inter hæc Trophæa Iudæ Mausoleum surgit:
Qui sacro & militari ministerio, bis Princeps
Majora quàm geri possint gessit.
Dignum corpore Animum, res gestæ docent:
Dignũ animo corpus, Gigãtea mõstrat lorica.
Huic pro patria lege cõtra Barbaros accincto,
Vni-

Vniversa militavit Natura.
Angeli armis, Aer spectris, somnus præsagiis
Mortuos etiam sortitus Auxiliarios,
Ab Ozia animatur, armatur ab Ieremia.
Deus ipse tanto Imperatori centuarius,
Fulmineâ manu Fecialem se præstitit.
Ut crederes Deum pugnare, Iudam imperare.
Quin ab ipso stetere hostes.
Nam fulgurantis Iudæ obtutu dementati,
Cæco ludo mortes inter se diuisere.
Hoc fuit Iudæ pugnare, funebres ludos facere,
Claruit Virtus trium Tyrannorum periculo,
Epiphanis, Eupatoris, Demetrij;
Quorum primum solo nomine exterruit;
Alterum pugnando exarmauit; Tertium
agitavit extinctus.
Nicanorē trium Regū Pratorē, ter insurgentē,
Primo congressu nudavit, secundo fugavit,
tertio occidit.
Ab Apollonio sanguinem exegit:
Cujus gladium sanctorum cæde impium,
impiorum cæde expiavit.
Seonem, Ptolomæum, Gorgiam,
Syro, Græco, Asiano, exercitu circumvallatos.

Dum ad spolia conuolant, spoliauit.
Timotheum & Bacchidem blanditijs quam minis ferociores;
Menelaum & Alcimum, Mitra & Galeâ male usos,
Ne semel perirent, sæpius fugauit.
Idumæis palmas eripuit; Arabibus oleas concessit;
Fulminis more in obluctantia se exercentis.
Octoginta millia sub Lysia,
Centum viginti millia sub Antiocho.
Centum quindecim millia sub Timotheo;
Exigua manu, Ogygiâ strage dispersit.
ic nũero impar, succesor major, causa melior;
ella omnia lugendo concepit, ludendo cõfecit.
Victoriarum loca si quæris, Iudæum Orbem discurre.
ebelles Galaaditarum Vrbes currente incendio deletæ,
Præsteris instar perpetuâ flammâ viam signantis.
Idola omnia immolata, immolatores omnes mactati;
Dæmonum opprobria nunciarent Inferis,

Gazaræ

Gazaræ præsidium Ierosolymis æmulum,
Viginti non plus commilitonibus patefactum.
Ferox Maspha contrucidatis maribus evirata
Altissima Casphis, ideoq; ventosæ linguæ,
Civium sanguine stagnum auxit, ea die
non stagnum.
Carnion situ, Ephron ciuibus vallata
Didicere impietatem, nec mœnibus, nec ma-
nibus tutam.
Ioppitarum, Iamnitarumq; malefida navaliæ
succendit,
Fecitq; è portu pharum, suismet navibus
metuendum.
Ierusalem septies defensam, quater trium-
phator ingressus:
Superstitione, ac sanguine pollutam Dei domũ
Novis natalibus dedicavit.
Æternæq; lætitiæ imagine, (ti iussit.
Tabernaculorũ festam diem quotannis reuer-
Fortius nihil agere poterat: debebat & forti-
ter pati.
Itaq; Vrbe donato Imperio, quod in solitudi-
ne invenerat;
Hebræo cultu, Græcâ pace, Romana societate

Patriæ feliciter arrogatâ;
Domesticis malis, ut victores solent extinguitur. *(fuisse.*
Ex illo tantum sanguine constitit Hominem
Hunc igitur, dignissimo omnium loco,
Sua inter Trophæa, mœstissimi Fratres composuere;
Erectâ ingenti Pyramide, virtutum metâ situ & mole Nautis conspicuâ?
Vt votis assuescens Iudas, Æquora placaret post terras.

IONATHAS IVDÆ FRATER.

POLITICON.

In Iuda quid divinum robur;
In Ionatha quid humana prudentia possit,
Viator disce.

Parando Regno plus virium? seruando plus solertiæ requiritur.
Regebat Asiam interfector Antiochi Demetrius.
Asiam repetebat interfecti filius Alexander.
Inter Asiæ Procos meritoria prostabat Iudæa
At qui se gesserit Ionathas, dicam.
Audiant Principes majoribus interclusi.
Vrbanis tunc dissidijs agitabatur Ionathas:
Nam Iudâ caso, ad Victorem Bacchidem Vulgus defecerat,
Et alterius Fratris cruorem sparserant Iambrenses.
Adeò leoni mortuo insultant lepores.
Itaq; in Urbe urbes erant; & nullum caput quia multiplex.
Vtrisq; imminebat jam Victor Ionathas:
Iambrensibus lanceas inter lances,
Bacchidibus tumulos inter thalamos intulerat:
Vt pari somno, accubantes & cubantes, occumberent.
Hic igitur externas rixas odoratus, civiles statim composuit.
Et fraternæ ultioni præposuit pacem:
Actum

Actum enim de imperij salute cùm inte-
stina solvuntur.

*Rebus domi compositis utriq; externo
videri utilis cæpit.*

Exiguo quippe momēto victoriæ lance
inclinantur.

Quid eligeret Ionathas?

Inter geminum Matrem neutri accedere
intutum.

Utriusq; alea super te curret, nisi Iudas,
Aut unum Perditurus es, aut á duobus
perdendus.

*Ergo æstimatis hinc illinc uiribus fortiori
plaudens.*

Iungitur Demetrio Ionathas contra Ale-
xandrum.

Solerter. E factionibus, urgenda semper
infirmior.

Ni à Brutis doceri pudet, canes docent:
Qui rixantibus super veniunt, macilenti-
orem alltarant.

*Sed in fæderis pretium milites petit, obsides
repetit*

Quos cum Sionis Arce tenebant Græci.

Hoc

Hoc ſtatim ſatage ut Mars finitimus tibi ſit frugi:
Inter aliena negotia, tuum matura
In turbido naſſa mittitur.
Poſt paulum, fortuna bellicas ſortes verſante, Iam fortior Alexander præmijs ſolicitat Ionatham
Pontificatu, Coronâ, Purpurâ
Iungitur Alexandro Ionathas, contra Demetrium.
Qui primum tantum claſſicum audijt; Nam velocior ut fugeret à tergo vitam reliquit.
Levem credideris Ionathæ fidem? non fuit. Norat Demetrianum ingenium, injurium, & periurum;
In pugna comes, in pace hoſtis, expectabatur.
Fœdus ferierat, ut fœderatum feriret.
Solvit quippé felicitas neceſſitudinem, quàm neceſſitas ſtringit.
At rurſum mutata ſcenâ, *(lens,*
Demetrij Filius, Ptolemæi Soceri armis præpol-
Alexandrum interpellat.

Iungi-

Iungitur Demetrio Ionathas contra Alexandrum.

Quem fugatum Arabicus gladius inuenit.
Non fuerat melior Alexander, sed vtilior.
Pelasgi omnes.
Iudæis fidem non seruasset, qui oderat Iudæam fidem.
Capiendus ergo fuit, ne caperet.
Nec interim paruo lucro:
Nam vel annuente, vel non renuēte Demetrio,
Hebræam immunitatem, & Iudæ fines assequitur;
Hierosolymæ arcem vindicat, minax munimentum,
Quod urbis jugo impositum, Vrbi jugum imponebat.

In æstuario non dormiendum.

Neque hic stetere vices.
Patrios ulturus cineres puer Antiochus,
Augustioribus præmijs Ionatham demeretur

Iungitur Antiocho Ionathas contra Demetrium.

Quo statim fugato, securitati consulens,
Vrbem muris præcingit.

Hoc

Hoc agendū cum malæ fidei muneratore.
Beneficium cape cave a benefico:
Ut suummet munus, timeat si reposcit.
Poterat huic fortuna acquiescere,
si quiescere posset fortuna.
Tryphon Antiochi Præfectus,
Regni dulcedine captus quod Antiocho
acquisierat.
Asianæ libertatis spe Ionatham mulcet.
Iungitur Triphoni Ionathas contra
Antiochum.
Sic callidus Heros, cum Græcis græcisans,
Inter præsentem Hostem, & futurum;
Altero alterum trudens,
Aliquid semper ex utroque libavit.
Sed heu cæcam Polyticorū sapientiā; (quidē
Nemo omnibus horis sapit ne Ionathas
Quem Pelasga scilicet fide recepit Tryphon:
Receptū, vinculis suo fœdere strictioribus
occupat:.
occupatum cum Filijs immolat:
Et alterius oculos alterius cæde funestat.
Inclytus tamen Heros, nec Iudâ minor.
Nam si utrumq conferas dices.

Deum pro Iuda militasse, Ionatham pro Deo.
Extinctum fleuere Populi,
Magis ipsi deflendi.

ELEAZAR
IONATHÆ FRATER.

EMBLEMA.

Eleazari tumulo insculptus Elephas,
Magnanimæ mortis emblema est.
Sic perijt ut tumulatur,
Hæres paternæ perfidiæ Antiochus Eupator.
Asiam mouerat contra Iudæam;
Non homines tantum sed Elephantos
conscripsit:
Bellum non ratus, nisi Belluæ pugnarent.
Incedunt ordine horrifico mortis baiula mõstra.
Premente humeros machina, viris pressa,
Vt

Vt arcem arci impositam putes, ferream carneæ
Iubam & telum deformibus exerunt buccis.
Totaq; Iudaeorum jacula barritu provocant, cute refellunt.
Nec feræ tantum, sed ferarũ sarcina militat,
Nam barbari plus triginta, singulorum tergo impositi,
Suorum ictuum securi spectatores,
Funera laudant quæ faciunt.
Tot Bestias una gestat neq; dixeris utra major
Quæ gestat, an quæ gestantur.
Sanè ab hominibus bestiæ sævire discunt (at.
Quippe acuẽdo furori illarũ oculos miles inebri
Propositæ uvæ, sanguine, humanum imitante,
Nova res; purpureo incitari Elephantos non albo.
Sed fortasse sanguinem sitire a suo Tyranno, didicerant.
Vna præ cæteris, mole ornatuq; superbior,
Regalibus exuvijs loricata,
Regem testabatur insessorem,
Hanc Eleazar virtuti suæ scopum destinat
Sic eſt humana: in conſpicua collimatur.

Ergo per obstantes cohortes viam rimatus
Hinc inde ferream capitum segetem demetens,
Per hominum vulnera ad Bestiam venit.
Quam tamen invenit telis invperviam.
Nam geminæ soliditati squammosæ accesse-
rant bractea.
Armatum scopulum, aut mobile armamen-
tarium dixisses.
Sed habent etiam maxima quâ petantur.
Succedit stylò districto Eleazar,
Cataphractæ pecudis uterum suffossurus;
Vt uno lapsu duo caderent
Tyrannus de mole? ipse sub mole; uterque
suâ morte.
Nam sæculi fatum est;
Bonos opprimi malos ruere.
Procumbit furtivo ictu evíscerata Martis fera
Evertitur prono armo ferrata turris.
Cui pusillus pugio fulmen fuit.
Sparguntur humi præsidentes Barbari.
Victor superincidentis Bestiæ ruinâ teritur.
O qualis Machabæorum libertas!
Malunt sub Bellua frangi, quam viuere
sub Tyranno,

Sed heu frustrata virtus!
In Elephanto Antiochi arma erant, non Antiochus:
Loricam telis objecerat pectore vacuam.
Hi mores Tyrannorum
Arma gestant, non animum.
timent dum timentur.
Ergo Eleazar Antiochum petiit; sed pro Antiocho periit Bestia:
Pro simili similis immo idem.
Vterq. fera, uterq. duplici corde, & excors.
Sed Elephas inter Bruta Rex est, ille inter Reges Brutum.
Gaude felicissimo isto errore magnanime Martyr.
De Elephanto, non Tyrannum, sed Tyrannidem dejecisti.
Habes quod optas.
Sentis ex trophaei pondere victoriae magnitudinem,
Novo ritu Triumphaturus.
Nam caeteri Elephanto vehũtur, tu ipsũ vehis.
Non potes vulgari funere involvi Sanctissime confessor.

Mor-

Mortem inter opima inveniſti.
Ornant te inſignia, quæ te onerant:
Et extinctus Regem ſpolias.
Nec tumulum cura; Elephanto tegeris pro
Mauſoleo. (ſegmenta:
Neq; incendio emblemati petenda procul
Debellatus Elephas ebur miniſtrat

SIMON

ELEAZARI. FRATER.

DIPLOMA.

Bonum factum.
Anno Græcæ Tyrānidis CL- XXVII Mēſe IX
Non immemor Senatus populusq; Iudæus,
Quantum Simonis Machabæi divinis virtuti-
bus debeat
Prudentia,

Qui

Quâ Parentis optimi judicio, cunctis mortalibus anteferendus,
Fortissimis Fratribus perpetuum Consul assedit.
Pietati:
Quâ paterna germinaq; busta,
Honorificis molibus inclusit Charitati:
Quâ nutantem fraterno casu Principatum in se recepit:
Domesticis licet exemplis monitus quanti purpura staret.
Religioni.
Quâ supremo Pontificis fastigio impositus,
Profanos cum Templo animos depuravit.
Strenuitati:
Qua sacræ militiæ nuncupatus,
Septem Tyrãnorũ conatus, aut elusit aut elisit
Felicitati:
Quâ Hierosolymam Acropolim potius,
Pacem Hebræis insuetam exhibuit.
Munificentiæ:
Quâ Rempublicam ære & sanguine inanissimam complexus,
Suo auro publicum ferrum conflavit:
Providentiæ:

Quâ

Quâ rem agrariam maritimamq; turribus
portubusq; communijt,
Ut tellus & unda tuto sulcarentur.
Majestati:
Quâ, vultu habituq; corporis Semideo similis
Athenobium Tyranni emissarium attonuit.
Vigilantiæ:
Quâ, Quiritiū societate opportunè procuratâ;
Ab Romana Aquila auxiliare fulmen obtinuit
Deniq; fortitudini:
Quâ, ingratissimi Generi proditorio epulo rece
ptus et deceptus,
Suū, duorumq; liberum fidelē sanguinē dedit.
Ob ea promerita;
Atq; ut virtutum tantarum notæ,
Æmulationi ac solamini extarent;
Hoc monimentum.
Honorarias in tabulas immortalibus literis
referri,
Easq; Gazophilacij Templiq; frontibus affigi,
Decrevit.

IOANNES HIRCANVS. SIMONIS FILIVS.

EPILOGVS.

Requiesce parumper Viator.
Antiquioris testamẽti volumẽ ad calcẽ deuenit
Cum Orbe nata orbis Historia,
In Ioannis præconio sistitur;
A præcursore Ioanne redordienda.
Idem nomen, Synagogæ Hesperus, & Ecclesiæ Phosphorus,
Priori libro exodiũ, posteriori exordiũ præbet,
Et paginam utramq; compaginat.
Consonant enim sibi Diuina: extrema Primis respondent.
Æternus igitur scriptor,
Pro exacti operis colophone,
Memo-

Memoratorum Principum virtutes in Ioanne collegit,
Vt omnes in uno ligentur, & legantur Principes.
Ac ne breuitas Epilogo desit,
Triginta annorum gesta tribus verbis complectitur.
Quid enim de Ioanne Hircano narrat;
Sicarios perdidisse, strenue bellasse, muros refecisse.
Totum elogium, trilogio expeditur.
Plura memorare posteritas gestiet.
Quod Sororium parricidam, ne matricida furet, impunè dimisit
Septimum Antiochum pace, tertium Demetrium bello auertit.
Hircanorum superbiâ, Idumæorum impietate repressa,
Ex ijs nomen, ex istis palmas reportauit.
Hæc vel inter pensa, canuntur,
At Cælestis Encomiastes, laudes dum supprimit, exprimit.
Satis ergo fastigij ad Ioannis gloriam accedit,

Quod

Quod ipse post omnes, post ipsum nemo laudatur.
Eximius planè Princeps;
Qui humanis actis, diuino commentario, metam ponit.
Nam pneumaticus calamus in ultima hac cera hæsit.
Quis neget magnæ molis fuisse Ioannis Elogia
Dei manum lassabit.
Hoc nēpe exarato, respirabit diuinus spiritus,
Et feriatum calamum posuit.
Hic tu quoque respira.
Difficile est vera scribere; difficiliꝰ *audire.*

NO-

NOVA

ÆTAS

SANCTI.

ELEAZARI FILII.

I
I
I Ex *Levi.*

I Christi I linea I

S. Mathan. S. Panther I

I I I

S. Iacob. S. Bapanther. I

I I I

I I I

S. Ioseph. S. Ioachim. *S. Anna.*

I I I

I I I

S. Maria Virgo. *S. Ioannes Baptista.*

I I I

I I I

Iesus Christus Servator.

S. PANTHER ELEAZARI FILIVS.

S. MATHAN. PANTHERIS FRATER.

PARTITIO.

Auditis? ſonant divinæ tandem cognationis optata nomina,
Vicini Seruatore teſſera;
Qui promiſſus ſemper, & negatus, Orbis vota, dum irritat.
Hic Eleazari truncus duos in tramites finditur:
Quorum alter ad Virginem Martyrum, alter ad Virginem Matrem,
Uterq; ad miraculum deſinet.

Itaq;

Itaq; insectilis Patriarcharum linea, ut
Salus intret, agit rimam.
Nobilitas geminatur, ut germinet; germinat, ut germinetur.
Fæcunditatis terminus, Virginitatis fæcunditas.
Debebatur hic concentui consensus.
Ut unico stemmatis amplexu, Homini
Deus necteretur;
Et redeunte beneficio, Homo fieret qui
hominem fecit
Felices Mathan & Panther tanto Nepote:
Cuius propinquâ jam luce afflati,
Diuinarum virtutum fulgorem trahunt
ex intervallo.
Nulla tamen eorum virtus clarior,
Quam quod suas obscurarunt virtutes.
Nam sacræ Historiæ nihil commisit Mathan nisi nomen:
Panther ne nomen quidem.
Quod nisi memori Africani calamo effossum lateret.
Rarum Betum inter ambitiosos humilitas.
Illo enim sæculo siunquam, claritas crudelitate quæsita.

Ariſtobulus, Hircani degener Filius,
Innocentem Principatum ad Regni invidiam reſtituit:
Primusq; tyrannico diademate frontem perfricat,
(Neſcius quantum malorum ſub eâ bracteâ occuleretur)
Securius ut regnaret, noluit eſſe quibus regnaret.
Patricios carcere, Fratrem ferro, Matrē fame, confecit.
Nec dilato ſupplicio,
De pectoris venâ, ſanguinem vomvit.
Crudelitatis conſcientiam pro vomica devoraverat.
Huic Ianmænus, Salome Matris aſtu, ſufficitur:
Fratricidæ fratricida.
Hem quo devenerit Machabæorum gloria! (cognati.
Hoſtilis olim ſanguinis prodiga, nunc
Nimirum nullum patrimonium citius decoquitur quàm virtus.
Rarò ad tertium pervenit hæredem.

Ma-

Magnæ mentes, amentes gignunt.
Immodesto igitur sæculo, modesti
Fratres
Mathan, & Panther,
Tyrannicum fastum è Bethleheme in
Galileam fugere
Optimum quippe, in Tyrannos bellũ est fuga.
Et in Nazarena Urbe, hoc est inter
Flores,
Nazareo nidificarunt.

S. BAPANTHER PANTHERIS FILIVS.
S. IACOB MATHANI FILIVS.

NAVFRAGIVM.

Vos quoq; geminum Sidus Iacob & Ba-
Panther,

Mise-

Miſerrimi *Naufragij* ſpectatores ex tuto,
Procellarum finem ſerenæ lucis augurio
præmonſtratis.
Tenebat Judaici Regni clavum Iamnæus
Nauticam doctior ex naufragiis
Nam male regnando, regnare diſcitur.
Ibit ridente malaciâ felix, letumq; regni
navigium.
Et æquatos velorum ſinus ferente Spiritu
Fazam, Ejum, Eſſam, Gaulanum, Se-
leuciam,
Novo triumpho alligatas onerarias
remulcabat.
Sed inſolito ſereno tempeſtas ſuberat.
Acerbo ſtatim letho Naviculator de-
mergitur.
Succeſit Gubernaculo Hircanus alter
Iamnæi Filius;
Idem Magiſter & Proreta, Rex & Pon-
tifex.
Hunc ſubvertere Ariſtobulus Fra-
ter adnititur.
Æqualis navis periculo,
Sive geminus præſidiat rector, ſive nullus.

Erat

Errat alnus in pelago, in alno nautæ.
Duobus imperantibus obtemperat nemo.
Inter hæc intima navigo mala,
Externorum bellorum insana hyems supervenit.
Hesperius Zephyrus, cum Armenio Euro
Cum Tigrane Lucullus,
Alieno exitio rixantur.
Non capit sese Italicum mare
Tyrrhenum in Eoum refunditur, & undas miscent.
Vorticosa Charybdis Antipater,
Per discordiarum rimas armorum æstum immittit,
Nauarchum mersura Aristobulum, qui clauo hæret,
Hic cui necessitas pro arte,
Demissos velorum sinus aduerso obliquans vento,
Ad Pompeianam Scyllam ultro declinat:
Quæ rapido turbine!
Iudaici Regni clavum suis de cardinibus vellit:

Puppim

Puppim calcat & Proram, arcem ac Templum:
Anchorales tuitæ fidei rudentes præcidit,
Et fera votâ dissipantibus ventis,
Legum tabulas, navigij compages, dissolvit.
Fluctuatum deniq; nauseantemq; Aristobulum.
Hic cæcos Romæ vortices absorbet.
Hic bis emersus, bis submersus,
Amicâ Cæsaris manu; spirans educitur.
Sed Pompeianorum vi fluctuum circum fusus,
Nauteam bibit venenum.
Hic exitus Iudææ Regnum & Machabeos Rectores tulit,
Miserrimam Romanorum pyratarum prædam,
Qui sacras opes, aureasq; trabes,
Sparsa tempestatis analecta, reliquiasq; collegere.
Eximio documento,
Fraternis discordijs Regna naufragare.

Vos

Vos vero amica lumina, ſalutareſque
Dioſcori,
Bapanter & Iacob,
Virgineam é Cælo Navim, cui nomen á Mari,
Divinis mercibus onuſtam;
Cæleſtemq; Gubernatorem Ioſephum,
Dexteriore alite velificaturũ oſtendiſtis

S. IOACHIMVS
BAPANTHERIS FILIVS
S. ANNA IOACHIMI VXOR.

EPITHALAMIVM.

Deſcende Cælo ubi nihil agis ſanctiſſime Hymen.
Duas extra cælum cæleſtes animas copulaturus,

Ioachimum & Annam,
Illum Regiâ, hanc Sacerdotali ſtirpe;
Ut dotali utroque apice Nepotẽ inſtituât
Inter Reges Pontificem, inter pontifices
Regem. (nexuit;
Age; jugalibus nodis quos Æternitas
Cor geminum ſtringe vel unicum divide:
Ut alter Sponſus ex altero ſpiret.
Sed heu ſpinoſa primordia; initio plan-
ges, dum panges.
Ultra viginti annos ſterilis ille thalamus
Nil niſi lacrymas gignet,
Sed verte ſtatim lætioribus hanc næniam
Nam ſterilis parens,
Majorem prolem utero capiet, quã mẽte
Stupente rerum naturâ,
Tam fœtam, quám fætũ extra ſuas leges.
Adde novam inter fœminas laudem.
Citra Sobolis crimen Matrem fieri.
Nam cæteræ carnifices antequã Matres,
Partum conficiunt, dum concipiunt.
Unoque momento,
E Cœlo demiſſã Animã Orco exponẽtes
Vitam largiuntur & lethum.

Sola

Sola Maria Parentis honos, non onus,
Maternum uterum condecorabit intrãdo
Nec deerunt puerperio præſagia.
Renaſcenti enim Templo naſcetur Virgo.
Alteram Dei Domum parabit Anna, alteram Herodes reparabit.
In altera Numini fient victimæ,
In altera victima fiet Numen.
Creſcet cum prole Parentum felicitas.
Nam mutuo ſe pignorati amoris officio.
Filia ex Parentibus, per Filiam Parentes vivent.
Ita Ioachimi penates alterum Cælum merito voces;
Ubi Sacra Familiæ Trias,
Corporibus tripartita, Animis una,
Genitor, Genitrix, Genita,
Beabitur, & beabit.
Omnia deniq; in unum vota colligans
Longævi Conjuges;
Cum ſeſe Numinis Avos mirabuntur.
Tanta gaudia,
Nec illi ferre, nec tu fari potes Tace.

S. IOSEPH

IACOBI FILIVS: VIRGINIS. SPONSVS.

TITULI.

Senis huius magnitudinem, tergemino metire Titulo.

Vir MARIÆ fuit

Solus nimirum toto orbe ſelectus.
Virginj Vir, Virgini Virgo
Fortunatum Conjugium,
Cui dexter Ales Angelus,
Divinitas Pronuba, Flammeum Flamen, Deus Verbum.
Unica hæc Hymenæi tæda fumo caruit,
Virgineo candore non denigrato.
Iugalia hæc vincula nihil ſtrinxere præter Animos,

Nec

Nec ultra amorem ivere amantium vota
Nec novum Iosepho, Dominæ nolle misceri.
Dubito nuptialem cælibatum, an cælibes nuptias vocem.
Nam sponsæ contubernio, sponsi virginitas geminatur.
Novoq; miraculo, forma pudicitiæ suffragatur.
Deniq; sic palmæ nubunt:
Hinc alter ille, majorq; Titulus:
Pater IESV fuit.
Quippe naturâ Patruus, coniugio Vitricus, officio pater;
Privignum Numē educavit, erudijt aluit
Et vitam si non dedit servavit;
Deumq; oculis, genuit custodiendo; toties Pater.
O quanta dignitas! Filium participare cum DEO;
Et ulnis Alumnum regere Orbe maiorem:
Qui vel parendo Parentem facit.
O gratas educationis vices!

Ille servat, hic servit; & Altorem suum alumnus alit.
Orant alij Nomen, hic cogit;
Nam Patris vota Imperia sunt.
Adijce postremum Titulum.
Filius DAVIDIS *fuit &* FABER.
Quis credat;
Regia Davidis, linea in Materiario finitur
Novæ nimirum nobilitatis Fabro.
Nam retrograda generis claritas;
A Deo in fabrum, à fabro in Reges Avos, refunditur.
O nexa providentiæ opera!
Regalis Genealogiæ princeps Adam, postremus Ioseph;
Ille Agricola, hic faber.
Nam lignum, peccati materiam, ille sevit, hic secuit
Haud alienum à Christi patre mysterium
Quid enim Deus, nisi Faber?
Tornare Orbem, inspicare montes, dolare campos,
Excidere homines, fabrilia sunt,
Verè ut dicas, Fabrũ Deũ; & Fabri Filiũ.
Respon-

Reſpōdēt vero moriēti Chriſto hi natales
Ut inter eādē artē viveret, & occūberet.
Malleus, forfex, terebræ, clavi, ligna;
Vitæ miniſteria mortis inſtrumēta fuêre
Eademq́; domeſtica arte cunæ dolantur
& cruces.
Suæ igitur neci naſcendo proludit:
Dum ex Fabro naſcitur,
Nec minor Davide Ioſephus,
Avitum Regnum gerit in officinâ.
Stant illi ſua imperij ſigna,
Fabriles ſecures, & lignei faſces, quos
puer alligat.
Summa illi authoritas.
Mortalibus imperat Puer, Puero Mater,
Matri ſponſus.
Nec Imperij nomen abeſt:
Quid enim Ioſeph, niſi Auguſtus?
Itaq́; uno tempore ſuum Roma Augu-
ſtum jactat,
Nazareth ſuum.
At quanto dignior hic Magiſtratus,
Rerum Dominum domi poſſidere?
Solus igitur Mortalium Ioſephus,

Cælum non impertivit, ſed exegit.
Nam quæ alijs divina donaria ſunt,
Ioſepho Iſagogicum fuit, & nutricia:

SANCTA
MARIA VIRGO
IOACHIMI FILIA
CHRISTI MATER.

SCVLPTVRA.

Lauretana hæc ſtatua, Lucæ ſcalpelū ſenſit
Utinam Vitæ quoque ſimulacrum calamo edidiſſet.
Sed Hiſtoriographi officium argumenti diVinitas Vertit
Nam cæleſti calamo in ferreum cælum degenerante,

De ſcriptore ſculptor, pro verâ effigie
ligneam dedit;
Totamq; exanimavit hiſtoriam.
Falleris Viator, figmentum hoc Evangelium ſupplevit.
Facundus codex & candex,
Atqui diu ſecum cogitabundus Artifex,
Animi Idæam ligno impreſſit.
Audi myſteria, & mirare.
Primum, Cedri Regiæ arboris, trunco excita effigies,
Nobilitatem refert:
Quæ undeviginti luxurioſa Regibus,
Virginem tulit;
Tanti Generis non tam ſtirpem, quàm ſtipitem.
Præterea ex areſcente materia ſculpitur.
Nam ſterili Matri ingenita eſt virgo.
Quid enim mortuâ ex Venere gigneretur niſi Virgineum?
Nullum in hoc Typo peccatum culpes;
Nullum in Prototypo,
Nec illud pridem mundo cognatum.
Nam ſola Maria Adami lutum non oluit

Iam ſi Templo Imago, Imagini Templum dicatum;
Templis etiam colenda Maria, Templum coluit
Cum trimula caſtis Aris Admota, (vit;
Ipſa Deo, ipſi Deus, virgineũ florẽ ſervamunusq; imperavit offerendo.
At quod fabrili materiæ nubilis adhæret forma;
Specioſum cum Fabro conjugium refert
Immo in conjugio cælibatum.
Nam ſi ſtatua nuberet ſic nuberet.
Cernis eodem trunco;
Exſculptam cum Filio Matrem, cum Matre Filium,
Gemino, & uno corpore;
Ut dubites utrum ex alio naſcatur;
Habes Prodigium illud maximum,
Cum Deo genita Deum genuit:
Novoq; reciprocæ cognationis vinculo,
Dei Filia, Filij ſponſa, ſponſi Domina,
Domini ancilla:
Cæleſtia humanis, humana cæleſtibus, compaginavit.

Sed

Sed heu brevis voluptas! Vide ut Christifera Imago,
Infantem gremio ſtringit, atque ſcalpenti porrigit
Sic Filium, Simonis gladio ſcalpendum, obtulit Mater.
Miraris Ægyptium Statuæ cultum, colorem, ſolutum crinem?
Non alia ſpecie profuga hæc Aſtræa,
Herodianam Vulpeculam latuit inter Ægyptios;
Gemino Sole felices.
Sic rerum Arbiter, ne Tyrannum perderet, Filium proſcripſit.
Inſigni documento,
Excutiendos malos Principes,
Non cædendo, non cedendo, ſed recedendo.
Hoc ipſo miſeros, quoq; Iuſtitiæ deſertores Iuſtitia deſerit.
Mirum potiùs, cur dexterâ puerum ſuſtinente
Vix dexteræ fidens lævâ Meſſiam amplectitur.

Nam pia Genitrix, in Templo recuperatâ prole,
Rapaces adhuc Synagogæ manus formidat:
Et inter voluptatem & timorem,
Amplexus geminat, ut affectus,
Quærit divino ut amore flagraverit?
Habes calorem ex colore.
Fuliginoſum hoc tirnum, Amoris torrem oſtendit.
Silentium quæris? Statuam taciturnam interroga.
Verecundiam? nil oculis amplius indulſit
Quam ſtatua ſuis.
Clementiam? ſuſcipe prolitam Chriſti dexteram,
Veluti miſeris bené precantem.
Hanc rogavit Parens; & quicquid rogavit, irrogavit.
Sané primum ac poſtremum Chriſti Miraculum,
A Parthenia *Matre* impetratum conſtat,
Ut pervicacia ſit dubitare de cæteris.
Refert jam Opificem ſciſcitari,

Cur

Cur discriminatis ut in funere crinibus,
Docentem dolavit, sed erectam?
Certe sic stetit juxta Crucem, Cruce altior & solidior.
Callidè igitur fœmineam Statuam sculpsit Lucas.
Nam Filij mortem ut Fæmina sensit, ut Statua tulit.
Quin etiam Cedro ectypam Virginem elaboravit:
Simili cum Cruce ligno:
Nam Crucis instar, Cruci apposita;
Et altera alteri patibulum fuit (primat,
Quid? ultima ejus fata nil argutius ex-
Quam corrupta è Cedro Statua.
Exanimati sed incorrupticorporis typus.
Æterna hæc sanctio, ut omnia pereant
Vel immerentia:
Damnata, quia nata:
Post omnium mortes, Mors ipsa morietur.
Adeò Parcæ, ne sibi quidem sunt Parcæ.
Sola Deipara perijt, non putruit, & in scrobe floruit.
Restabat erudito operi labor extremus,
Tri-

Triumphalis ad Cælum Hæroinæ cursus
Hunc denique Imago refert,
Erecta, paludata, auro corusca.
Tali siquidem pompâ
Ad illum veniens, qui ad ipsam
venerat,
Cælum addidit Cælo.
Quin operi coronam imposuit sculptor,
Dum sacrum *Simulacrum* coronavit
Nimirum, Cæli Augusta Terras
despiciens,
Regia semper munera,
Optantibus donat, ignaris ingerit, in-
gratis obtrudit.
Neminem relictura miserum, nisi qui
velit.
Dubitas? Statuam do testem.
Ante hanc nemo vacuus rogavit:
Ne Turca quidem,

S. IOANNES.
BAPTISTA.
VIRGINIS EX CONSORBINA NEPOS.

PRÆCONIVM.

Iam jam numen aderit.
Adest jam Numinis Præco
Hoc Præcone:
Nemo major nemo minor.
Prophetarum postremus, Martyrum primus,
Solis Lucifer Luciferi Vesper,
Messiæ magnitudinem ex sua imagine expressit
Immò Messyæ Mystes, & Christi Christus,
Mundi lustratorem lustrali aquâ sanciuit,
Ambigente Iordane, lavaret an lavaretur.
Nobi-

Nobilis fluvius, cælesti Eridano mini mè invidus.

Nam ille in cælum translatus, huic Cælum delatum.

Hem quantus: at quantulus fuit?

Tantam sanctitatem ad nihilum redegit,

Cum se Neminem *dixit.*

Tantòq; se diminuens quantò cælitus auctior,

Cum Omnipotentia certavit.

Hic ne vinceretur, augentem vicit se minuendo;

Illa ut vinceret, imminutum vicit augendo.

Adde hoc Præcone,

Nemo taciturnior, nemo vocalior.

Vix conceptus silentium Patri indixit.

Vix formatus, Deum hospitē nutibus excepit.

Vix utero egressus solitudinem ingressus,

Hirtus, jeiunus vigil.

Cum Angelis Angelus. Mutus cum Mutis vivens,

Quod loqueretur, tacendo didicit.

Nemo diutius infans fuit, nemo altius fatus.

In deserto disertus,

Et jam nihil nisi Vox.

Ru-

Rudes instruxit, avios reduxit,
Peccantes increpuit, Reges terruit.
Trunco etiam capite clamosus,
Visum se morti approbavit;
Et ad mortuos uitæ Præco descendit.
At at, procumbito Viator
Præco siluit, Messias adest.

IESVS CHRISTVS.
DEI AC VIRGINIS.
FILIVS.

META.

Sistimur ô tandem tibi Clementissime Assertor,
Sacri voluminis Alpha & Omega:
Non longius vagaturi, te contacto.
Quò enim procedat qui te accedit, ultimam rerum metam?

Tu Aviti Generis Meta

Matris annos in Proavis numeraturus;
Trium & ſexaginta patriarcharum Stemma claudis;
Omnium nobiliſſimum, quia notiſſimum
Nam patricij ſtipites reliqui.
Quâ commendantur vetuſtate carioſi,
Simul eduntur, & exeduntur
Tu antiquorũ antiquiſſimus, noviſſimorum noviſſimus;
Majoribus major, poſterior poſteris;
Seviſti nobilitatem tuam, & meſſuiſti:
Verè tuam quia à te fluxit in te redijt.

Tu Divinorum operum Meta.

Cæleſti ſatu mortalia cæleſtibus nectens,
Ex Deo Homo, ex Virguncula *Deus*,
Quod unum deerat univerſitati miraculum expleviſti.

Tu Temporum Meta. (tremo natus;
Summo ſolſtitio, nocte mediâ, anno ex-
Solis fugam, umbrarum incrementa, anni lapſum inhibuiſti;
Et geminus verè Ianus,
Antiqui noviq; Sæculi intercalaris Spectator, Pacem

Pacem, uti terminales Ferias, Orbi indulsisti.

Tu Dignitatum meta.

Quâ in Stabulo contractâ, Purpurati Astronomi retrocessêre.

Nã quid ultra Bubile illud fastus explicet Ubi superbiæ frænum est fenum?

O novæ Astronomiæ sectanei Reges:

Cæteri Præsepe inter Stellas hi in Præsepi Stellas observarunt.

Solicite igitur capitum decora ante tuos, pedes projecere;

Gnari dignitates desinere ubi incipiunt.

Tu Mosaicæ legis meta.

Durissima jura circumcisus circumcidisti

Et inamœna Synagogæ spatia mutasti.

Lapideo illo gladio pro limitaneo lapide infixo.

Tu sapientiæ Meta.

Pharisaicam Templi Exedram duodennis evertisti.

Nam te audito, qui omnia docebãt, nihil scire didicerunt:

Et Infante Magistro, se noverunt infãtes.

Tu

Tu Infernæ potentiæ Meta.
Spectante Solitudine cum Lucifero congressus.
Avidum esuriendo strangulâsti;
Et incestam illam naturam, æternæ flâmæ custodem,
Malarum Vestalium supplicio de rupe impellens;
Hesperum fecisti ex Lucifero
Tu Peccati Meta:
Iordanem intrando abluens, ut aliorum sordes elueres, (mersus,
Herculeæ instar columnæ, fluctibus de-
Undarum & scelerum cursum progredi vetuisti.
Tu Votorum Meta:
Patrium orbem benemerendo discurrês
Fatigato sæpius pede, nunquam manu,
Supplicia à supplicibus avertisti
Tu Mortis Meta:
Arboris ejusdem paxillo, quo Mors
Adamum transfixerat,
Æquâ talione Mortem confixisti:
Quæ funestissimo, exacto stadio,
Ad

Ad eundem ſtipitem unde mota fuerat, ſtetit;
Et Adamo altero abſorpto, pridem vomuit.
Tu Gloriæ Meta:
Æneos Orci poſtes cruentâ dexterâ eluctatus,
Gementem ſub terras Patriarcharum populum,
Ab Tartareis ignib9 ad ẽpyreos evexiſti;
Relictisq́; in Monte veſtigijs, quæ inſiſteremus,
Tam faciles ad te aditus pandis, ut volare ſit, velle.
Te igitur Beatiſſimam omniũ rerum metam,
Ex deſtinato aſſecutus; exacti operis curſum ſiſto:
Hoc uno rectum, quòd ad Te pervenit.
Is enim errat, qui á Te deerrat.
Hic feſtivo celeuſmate Stationẽ occupãs
Foliorum carbaſa complico:
Et pro anchora, emeritum calamum figo
Anno Tuo 1634.

ELO-

ELOGIA
ET
EPIGRAMMATA
IN DUODECIM
CÆSARES.
SUETONII.

C. IVLIVS CÆSAR.

Lucij Cæſaris F. lux Cæſarum & Pater
Romanus Alexander, Terræ Mars,
Omnibus tàm metuendus, quàm mitis:
pretium fecit ſervituti.
Victo orbe Urbem victricem orbis vicit.
Defuêre illi hoſtes, hoſtem habuit Patriã
Ne deeſſet unquam quod vinceret.
Ingratam Patriam patrijs armis punijt;
Eam vicit invitus, quâ vixit invitâ
Qui Romæ propugnator non regnavit,
Regnavit expugnator. (vit.
Pro Roma triũphârat de Roma triumpha-
Amavit tamẽ inimicam, nolenti profuit.
Sæpe á fulmine lauro ſervatus regiâ,
non ſemper:
Quem inermem timuerunt arma, armata
necavit toga:
Ceſſit Civibus Cæſar cæſus;
Seró cognitum luxit Patria,
Viventem hoſtẽ mortuum vocavit Patrẽ
Parricidium confeſſa, cum Patrem dixit.
Diſce lector;
Melius ſæpè quæ non habes vides, quam quæ habes, CÆ.

CÆSAR:

Per mare innatans commentarios gerit.

Horrida felici rumpit freta pectore Cæsar
Librũ læva regit, dextra flagellat aquas,
Dũ Mare Cæsareæ formidat verbera dextræ
Currit inoffenso tuta sinistra libro;
Dextera fit remus, navis tua corpora Cæsar,
Vela chlamis, malus læva, volumen opes
Ibitis illæsæ metuenda per æquora merces,
Naufraga non poterit tanta perire ratis

CÆSAR

Scribit suos commentarios.

Quæ modo fulmineum uibrabat dextera
Pacatos calamos sanguine lẽta regit (ferrũ
Scribit dextra eadẽ calamo, qua gesserat ense
Hoste vetustatem, deficiente, ferit.
Nulla tuæ, Cæsar, celebratæ gloria dextræ,
Aut ferro, aut calamo si caruisset, erat,

CÆSAR

Contra Iubam pugnaturus Augurium spernit

EFfugit attonito ſacris data Victima Vate,
Nullaq; deluſis linquitur Ara focis.
Impavidus metuenda videt præſagia Cæſar,
Capitaq; neglectis promovet arma ſacris.
Fortunam ſed enim: vel ſeſe conſulit unum,
Non capit à profugo præſcia fata Bove.

CÆSARE MORTVO

Sidus novum apparet.

SIdereum repetit, cui ſe ſubduxerat Axem,
Et quæ celârat lumina, Cæſar habet.
Impia ſecretum manifeſtant Vulnera Numen,
Stellaq; per lacerum libera corpus abit.
Trãſtulit imperium cælo dum linqueret Orbẽ,
Par erat ut victo vinceret Orbe Polum.
Iam conjuratæ prodeſt injuria dextræ,
Magnum, quem voluit perdere, Roma facit.

D. AVGVSTVS OCTAVIA-NVS CÆSAR.

Patris virtutē cōtraxit filius Patre major.
Jlli corporis forma Imperium promisit,
Animus dedit.
Privatus Imperatori similis, Imperator
privato fuit.
Doluit patria cum Principem fecit,
gavisa cum habuit.
Timebat Carnificem, medicum experta.
Ad bellum natus, bellum fugavit.
Motus est Orbis illo moto quievit quieto
Brevis pugna pacem peperit longam:
abortum fecit fortuna.
Iani Templum solus clausit:
Musarum solus aperuit.
Quibusdam non caruit vitiis,
vitiorum severus ultor:
Quæ admittere pudebat, committere
non puduit;
Nec tantum se hominem probans, quod
in humana incidit.
Qui Deus habebatur inter homines,
cœpit

cæpit homo haberi inter Deos:
Demum Nolæ, volente fato,
Invictus Viris victus à Fœmina:
Obijt sol Patriæ oriens ploratus,
ploratus cadens,
Disce lector.

Quo præsente exspiraturum te putas, foris suspirabis si absit.

AVGVSTO.

Comedenti Aquila panem rapuit.

DUm prandes tibi furitivo Iovis armiger,
Ambesas avido diripit ungue dapes(usu
Ab Iove consvêrat divisã sumere mensam.
Te similem cernens credidit esse Iovem

Dei nomen iniqué assumit.

VNo bina videt miracula tempore mundus
Cedere Roma Deo prodigiosa negat
Nã Deus humanos, dum se tenuavit in artus,
Parvus Homo ingentem se facit iste Deum.
Ille homo cum fiat, Divus non desinit esse,
Cum Deus hic fiat, non sinit esse malus
Major es ergo Deo, vel nomen fingis iniquum,
Cæsar non potuit, quod potes ipse Deus.

AVGVSTVS

Audita Civium clade caput ad parietem allidit.

TRūca vidēs Populi derisus corpora Cęsar
Aspera feminei marmora fronte petit.
Scilicet ultricem geniali vulnere niti
Pallada conatur, se putat esse Iovem

AVGVSTVS

Veneno ab Uxore (ut putatur(propinato interit.

CRudæ novercales cōmiscet fœmina succos
Cæsar, & in pateris ultima fata bibit.
Pastus vipereis vitâ fugiente venenis,
Ad lentam properat pallidus ora necem.
Nāq; hostes rabidi furiarum ut maxima Regē
Perderet, orârunt, perdidit Vxor Anus.

CLAVDII TIBERII NERONIS

In obscuro atramento clarescant gesta, si possunt:

Hic

Hîc Liviæ F. Augusti Privignus
Matris mores tenuit, non Vitrici.
Acuto in pessimis ingenio,
obtuso in optimis:
Dexterâ fortunâ sinistrâ virtutem habuit
Triumphator aliorum sæpe, nũquâ sui.
Repugnante vitrico Matre propugnante
Ad Imperium ab Exilio venit, in exilium missurus Imperium
Tám sceptri amans cum non haberet: quàm amens cum habuit.
Sponte se Roma Tyranno tradidit,
Tempori serviens non Regi.
Cives pressit ut aurum exprimeret.
Simulatione Protheus,
Nunquã magis hostis, quã cum blandus.
manu hamabat, amabat vultu.
Capreis marcescens Romæ aderat
ferro si non consilio:
Famæ nepotes perdidit suæ famæ nepos?
A nepote tandem perditus obijt.
Huic lætas populus exequias fecit.
Disce lector.
Mores non mutat qui gradum mutat.

TIBERIVS

Etiam noctu res obiectas videt.

ACcipiterne rapax metuēda ve noctua fur
Sit Cæsar dubiū est, tamen alteruter est (tu
Accipiter nil nocte videt, nil noctua claro
Fusca die: Cæsar nocte dieq; videt.
Est utrumq; igitur: pavidæ migrate volucres,
Non vobis nox est, non benè tuta dies.

TIBERIVS

Fame occidit Nepotes.

NUtrit Amyclæū Romana per ātra Leonē
Nutrit, & Hircanæ Claudius ora Feræ,
Cæsaream lambit saturataq; Vipera dextram,
Humanas capiunt lubrica monstra dapes.
Quæris jeiunos cur perdidit ille Nepotes?
Non tantas poterat pascere Roma feras.

TIBERIVS

Dum tonat lauro se cingit.

AUdit iners metuit stridētia fulmina Cæ-
Sulphureā nimbo parturiente facem (sar

Quasq;

Quasq; secrenato temnebat sidere frondes,
Adjungit tepidis nube tonante comis.
Errasti: quin te quia cingit Regia laurus,
Regia te Cæsar fulmina concutient.

TIBERIUS
Fame perit.

ABripit expressis quãtũ petit urbibꝰ aurum
At nequit aurivorã solvere dente famem.
Illyrijs grauidum suspirat messibus Istrum,
Devorat optatas Cæsar, & ardet, opes.
Quicquid Romana metitur sine lege, securi.
Flagrat, nec toto frangitur orbe fames.
Desine consulto tua, Cæsar Aruspice fata
Quærere; vis dicam: tu moriere fame.

CLAVDIVM CÆSAR.
CALIGVLAM

Ex clade Hæroum, ex cæde nominis ex
caligine oblivionis
perge vindicare Fama.

Quid

Qui in mortis castris vitam habuit.
Nondum puer iam Miles, prius gladiū vidit quam solem.
Ut Mavors ortus, ut Bacchus vixit;
Fortior infans, quàm adultus,
Præposteram habuit ætatem,
Tātū ut Imperiū raperet sui ortus memor
Tiberio vitam cum vita rapuit,
Ejus sanguine suā chlamidē purpuravit.
Regiam laurum messuit gladio
Quamvis laureâ contemptâ, primus auream coronam gessit.
Aurum Imperij non laurum amans.
Deus credi voluit,
Humana vitia Deorū cōmedans nomine,
Immortalitatem affectavit mortalis:
Demum suâ morte mortalitatē est fassus,
Nā inter milites ortus inter milites obijt.
A milite vitam accepit, & mortem.
Disce lector.
Fortis est non qui inter fortes nascitur, sed qui fortiter vivit.

(✱)

CA-

CALIGVLA

Naſcitur in campo.

CÆſar ut incluſus materno carcere ſenſit
Claſſica non potuit tædia ferre moræ.
Intempeſtivo diſcindit viſcera nixu,
Sanguineamq́ petit ſanguine tinctus humum
Ut clypeo exceptus novit volitantia pila,
Natalem gemuit ſe celeraſſe diem.
Crediderat ſed enim pateras audire ſonantes:
Deceptum ſimili ſe videt eſſe ſono.

CALIGVLA

Primus aureum diadama tulit.

PRimus Apollineâ cõmutas fronde metallũ
Cæſar, & agrifero ſtringis in orbe caput.
Non ſano capiti fragilles per tempora frondes,
Non ſat erant nodo te meliore ligas.

CALIGVLA

De milite natus, á milite occiditur

QUem dederũt Vitæ Martis feralia Caſtra
Eripiat vitæ Militis una manus.

Mars

Mars animũ dederat, sed cũ te perfide Baccho,
Per similem vidit, quod dederat repetet.

CALIGVLA

Saturnalibus diebus addidit Iuvenales.

Foemineas Cæsar cum fastidire Calendas
Cæpit, & heroam sistra perosa manum
saturnalitijs Iuvenalia festa diebus.
Iunxit, & attonitâ distulit Urbe Iocos
Crede, nec ingratus Iuvenalia munera Civis,
Accipiet: Dominum non sinet esse senem.

CLAVDIVS TIBERIVS. CÆSAR.

Ante Imperiũ sine fama fuit, quia latuit,
In Imperio infamis quia non latuit.
Clarior erat si fuisset obscurior
Hic in ãgulis gladiũ fugiẽs sceptrũ inveni,
Quẽ cæliũ voebãt patres cæsarẽ fecit *miles*

Ve-

Vecors, ſtupidus,
Stultus prudētibus, prudens ſtultis viſus,
Iuris gladium tam periculoſè vibravit,
quám ignavè:
Calamo felicius quàm gladio uſus.
Avorum geſta ſuo calamo teſtatus,
Sua geſta nepotū calamis liquit deteſtāda
Triumphavit ſemel, pugnavit nunquam
Timida fortuna (ut Elephas) Victoriam
aborta eſt.
Honores contempſit carens virtute,
In hoc tantum iuſtus.
Cenſuram Cenſere dignus, Dominium,
ſub Domino geſſit.
Liberti libertus Uxoris ſervus-
Omnia in Imperio habuit præter Imperiū
Uxore unâ occiſâ aliam habuit vindicem
Veneno ab Agrippina ſublatus.
Diſce lector.

Ignavos ſi per vim extollas, per vim deprimes,

CLAVDIVS.

Jn latebra occulatus, Imperator fit.

IMperij fugiens lucem, latebrosa subibit
Cæsar: quàm Princeps, maluit esse fera.
Cōscia mens sceleris pronum formidat honorē
Ægra manus sceptri pondera ferre nequit.
Desine Roma Ducē nolentem uelle, quid urget,
Non bolet is sceptrum ponere quando boles.

CLAVDIVS.

In Imperio vitam inertem ducit.

FOeminea temerata manu regalia Cæsar
Sceptra gerens, partū perdidit omne decus.
Regius illustrat latitantia crimina fulgor,
Quem toga celabat, prodit aperta Chlamys
Obscurat claro in solio sua nomina Cæsar.
Clarior in latebra, si latuisset, erat.

CLAVDIVS plures aquæductus condit.

CÆrula Rōanas quæ proluit unda ruinas,
Cæsareo liquidum munere fundit ebur.
Qui Tiburtinis Anio subductus agellis
Ciuis in Aonias se stupet ire Domos,
Quiq; per infracti peregrinus vulnera montis.
Transfuga Romuleâ Fuscidus Vrbe fluit.
Et piger attonitis qui torpet fluctibus amnis,
Cæsar cuncta tuæ sunt monumenta manus,
Exigit undarum te Principe Roma tributum:
Terrarumq; caput, vult caput esse maris.

C; LAVDIVS, Ad pugnam non exit.

I Piger, abstrusis te vecors eripe Thermis.
Inuocat āpla tuas Barbara præda manus
Hostibus aucta seges Romanis falcibus auget
Materiam: tantæ sunt tua damna moræ.
Prouidus Imperij jacturam Claudius horret
Imperium in latebris seruet, ubi dederant

NERONIS CLAUDII CÆSARIS.

Aude calame vel ſcribede nomen vel proijcere,
Calamis pungatur, quos gladio acuit.
Hic inter privatos optimus, inter Principes peſſimus fuit:
Regno dignus niſi regnaſſet.
Depreſſit illum fortuna dum erexit.
Molles illius mores in duris, induruere in mollitie
Dum laurum acquiſivit Regiam, palmam amiſit popularem.
Victoriam ſceptro terruit;
Regiâ faſciâ eó tantùm uſus ut male ſanum verticem ligaret;
In quem Imperium projecit fortuna ut frangeret.
Patriæ Dominus non Princeps fuit.
Do mum Auguſtam fecit, anguſtã Urbem
Matris viſcera quæſivit ferro dubius an ferrea eſſent;
Qui occiſæ Romam fecit Rogum.
Patriam incendit ut extingueret.

Romæ

Romæ demũ vitã reddidit cũ suã projecit
Qui Nero fuit alijs sibi defuit Nero,
Injustus alijs Iudex justus sibi.
Alienum sanguinem quem biberat per sua vulnera regessit.
Defuit extincto Rogus.
Ignis avara fuit Roma, quæ tantum ignẽ acceperat.
Disce lector.
Dedignatur terra tegere, qui terram dedignabatur tangere.

NERO

Jnflammat Urbem.

ORbẽ Roma novũ metuenda potentia Regũ
Te facit ipse tuas invidet Orbis opes.
Tranquillas Genitor dederat tibi Romulus auras,
Saxea telluris viscera Tarquinius.
Claudius abstrusis vexit tibi ductibus undas,
Ignea nè desint fert elementa Nero.

Dum ardet Roma Cythara canit.

NOn patriæ Cæsar lachrymis, non igne mo(vetur)
Amittunt vires ignis, & ũda suas
Dum videt ambustum Patriæ fumare cadaver
Exequias hilari solvit honore lyræ:
Vincere Thebani certat miracula fabri,
Condidit ille Urbem, destruit iste lyrâ.

Matris ventrem lacerat.

MAtris ab infracto prodit fera lubrica ve(ntre)
Atq; oritur Lictor filia quæ latuit.
Non oblita sui Romana est Vipera moris,
Quos oriens nequiit, frangit adulta sinus.
Frangere non poterat tũ ferrea viscera nascẽs,
Fregit cum potuit ferrea facta manus.

seipsum occidit.

VIvere Nestoreos meruisti Claudius annos,
Non nisi cũ lachrymis te tua Roma vocat.
Tigris erat qui te ferijt, petat ergo scelestus
Tartara; Caucaseam viscere pascat avem.
Cursibus æternis illum Rota versa fatiget,
Tantaleam nequeat solvere fonte sitim.
Non Nero (vaticinor) falteris morieris inultus:
Ille tuo, qui te conficit ense cadet.

SERGIVS SVLPITIVS GALBA.

Elogia qualia libebat audivit Vivus;
Qualia licet mortuus audiat.
Veritas posthuma Patrem non timet.
Pasiphaes filius credi voluit non Achaiæ:
credatur:
Non nisi ex Pasiphae fluxit Minotaurus.
Ab Sulpitijs degener, supplicijs genitus.
Neroni suffectus est Nero.
Non Tyrannũ amisit Roma, sed mutavit,
Fero Iuveni senex furens successit,
Immaturo putris.
Auri Scylla, gemmarum magnes.
Fortunæ simulacrum coluit, à fortuna
delusus:
Tam fortunæ quàm alijs onerosus.
Tribus liberis gerendum sceptrum dedit;
Ne pauciores, Romam quám Avernum,
affligerent furiæ.
Durus alijs, sibi mollis
Timorem exegit, odium elicuit:
Tam timore dignus quàm odio.
Milites ad alienum sanguinem alliciens

 ad suum

suum allicuit.
Dum fictis armis mortem provocat
Veris necatur.
Disce Lector.
Mortem non spernant, qui mori timent.

GALBÆ

Ad pedes Victima sacrificãda fugit

TAurus adoratas fuerat moriturus ad aras
Senserat & dubiæ vulnera certa necis.
Atfugit & sacro fœdavit sanguine Galbam,
Gestatus bijugis dum sonat altus equis.
Quod petis aufugium? quale fugitiua salutem
Victima? Carnificem dum fugis ecce petis.

GALBA

SACRIFICANTE,

Puer qui ministrabat repẽte canescit.

DUm sacra jejuno designat vulnera cultro,
Ante coronatum Galba cruentus ebur.
Aureus argento mutatus canuit Infans,
In tempestivâ diriguitque nive

Infe-

Infelix Roma es, Galbæ si liqueris ensem.
Imminet en propero cæna se necta pede.

GALBÆ

Bis in somnis offertur fortuna.

TE Dea volubolo qua transigit æquora tergo
Ut sceptrum caperes visa rogare fuit.
Inde relabentem cum jam te cerneret annis,
Se tibi rapturam; quod dedit ante monet.
Te Iuvenem gemmisq; levem fortuna ferebat
Ditior & senior fit gravis. Est mulier.

GALBÆ

Emortui caput hastá circumdatū saxis petitur.

FAma est in gladium conspecta Gorgone Sa-
Viscere torpenti diriguisse Viros. (xum
Prodigium majus: quod summa devehit hastâ
Lixa caput, longê saxa animata vocat.
Infernæ majore Domus tortore sonabunt:
Quarta Erebrum. major Gorgone, dira petit.

M. OTHO SYLVIVS.

Sylviorum Sylvestris palmes.
Paterni animi tenax, pecuniæ prodigus hæres,
Auri avidus, ut evomeret-
Quæsturam gessit, quæsituram potius.
Neronis intimus, intimè Nero fuit.
Dignus qui Neroni succederet est acclamatus.
Non tamen á Nerone Regnum accepit ut Hæres,
Quo illud furaretur ut Nero.
Pari facto cum Nerone accepit, pari fato dimissurus.
Ære alieno obrutus
Sceptra accepit, ne periret
perijt, quia accepit.
Faces Civiles suis odijs accenderat,
Debuit suo sanguine restinguere,
Qui in adolescentia otio senuerat, senectâ non eguit:
Suorum scelerum ultor fuit
Oculos sibi prius effodit:
Parva jactura, cum ijs non uteretur.

Cæcus

Cæcus deinde cæcâ mortẽ quæsivit ferro,
Non tamen cæca erravit manus.
Disce lector.
Malis si desit Carnifex, sibi non desunt.

OTHO

Diti sacrificans, litat: quod dirum erat.

SI tua Semideum Patri cadat Hostia Cæsar,
Tabida fumosis ignibus exta sonant.
Si Diti cadat ante aras: jã Mulciber insons
Integra sincero viscera dente vorat.
Infælix Cæsar! vel sint tibi numina læva,
Vel dextra, ipse Dÿs Otho sinister erit.

Rapax est alieni.

(zas.
CLaude flagellatas mercator marmore ga-
Othonis penetrat marmora clausa manus.
Turbato concede mari tua lucra Britanne,
Extrahet immersas Cæsaris astus opes.
Si pedibus quãtũ manibus valet, Otho valeret,
Aerias cursu vinceret iste grues.

O T H O

Priusquám se occidat oculum sibi confodit.

SOmni Sororem Vulgus ut mortem vocat,
Dormire cogit Otho quos cogit mori:
Quin ipse cæde Civium lassus gravi,
Tandem repositus otium telis petit:
Isti ne strepentes jam recedant Aulici:
Dormire vult, cœpit fenestras claudere.

O T H O

Seipsum occidit.

MIlle Tyrannorum Cæsar tormēta mereris
Et tamen est crimen si tibi tela paras.
Te quicunq; necet pius est, tamē ipse scelestus
Es si te ferias; est scelus esse pium.
Te damnat cælū, te conscia Tartara damnāt
Es reus, at lictor non potes esse tui.
Quamalus es Cæsar? quæ te mala numina. (lustrēt
Crimine? si pietas te facit ipsa reum.

AVLVS VITELLIVS.

Se á Fauno originem trahere putavit.
jure quidem;
Nisi ille ſemiferus fuiſſet, hic totus ferus
Adoleſcentiam ne quæras, Capreis in
otio perdidit.
Ætas virilis notior fuit, non melior.
Auri ſuccinum aurũ etiã ex Tẽplis traxit
Dijs auferens quod Scortis daret.
Præſes ſceleſtorum præſidium ſcelerum,
Famam fœdauit filij ſanguine.
Imperium ex Othonis cinere collegit,
Quæſitum diu, mittendum cito.
Vitæ diſpendio parvũ mercatus cõpẽdiũ
Cæſaris nomen recuſavit,
Cæſarianæ virtutis augurium fugiens.
Perpetuo Conſul, perpetuo inconſultus:
Fami non famæ conſuluit,
Dijs, ſacra gulæ ſacrabat.
Fuccus Imperij frugem perdidit:
Ut fucus in purpuræ Roſa cito perijt.
Statim privatus Imperio, qui privatus.
ſemper fuit, non Princeps.

per urbem raptus, risum insanis dedit moriens;
Qui sanis lacrymas dedit vivens.
Morti sacrat9 est vitul9 ut Martē placaret,
Disce lector.
Imperium mali etiam adeunt, boni tantùm tenent.

VITELLIVS.
Mendacissimus est.

Cum gereret tumido te Cæsar viscere Mater
Quid gereret fertur consuluisse Deas.
Iuno vir inquit, erit nō vir, sed fæmina Pallas,
Utraq; decepta est, semivir ille fuit. (dixit.
Haud reget, hæc regnū, regnum, reget altera
Utraq; decepta est, haud regit, haud regitur.
Prima, peribit aquis: sicca, hæc tellure peribit
Utraq; decepta est, cæno humilis periÿt.
Quem non decipiet duplici Vitellius ore,
Quando fatidicas accipit ille Deas.

VITELLII.

Capiti Gallus in foro insedit.

AUsoniæ dũ jura dabat Vitellius Urbi,
Imminuit capiti præscia Solis Avis.
Insidias cave dispositas, jam tela parantur,
Missa tibi volucris nuntiat, ut vigiles.

Ad scalas Gemonianas occiditur

RAptus ad infames Gemoni sãguine scalas
Improbe, Romani scena furoris obis
O quicumq; tibi similis se extollere Regno,
Ambit, per similes surgat in Astra gradus.

In Tiberim proijcitur:

PHæbeum Phaeton se credidit esse nepotem:
Aulus item sobolem, se putat esse Deûm.
Ille furens Parij moderamina Currus
Hic petijt Patriæ flectere fræna suæ,
Ille animâ Eridanâ flãmasq; extinxit in unda,
Sorte pari Ausoniô mergitur iste vado
Hoc variat sortẽ; lachrymat Phaetonte cadẽte
Populus, at ridet, dum perit hic, Populus,

FLA-

FLAVIVS VESPASIA-NVS CÆSAR.

'ertius Divus, secũdus Augustus prim9 Pius.
Afflictæ Urbi tandem datus,
Solus Præcessore melior.
olus ad Imperium evasit, non invasit.
Solus â vita discessit, non fugit.
.omam Romæ restituit, sanam fractæ.
)ignitatem imperio dedit cum accepit.
'atriæ verus Partus, quia verus Filius.
'ēplũ pacis excitans tēplis pacē reddidit.
Ad spectacula Theatrum dedit
pectaculum se ipso nobilius dare non poterat.
)ignus spectari quem cæci etiã spectarũt'
)ignus Imperator quo jubente claudi currebant.
niquis æquus, injuriarum morsus linivit oblivione.
Iierosolymæ ut fores clauderet, Iani fores aperuit.
Ut pacem pareret, nupsit Bellonæ.

See-

Sceptri caduceo pacis
Somnum induxit otij.
Sed hem serò datus, cito rapitur.
Cessit divino fato, qui excessit humana
facta.
Stans obijt.
Mortem terruit cum animam efflavit.
Disce lector.
Principem decet stantem mori.

VESPASIANVS.

Amphitheatrum condit.

(ripi.

QUis quis Erythræis animat properantia
Marmora? quo rupes nudaq; saxa volant
Oceano mirante Paros procul innatat omnis.
Currit in Ausonium terra Pelasga Mare.
Heu quæ Romuleâ moles se se erigit Urbe!
Proxima marmoreus sidera pulsat apex.
Naufraga sidereæ minitatur machina puppi,
Pallidus & pavidos Sol retroegit Equos.
Vel tua, vel superû sunt hæc miracula Cæsar,
Orbis enim in primo clauditur Orbe novus.

Comi-

Comicos introducit

REddidit Ausonijs scurrilē Cæsar arenam
Et repetis solitos Histrio salse jocos.
Provocat alba chelys cordacem carmine saltū;
Prima theatralis jura Bathyllus habet.
Migret Oresteus, Tragicæ concedite Musæ
Scenam alijs: Regnum Vespasianus habet.

portentum videt.

AEra per vacuum cernis pendere bilancem
Ante Palatinas Vespasiane fores,
Altera crudelem pensabat libra Neronem,
Altera te mitem pendula concha tenet.
Par onus utriq; est; pendetis lancibus æquis.
Tam ferus es Cæsar, quàm fuit ille pius.

Viso planetâ crinito jocatur.

QUi rubet infausto fecialis crine Cometes,
Barbaricum Regem cui coma lōga vacat.
Sic rasus loquitur, falleras seseomine Cæsar:
At vatem occidit flammea stella suum.
Flava hæc Cæsaries Flavi est tibi noxia Cæsar
Odit enim rufum Stella comata caput.

TITVS VESPASIANVS. CÆSAR.

Flavij Vespasiani imago.
Patriæ se Patrem pro Patre dedit.
Ante Imperium ignavus, molestus crudo
In Imperio gnavus, modestus, clemens.
Relictos Patris mores in solio invenit,
Vapor elatus stella fulsit.
Exuit animum cum Purpurā induit.
Lupus invasit regnum, evasit Pastor.
Priùs aurum omne voluit quod amavit:
Tum illud donavit quod voluit.
Priús ferro corpora, tum animos auro
figere didicit.
Munis officijs, in immunes officij,
Patris incepta perfecit Patri,
Hierosolymā victā, victimā sacravit famæ
Suum scripsit nomē, cum Urbem delevit
Tanto animo breve imperium fuit,
Quod diu meritum biennio liquit.
Breve Regnum cupiebat Roma cum,
illum accepit,
Longum cupiit cum amisit.
Disce lector.
Non semper fortuna non mutat mores.

TITVS.

Imperio accepto fit melior.

CRudus eras Cæsar privatâ degêner Æde
Ductus ad Imperium mitis es, & melior.
At tuus in Patrio germanus limine clemens,
Omnibus, in Regni perfidus arce furit
Virga Caduceas artes num Regia servat?
Efferat en mites, mitigat una feros

Templum Hierosolymitanum inflammat.

(flammam!
HEu heu bacchantem quæ frenent æquora
En alitur Templo, depereunte focus.
Frigida Romanæ serpunt per marmora tedæ:
Nulla homines flectunt vota, nec ulla Deum.
Flāma profana sacrum conatur perdere fanū
Maxima mox parvum templa cadaver erunt,
Prodigus Isacidum Cæsar cupit esse sacerdos.
Non tantum vitulos, integra templa litat.

Bis

Bis vènenum bibit primo impunè secundo obiit

HOstili medicata manu cũ cæcuba sorpsit,
Titus, inoffenso viscere monstra tulit.
Intrepido attonitus sub pectore torpuit anguis
Immemor ipsa sui mors alimenta dedit.
Fraterna medicata manu cum cæcuba sorpsit
Irruit in tumidum vipera fusa jecur.
Per cava serpit hyẽs venarum claustra, repertis
Mors subit auxiliјs, victaq; vita fugit.
Disce novum virus cum nõ vis ulla veneno est
Iratam fratris (Thessala) quare manum.

Statim ab imperio accepto obijt:

AUrea regalis tetigit tum pondera sceptrĩ
Titus, mortiferâ falce recisus obit.
Vitam vita fugat; jam cedro laurea cedit:
Degener ad feretrum purpura pompa fuit.
Invida tam rectum viderunt Tartara Regem,
Vt regeret sedes hunc petiere suas

FLAVIVS DOMITIANVS.

Sub malo punico natus ad malũ publicũ,
Ex Flavio Vespasiano.
Quam malos ramos bonæ radices agunt.
Felix Genitor erat, si tã fæcũdus nõ fuisset.
Hic antea fortis, in Regno marcuit.
Purpuram Nessi sanguine tinctam induit.
Capitolium intravit semel, non ductus,
sed pulsus.
In Theatro bellator, spectator in campo.
Fratrem sustulit, ut se extolleret.
Gemuit rursum Roma, inducias experta
non pacem.
Sub principe legibus vincto, respiravit
soluta:
Sub soluto vincta, fuit serva.
A fratre uno vitam mortem, ab alio accepit Imperium:
A Patre medicinam, & vulnus,
Scenâ interdixit Histriones, solus Histrio daturus scenam.
Hostibus Musca, Muscis hostis fuit.

Gladi-

Gladium prævidit, culpas videns suas,
Non tamen vitavit.
Disce Lector.
Prauisa mors malos terret non corrigit.

DOMITIANVS
Muscas venatur.

TErribili armatus ferulâ volitantia Cæsar
Agmina Muscarũ provocat, urget, agit.
Pugnat nigra phalanx, telum gerit ore tubãq;
Ipsa sibi telum, dux, eques, & lituus.
Cæsarea sed enim succumbit copia dextræ,
Parvaq; non paruum corpora vulnus habent.
Apula nativis spoliantur compita monstris,
Muscarumq; genus perdidit una manus.
Quin domitis de more feris jam Cæsar ovasset
Sed quæ axem traheret musca nec una fuit.

vites recidi jubet.

SOla Ceres profugo luget viduata Marito
Negligit arentes pectore flava comas.
Vitiferum probibet frondescere Cæsar Iacchũ
Pulsus ab ausonio Margine liber abit
Scilicet humano se postquam sanguine Cæsar
Proluit ista, sitit pocula; vina fugit:

Ante

DOMITIANI.

Ante mortem cornix loquuta est.

HOrrida Tarpeio crocitans in marmore
Edidit humanos prodigiosa sonos (cornix
Prodigijs turbata novis tota horruit Aula,
Præsagam metuit Domitianus Avem.
Quid metuis fera cũ loquitur miracula Cæsar
Tam consveta times? non tu etiam loqueris?

EPITAPHIVM.

EXcisa truncis germina immersit ferox
Hydra superbior Virorum Carnifex.
Cæsar fugit cadens, dein cæsus perit: (cum
Horret calentem strage marmor: postquam
Mors hic momordit reddita est crudelior.

CAROLVS EMMANVEL. DVX SABAVDIÆ

Diu post obitum desiderabitur, qui desiderari ante cæpit quam nasci.

Illum

Illum quippe infœcunda jam Mater votivum susceperat,
Ut principum prodigium prodigio nasceretur;
Nam principes Natura donat, Heroas Deus.
Maximo itaq; genitori major successit infans,
Ut annis acerbus, Imperio maturus.
Alterius gremio gerebatur; & populos gerebat alis.
Sensit divinâ indolem Philippus, cum sibi generum ascivit.
Toto enim orbe circũlustrato nihil majus Carolo invenit
Quam auspicato conjugium cesserit proles docet;
Si Mars Minervæ nuberet, tales nascerẽtur.
Novem edidit liberos quàm sublimitate cælos æquaturos.
Solent amorum tedæ armorum tædium afferre,
At ille de conjugali thoro, ad subjugandos perduellium toros digressus,
Amorem Marti initiavit.

Exin-

Exinde Carolum nemo vidit nisi armati
Nam Regnis majoribus inclusam sortitu
ditionem
Timeri debuit ne timeret.
Eò metuendus omnibus, quod neminẽ metuebat.
Arces longè munitissimas expugnando,
desertissimas propugnando,
Bella cum magnis regibus,
Imparibus armis semper concepit, pari
bus semper conditionibus confecit.
Nunquam victus nisi proditione nunquā
victor nisi virtute,
Nec ingenium, ut solet oppressit galea,
Nam æquè ingenij ac ferri acie bonus.
Ita sapientibus Apollineâ, uti Militibus
Martiam præripuit laurum:
Incertumque fuit
Magis ne calamo, an gladio invicta si
Regum manus.
Prudentia tam perspicaci, ut callidior
quibusdam sit visus.
Ignorante vulgo finitimum Regnum potentiori
bus invisum,
Tutius astu, quam hasta servari.

At

Ac geminis anguibus Mercurij virgam
interponi
Regiæ demum virtutes,
Quæ in alijs fuerunt singulæ, in uno
Carolo sunt singulares,
Sed omnium maximam magnitudinem,
solus totam excepit.
Nam sæpe læsus, semper lætus,
*Docuit, nihil contra fortitudinem posse
fortunam.*
Itaq; hanc omnium postremam virtute
explevit.
Nam dexteram Cæsari datam
ut servaret
sinistris armis circumventus,
Maluit inter arma ferè septuagenarius occumbere.
Dixeris infectū bellum cōsulto reliquisse.
Nec victori Amedæo Filio, caduca illuxerunt fulmina.
Cum gladiatorios videlicet ludos præbente fato.
Gemini Martis asseclæ
Collatus & Spinola,

Ad Caroli Inferias pro victima ceciderunt.

Gratijs vero lugentibus,
grato dictante genio,
Magno Mœcenati suo
hoc Elogium efflevit.

Emmanuel Thesaurus Comes, & magnæ Crucis Eques Sanctorum Mauritij, & Lazari.